

Załącznik nr 1 do UCHWAŁY NR
XIX/1/9/2016 WZC z 16 czerwca 2016 roku
Tekst jednolity LSR przyjęty uchwałami:
NR XVIII/2/14/2015 z 21 grudnia 2015 roku;
NR XIX/1/9/2016 z 16 czerwca 2016 roku;
NR XX/1/7/2017 z 9 marca 2017 roku;
NR XXI/1/11/2018 z 21 lutego 2018 roku.

Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania w Elblągu

LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH KANAŁU ELBLĄSKIEGO na lata 2016-2023

Elbląg 2018

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”. Strategia Rozwoju Lokalnego Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023 jest opracowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Działania 19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Instytucją Zarządzającą jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Lider grupy inicjatywnej:

mgr inż. Stanisława Pańczuk

Zespół zadaniowy (redakcyjny):

mgr Krzysztof Oksiędzki
mgr inż. Stanisława Pańczuk
mgr Diana Rajczyk
lic. Joanna Szczepańska
Grażyna Wasilewska

Eksperti:

mgr Mariusz Ferek
dr hab. Mirosław Grzybowski
mgr Zofia Romanowska
dr Ryszard Zarudzki

Akceptacja:

Zespół Sterujący - Zarząd Stowarzyszenia

Stanisława Pańczuk	Prezes
Krzysztof Harmaciński	Wiceprezes
Jan Puzio	Skarbnik
Roman Giziński	Członek Zarządu
Celina Sokołowska	Członek Zarządu

Komisja Rewizyjna

Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia

Zasięg terytorialny:

Gmina Elbląg
Gmina Godkowo
Gmina Gronowo Elbląskie
Gmina Iława
Miasto i Gmina Kisielice
Gmina Małdyty
Gmina Markusy
Miasto i Gmina Miłomłyn
Miasto i Gmina Pasłęk
Gmina Rychliki
Gmina i Miasto Susz
Gmina Zalewo

Wydawca:

Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski
Lokalna Grupa Działania
82-300 Elbląg, ul. Jana Amosa Komeńskiego 40
www.kanal-elblaski-lgd.pl, www.kanalelblaski.eu
www.facebook.com/pages/LGD-Kanał-Elbląski
e-mail: biuro@kanal-elblaski-lgd.pl
tel. 55 239 49 61, 55 643 58 45, 602 516 830

Biuro czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00-15.00

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

WPROWADZENIE	4
Rozdział I. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA	7
1. Nazwa i forma prawna Lokalnej Grupy Działania (KE LGD)	7
2. Opis obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju (LSR OW KE 2016-2023)	7
3. Mapa obszaru	8
4. Opis procesu tworzenia partnerstwa KE LGD	9
5. Opis struktury Lokalnej Grupy Działania (KE LGD)	16
6. Opis składu organu decyzyjnego	18
7. Zasady i procedury wyboru operacji lub grantobiorców	18
8. Zasady funkcjonowania KE LGD	19
Rozdział II. PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR OW KE 2016-2023	23
1. Dane z konsultacji społecznych	23
2. Partycypacyjne metody konsultacji	24
3. Wyniki przeprowadzonej analizy wniosków z konsultacji	26
Rozdział III. DIAGNOZA - OPIS LUDNOŚCI I OBSZARU	28
1. Grupy szczególnie istotne z punktu widzenia realizacji LSR OW KE 2016-2023	28
2. Charakterystyka gospodarki/przedsiębiorczości	29
3. Opis rynku pracy (poziom zatrudnienia i stopa bezrobocia)	29
4. Działalność sektora społecznego	30
5. Problemy społeczne	31
6. Samorząd terytorialny	32
7. Wewnętrzna spójność obszaru LSR OW KE 2016-2023	32
8. Zagospodarowanie przestrzenne/układ osadniczy	34
9. Opis dziedzictwa kulturowego/zabytków	36
10. Charakterystyka obszarów atrakcyjnych turystycznie	37
11. Produkty lokalne, tradycyjne i regionalne	37
12. Charakterystyka rolnictwa i rynku rolnego	38
13. Opis innych obszarów tematycznych – obszary prawnie chronione	38
Rozdział IV. ANALIZA SWOT OBSZARU OBJĘTEGO LSR OW KE 2016-2023	39
1. Mocne strony, słabe strony, szanse, zagrożenia	39
2. Partycypacyjny charakter diagnozy i analizy SWOT	40
3. Innowacyjny charakter diagnozy i analizy SWOT	40
Rozdział V. CELE I WSKAŹNIKI	41
1. Wizja rozwoju LSR OW KE 2016-2023 i misja KE LGD	41
2. Cele i przedsięwzięcia LSR OW KE 2016-2023	41
3. Partycypacyjny charakter potrzeb, problemów, przedsięwzięć, celów i wskaźników	51
4. Innowacyjne podejście do planowania i realizacji LSR OW KE 2016-2023	51
Rozdział VI. SPOSÓB WYBORU, OCENY OPERACJI, USTANAWIANIA KRYTERIÓW WYBORU	52
1. Charakterystyka przyjętych rozwiązań formalno-instytucjonalnych	52
2. Sposób ustanawiania i zmiany kryteriów wyboru	53
3. Kryteria wyboru operacji z uwzględnioną innowacyjnością	53
4. Informacja o realizacji projektów współpracy, grantowych i operacji własnych	55
5. Uspołecznienie procedur i kryteriów wyboru operacji lub zadań	56
6. Innowacyjne podejście do ustanawiania procedur wyboru i realizacji LSR OW KE	56
Rozdział VII. PLAN DZIAŁANIA	57
Rozdział VIII. BUDŻET LSR OW KE 2016-2023	58
Rozdział IX. PLAN KOMUNIKACJI	59
Rozdział X. ZINTEGROWANIE	61
1. Zintegrowanie lokalnych strategii rozwoju w czasie	61
2. Zintegrowanie potencjału, zasobów i wiedzy	61
3. Zintegrowanie LSR i celów PROW, strategii województwa, powiatów i gmin	62
Rozdział XI. MONITORING I EWALUACJA LSR OW KE 2016-2023	65
1. Procedury monitoringu i ewaluacji LSR OW KE 2016-2023	65
2. Organizacja systemu monitoringu LSR OW KE 2016-2023	65
3. Tryb opracowywania i harmonogram prezentacji wyników LSR OW KE 2016-2023	65
4. Wskaźniki realizacji LSR OW KE 2016-2023	66
5. Założenia ewaluacji LSR OW KE 2016-2023	66
6. Partycypacyjny charakter aktualizacji, monitoringu i ewaluacji LSR OW KE	66
7. Innowacyjność	66
Rozdział XII. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	67
WYKAZ WYKORZYSTANEJ LITERATURY	69
1. Dokumenty własne KE LGD	69
2. Dokumenty zewnętrzne	69
ZAŁĄCZNIKI DO LSR OW KE 2016-2023	70
1. Załącznik nr 1 Procedura aktualizacji LSR OW KE 2016-2023	70
2. Załącznik nr 2 Procedury monitoringu i ewaluacji LSR OW KE 2016-2023	71
3. Załącznik nr 3 Plan działania - harmonogram osiągania wskaźników produktu	73
4. Załącznik nr 4 Budżet LSR w podziale na fundusze EFSI i zakresy wsparcia	75
5. Załącznik nr 5 Plan komunikacji	76

WPROWADZENIE

Wstęp

„Przyszłość należy planować, mimo że nie można powiedzieć o niej nic pewnego”

Założenia do tworzenia koncepcji Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023 wraz z Planem komunikacji z lokalną społecznością zostały przyjęte uchwałą nr XI/III-4/10/2015 Zarządu Stowarzyszenia Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania z 30 marca 2015 roku. LSR jest efektem wieloetapowego procesu planowania i powstała dzięki aktywności lokalnych liderów skupionych w Lokalnej Grupie Działania. Uwzględnia doświadczenia planowania i zapisy Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2007-2013 i Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2009-2015.

Dokument końcowy LSR OW KE został przyjęty uchwałą nr XVIII-2/14/2015 Walnego Zebrania Członków z 21 grudnia 2015 roku i powstał w oparciu o wyniki:

1. Inwentaryzacji zasobów i charakterystyki obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023 przyjętą uchwałą WZC nr XVIII-2-5-2015 z 21 grudnia 2015 roku.
2. Raportu końcowego ex-post z ewaluacji wewnętrznej Lokalnej Strategii Rozwoju oraz Stowarzyszenia Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania za okres 2009-2015 przyjętego uchwałą WZC nr XVII-1-5-2015 z 29 czerwca 2015 roku wraz z:
 - 1) Raportem z monitoringu obszaru Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego;
 - 2) Raportem z monitoringu Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego;
 - 3) Raportem końcowym z badań ankietowych mieszkańców, członków LGD dotyczących ewaluacji LSR i LGD.
3. Raportów końcowych badań ankietowych: analizy potrzeb mieszkańców do LSR OW KE, Planu komunikacji, aktualizacji, monitoringu i ewaluacji LSR, kryteriów wyboru operacji i kryteriów wyboru grantobiorców wraz z wagami.
4. Pięciu warsztatów strategicznych LSR OW KE 2016-2023: analizy SWOT, misji i wizji, problemów i celów, zadań i budżetu, procedur i kryteriów oceny operacji oraz monitoringu, ewaluacji i aktualizacji LSR OW KE 2016-2023.
5. Konsultacji społecznych (15) w 12 gminach, konsultacji e-mailowych oraz w Biurze KE LGD.
6. Dyskusji i porad eksperckich dotyczących opracowania LSR, procedur, prognozy oddziaływania na środowisko.

Wypracowanie dokumentu planistycznego metodą aktywnego, partnerskiego planowania i konsultacji społecznych na czterech poziomach, pozwoliło wypracować LSR OW KE 2016-2023 zgodną z oczekiwaniami mieszkańców. Rozpoznany potencjał KE LGD, obszaru i ludności, zdefiniowane mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia, uświadomione główne problemy i cele rozwoju, wskazana misja, wizja oraz wskaźniki realizacji celów i potencjalnych beneficjentów dają gwarancję prawidłowego wdrażania zaplanowanych zadań, przedsięwzięć i celów strategicznych.

W LSR przedstawiono procedury i kryteria wyboru operacji, plan działania, budżet LSR, Plan komunikacji, zintegrowanie, sposób aktualizacji, monitoring i ewaluację LSR. W załącznikach uszczegółowiono procedurę aktualizacji, monitoringu i ewaluacji LSR, plan działania ze wskazaniem poziomu osiągania wskaźników, budżet oraz plan komunikacji z budżetem.

Zaplanowany budżet LSR OW KE wynosi ogółem **15.248.556 zł**, w tym limit środków PROW 2014-2020 wynosi **12.986.500 zł**, z tego w ramach poddziałania 19.2. Wdrażanie LSR – **10.450.000 zł**, 19.3. Projekty współpracy – **209.000 zł**, 19.4. Koszty bieżące i aktywizacja – **2.327.500 zł**, w tym 19.4 Aktywizacja – **81.000 zł**.

Realizacja LSR OW KE 2016-2023 będzie podlegać corocznej ocenie w zakresie realizacji zaplanowanych zadań i harmonogramu rzeczowo-finansowego, a w 2019 roku także poziomu osiągnięcia wskaźników na koniec 2018 roku.

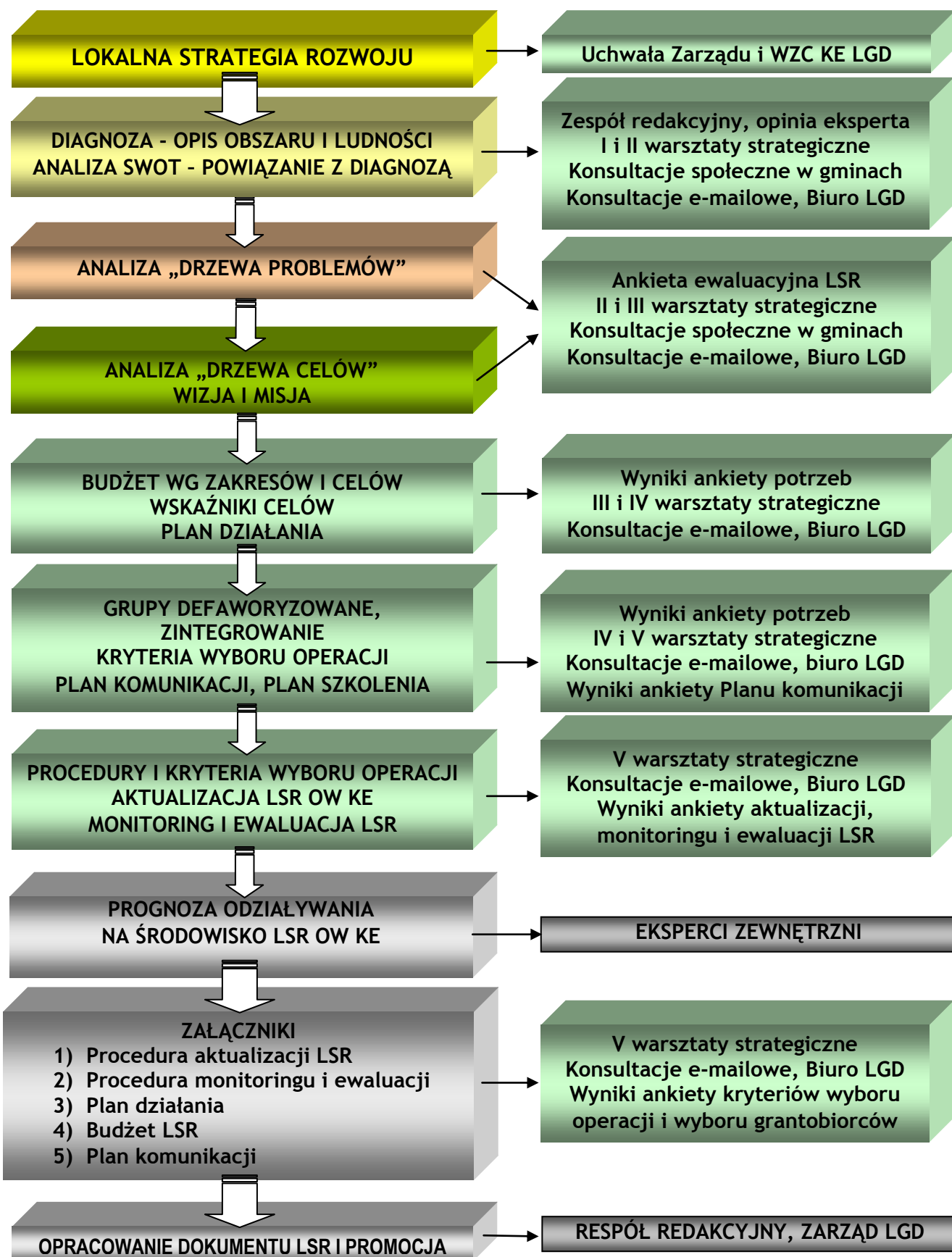
Strategia jest zgodna z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025, Strategią Rozwoju Turystyki Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2025 roku, Strategią Polityki Społecznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2020 roku, **strategiami** powiatów i gmin obszaru planowania.

Uwzględnia charakterystyczną specyfikę LEADERa, tj. trójsektorowe partnerstwo, podejście terytorialne, oddolne, zintegrowane, innowacyjność, lokalne finansowanie i zarządzanie oraz współpracę i tworzenie sieci.

Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023 zawiera *wnioski z Prognozy oddziaływania na środowisko „Lokalna Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023”, Olsztyn 2015.*

Struktura Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego

Rys. 1. TWORZENIE LSR, KONSULTACJE SPOŁECZNE, DOKUMENT KOŃCOWY

Wykaz zastosowanych skrótów

ARiMR	– Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
BO	– beneficjenci operacji
BDL GUS	– Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego
CEIDG	– Centralna Ewidencja Informacji i Działalności Gospodarczej
DOR	– Dokumentacja Organizacji Ruchu
EFRROW	– Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
FAPA	– Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa
FIA	– Funkcjonowanie i Aktywizacja
JSFP	– Jednostki Sektora Finansów Publicznych
JST	– Jednostki Samorządu Terytorialnego
LGD ZL	– Lokalna Grupa Działania Ziemia Lubawska
LGD WZ	– Lokalna Grupa Działania Warmiński Zakątek
KBiA	– koszty bieżące i aktywizacja
KE LGD	– Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania
KR	– Komisja Rewizyjna
KRUS	– Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
KSOW	– Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich
KZ (SOZ)	– Konserwator Zabytków (Służba Ochrony Zabytków)
LEADER	– działanie LEADER w ramach PROW 2014-2020
LSR OW KE	– Lokalna Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023
MAPS	– Metoda Aktywnego Planowania Strategii
NGO	– organizacje pozarządowe
OW LGD	– operacja własna LGD
PG	– projekt grantowy
PI	– projekt indywidualny
PKWE	– Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej
PO FIO WML	– Program Operacyjny Fundusz Inicjatyw Obywatelskich Warmia Mazury Lokalnie
PROW	– Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PUP	– Powiatowy Urząd Pracy
PW	– projekt współpracy
RLKS	– rozwój lokalny kierowany przez społeczność
ROBDiZ	– Regionalny Ośrodek Badania i Dokumentacji Zabytków
RZGW	– Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku
SLGD KK	– Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Krzemienny Krąg”
SP	– Starostwo Powiatowe
SW	– samorząd województwa
SWOT	– Analiza silnych i słabych stron wewnętrznych, szans i zagrożeń zewnętrznych
UE	– Unia Europejska
UG	– Urząd Gminy
UM	– Urząd Miasta
UMiG	– Urząd Miasta i Gminy
UM WW-M	– Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego
W-M IR	– Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza
WZC	– Walne Zebranie Członków
ZSROW	– Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2008 w perspektywie do 2013

Rozdział I. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA

1. Nazwa i forma prawna Lokalnej Grupy Działania (KE LGD)

1.1. Nazwa LGD:

- Stowarzyszenia Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania – pełna;
- Kanał Elbląski LGD lub KE LGD – skrócona.

1.2. Forma prawna KE LGD:

- **stowarzyszenie**
- Data powołania: **18 stycznia 2006 roku**
- KRS: **0000251035**
- NIP: **5782930542**
- REGON: **280107270 – 9499Z**
- Nr identyfikacyjny ARiMR: **062786372**

2. Opis obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju (LSR OW KE 2016-2023)

Obszar objęty LSR jest spójny przestrzennie, obejmuje **12 gmin** w 3 powiatach i jest zamieszkiwany przez **94.173** osoby. Wszystkie gminy są członkami KE LGD i nie są członkami innych LGD. LSR OW KE 2016-2023 ma być finansowana tylko z PROW 2014-2020. Gminy **należące do** KE LGD to:

- **powiat elbląski** **6 gmin:** Elbląg, Godkowo, Gronowo Elbląskie, Markusy, Pasłęk, Rychliki;
- **powiat iławski** **4 gminy:** Iława, Kisielice, Susz, Zalewo;
- **powiat ostródzki** **2 gminy:** Małdyty, Miłomłyn.

Tabela 1. Powierzchnia i ludność w układzie powiatów i gmin KE LGD wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.:

Powiaty	Liczba gmin	Powierzchnia [w km ²]	Mieszkańcy	Gęstość zaludnienia [osób/km ²]
– Powiat elbląski	6	954	43 573	45,7
– Powiat iławski	4	1 110	39 084	35,2
– Powiat ostródzki	2	350	11 516	32,9
RAZEM	12	2 414	94 173	39,0

Tabela 2. Wykaz gmin wchodzących w skład Kanału Elbląskiego LGD – podstawowe dane:

L. p.	Nazwa gminy	Rodzaj gminy	TERYT	Pow. [km ²]	Pow. [km ²] na wsi	Liczba ludności ogółem	Liczba ludności na wsi	Osób /km ² ogółem	Osób /km ² na wsi
1	Elbląg	W	2804012	192	192	7 208	7 208	37,5	37,5
2	Godkowo	W	2804022	167	167	3 246	3 246	19,4	19,4
3	Gronowo Elbląskie	W	2804032	89	89	5 181	5 181	58,2	58,2
4	Iława	W	2807032	424	424	12 855	12 855	30,3	30,3
5	Kisielice	MW	2807043	173	170	6 137	3 982	35,5	23,4
6	Małdyty	W	2815052	189	189	6 431	6 431	34,0	34,0
7	Markusy	W	2804042	110	110	4 210	4 210	38,3	38,3
8	Miłomłyn	MW	2815073	161	149	5 085	2 654	31,6	17,8
9	Pasłęk	MW	2804073	264	253	19 696	7 243	74,6	28,6
10	Rychliki	W	2804082	132	132	4 032	4 032	30,5	30,5
11	Susz	MW	2807063	259	252	13 064	7 347	50,4	29,2
12	Zalewo	MW	2807073	254	246	7 028	4 817	27,7	19,6
	RAZEM 12 gmin		x	2 414	2 373	94 173	69 206	39,0	29,2

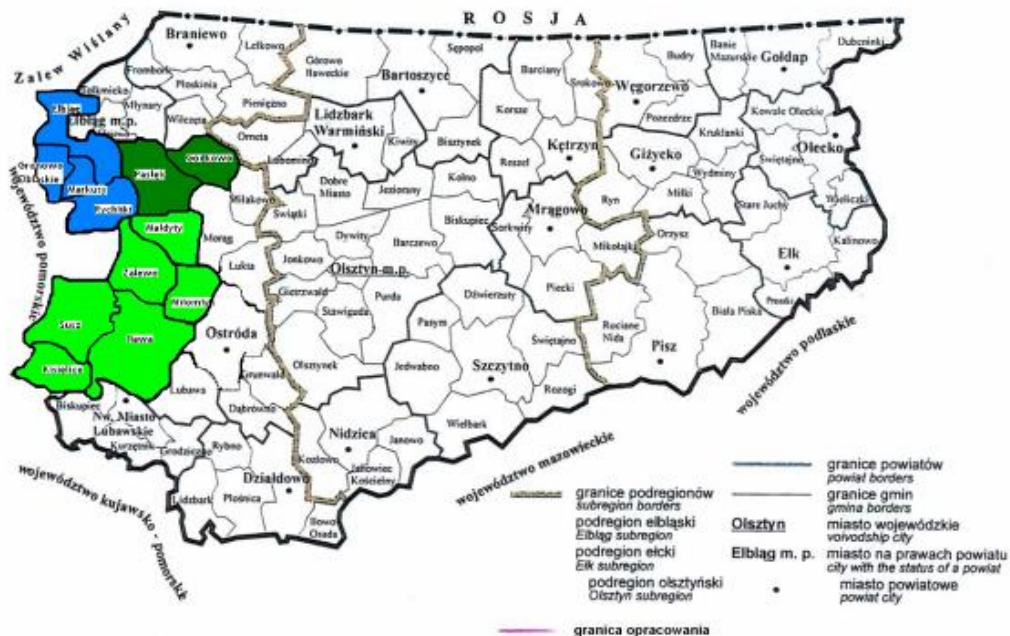
Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania obejmuje zasięgiem:

- *obszar 12 gmin w trzech powiatach o powierzchni 2 414 km², o dużej gęstości sieci dróg powiatowych i gminnych,*
- *94 173 osoby, w tym na obszarach wiejskich 69 206 osób (gęstość zaludnienia wynosi 39,0 osób na 1 km², w tym na obszarach wiejskich 29,2 osób na 1 km²);*
- *sąsiedztwo większych ośrodków handlowych takich jak Elbląg, Iława, Ostróda czy Gdańsk i Olsztyn.*

3. Mapa obszaru

3.1. Usytuowanie Kanał Elbląski LGD w województwie warmińsko-mazurskim

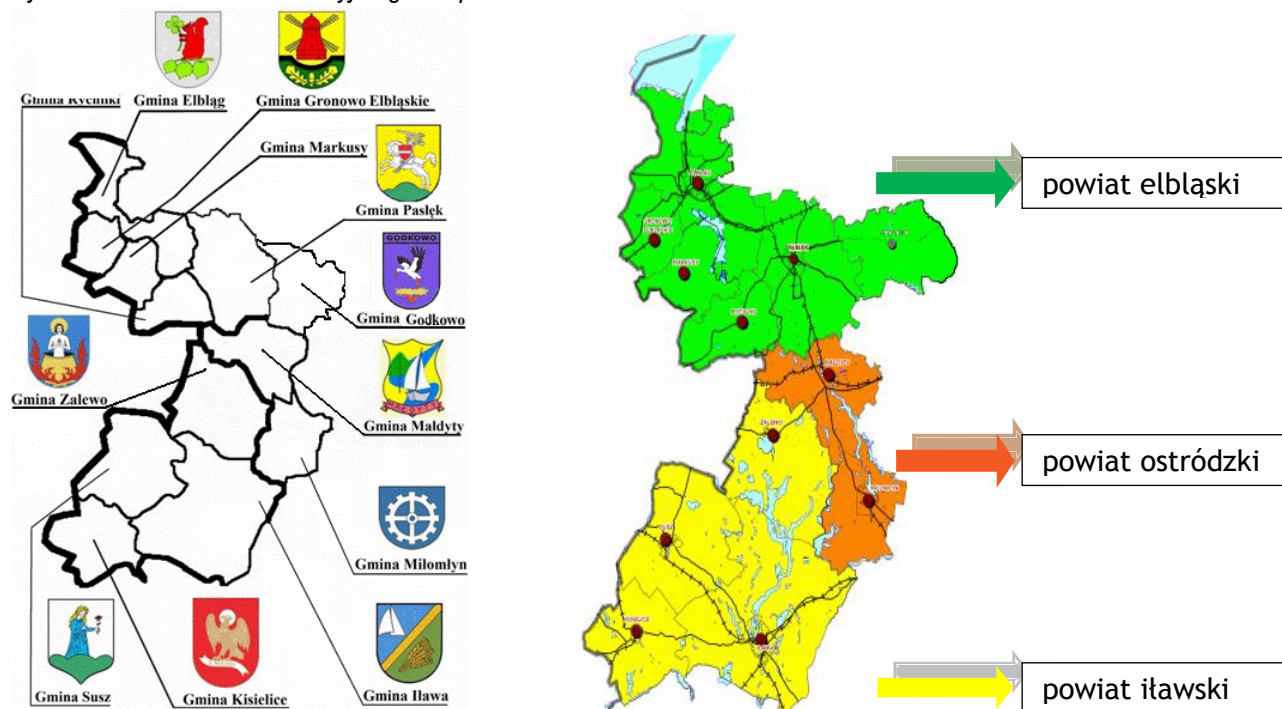
Rys. 2. Usytuowanie KE LGD w granicach administracyjnych województwa warmińsko-mazurskiego

Źródło: Opracowanie własne – gminy: Elbląg, Godkowo, Gronowo Elbląskie, Markusy, Pasłęk, Rychliki w powiecie elbląskim; Iława, Kisielice, Susz, Zalewo w powiecie iławskim; Małdyty i Miłomłyn w powiecie ostródzkim.

3.2. Zasięg terytorialny Kanał Elbląski LGD wg podziału administracyjnego

Rys. 3 i 4. Granice administracyjne gmin i powiatów KE LGD

Źródło: Opracowanie własne: Elbląg, Godkowo, Gronowo Elbląskie, Markusy, Pasłęk, Rychliki w powiecie elbląskim; Iława, Kisielice, Susz, Zalewo w powiecie iławskim; Małdyty i Miłomłyn w powiecie ostródzkim.

4. Opis procesu tworzenia partnerstwa KE LGD

4.1. Proces powstawania KE LGD i budowania potencjału

1) Cel powstawania KE LGD

Celem utworzenia Stowarzyszenia Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania jest **rozwój i promocja obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego**. Cel ten jest konsekwentnie realizowany od 2006 r. W ciągu 10 lat działalności członkowie KE LGD, pracownicy i beneficjenci nabyli kompetencje i doświadczenie w planowaniu i realizacji 2 strategii i 23 projektów o zbliżonej tematyce. Dotychczasowe kierunki rozwoju KE LGD realizowane przez strategię rozwoju to:

- kształcenie lokalnych liderów, gdyż wiedza daje odwagę do działania;
- promocja obszarów wiejskich i turystyki poprzez publikacje, imprezy i znakowanie obszaru, służąca podnoszeniu wiedzy o obszarze, poznawaniu wartości zasobów i potencjałów obszaru, w tym turystycznych, ekologicznych;
- inwestycje: w infrastrukturę społeczną, turystyczną, rekreacyjną, kulturalną, różnicowanie działalności pozarolniczej i tworzenie miejsc pracy podnoszące jakość życia.

Cel i kierunki rozwoju będą kontynuowane poprzez rozwój potencjału i rozwiązywanie problemów wskazanych podczas warsztatów strategicznych, w tym tworzenie miejsc pracy, rozwój niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej, zachowanie dziedzictwa lokalnego i włączenie społeczne poprzez budowę dróg publicznych i preferencje dla obszarów i grup defaworyzowanych oraz szkolenia, spotkania animacyjne, wizyty studyjne, doradztwo.

2) Członkowie KE LGD, działalność organów i Biura KE LGD

Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania powstało jako efekt rozwinięcia dwóch fiszek projektowych zapisanych w Programie rozwoju turystyki w obszarze Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego z 2004 r. Związek Gmin Kanału Ostródzko-Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego był wnioskodawcą w I Schemacie LEADER+. Stowarzyszenie powołały 34 osoby z 10 gmin podczas zebrania założycielskiego 18 stycznia 2006 roku w Pasłęku.

Tabela 3. Proces budowania partnerstwa KE LGD w latach 2006-2015

Rok	Nowi członkowie	Wykluczeni członkowie	Stan na koniec danego roku
2006	34+26	0	60
2007	10	7	64
2008	28	10	81
2009	10	11	81
2010	2	2	81
2011	13	11	83
2012	7	10	80
2013	25	10	95
2014	7	2	100
2015	20	7	113

Wg stanu na 30 grudnia 2015 roku KE LGD liczy 113 członków z 12 gmin, reprezentantów 3 sektorów i mieszkańców, w tym 15 członków założycieli. KE LGD stosuje procedury przyjmowania, zmiany statusu i wykluczania z członkostwa.

W latach 2006-2015 aktywność organów Kanału Elbląski LGD przedstawia się następująco:

- Walne Zebranie Członków obradowało 18 razy, podejmując 163 uchwały,
- Zarząd obradował 82 razy, podejmując 417 uchwał,
- Komisja Rewizyjna obradowała 17 razy, podejmując 59 uchwał,
- Rada obradowała 29 razy, podejmując 576 uchwał,
- w latach 2009-2015 z doradztwa w Biurze KE LGD skorzystało 777 osób,
- KE LGD zawarła 626 umów, w tym 17 wieloletnich, 17 o pracę, 212 o dzieło, 380 - zlecenia,
- 97 wolontariuszy poświęciło swój czas na pracę na rzecz Kanału Elbląski LGD.

3) Ważne daty w procesie powstawania partnerstwa KE LGD

18 stycznia 2006 roku	powołanie Stowarzyszenia przez 34 członków założycieli
20 lutego 2006 roku	rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS)
2 kwietnia 2007 roku	uzyskanie statusu organizacji pożytku publicznego (OPP)
29 listopada 2007 roku	rozszerzenie obszaru KE LGD o gminę Pasłęk
26 września 2011 roku	rozszerzenie obszaru KE LGD o Gminę Godkowo

4.2. Kadra KE LGD, kwalifikacje i doświadczenie

W Biurze KE LGD zatrudnione są **4 osoby**, w tym **3** na czas nieokreślony, **1** na czas określony oraz **1** stażystka:

- 1) **kierownik Biura/Prezes Zarządu** – **38** lat pracy, w tym **10** lat związana z KE LGD w ramach umów wolontariatu, zlecenia, pracy na czas nieokreślony,
 - **wykształcenie** wyższe: magister inżynier rolnictwa,
 - **rola w planowaniu LSR**: lider grupy inicjatywnej, moderator warsztatów i konsultacji, redakcja dokumentu końcowego LSR OW KE 2016-2023, współautor LSR OW KE 2016-2023,
 - **rola w realizacji LSR OW KE 2016-2023**: kierowanie zespołem, animacja, zarządzanie LSR, doradztwo BO,
- 2) **pracownik ds. LSR 1** – **7** lat pracy, w tym **7** lat związana z KE LGD w ramach umów stażu, wolontariatu, zlecenia, pracy na czas nieokreślony;
 - **wykształcenie** wyższe: licencjat z zarządzania organizacjami, magister finansów i rachunkowości, specjalność rachunkowość,
 - **rola w planowaniu LSR**: organizacja, dokumentowanie wyników warsztatów i konsultacji, współautor LSR,
 - **rola realizacji LSR OW KE**: informowanie i promocja LSR i LGD, weryfikacja wstępna wniosków, monitoring realizacji LSR, kontrola zadań grantowych, przyjmowanie i rozliczanie sprawozdań, doradztwo BO,
- 3) **pracownik ds. LSR 2** – **4** lata pracy, w tym **4** lata związany z KE LGD w ramach stażu i pracy na czas nieokreślony;
 - **wykształcenie** wyższe: licencjat z ekonomii, magister rachunkowości i kontrolingu.
 - **rola w planowaniu LSR**: organizacja, dokumentowanie wyników warsztatów i konsultacji, współautor LSR,
 - **rola w realizacji LSR**: informowanie i promocja o LSR i LGD, weryfikacja wstępna wniosków, kontrola zadań grantowych, obsługa administracyjna Rady, przyjmowanie i rozliczanie sprawozdań, doradztwo BO,
- 4) **animatore rozwoju lokalnego** – **5** lat pracy, w tym **0,83** lat związana z KE LGD - umowa o pracę na czas określony;
 - **wykształcenie** wyższe: licencjat z zarządzania turystyką,
 - **rola w planowaniu LSR**: dokumentowanie wyników warsztatów i konsultacji, współautor LSR,
 - **rola w realizacji LSR**: informowanie o LSR i LGD, prowadzenie spotkań informacyjnych, animacyjnych i szkoleń dla NGO, opracowanie Planów Odnowy Miejscowości, doradztwo BO, kontrola realizacji zadań,
- 5) **stażystka ds. animacji** – **7** lat pracy, w tym **2** lata związana z KE LGD, umową o dzieło jako doradca rozwoju lokalnego i **0,5** roku umową stażu;
 - **wykształcenie** średnie – technik odzieży,
 - **rola w planowaniu LSR**: dokumentowanie wyników warsztatów i konsultacji, współautor LSR,
 - **rola w realizacji LSR**: organizacja spotkań informacyjnych i szkoleń dla BO i NGO, obsługa administracyjna WZC, Zarządu i Rady, przygotowywanie umów z grantobiorcami, kontrola realizacji zadań grantowych, przygotowywanie sprawozdań, Kronik, archiwizacja dokumentacji LGD, opracowywanie wniosków o płatność,
- 6) **wolontariusz ds. księgowości** – **11** lat pracy, w tym **9** lat związana z KE LGD w ramach umów zlecenia, pracy na czas określony i wolontariatu;
 - **wykształcenie** średnie – technik ekonomista,
 - **rola w planowaniu LSR**: rozliczenia wniosków o płatność, księgowość i finanse KE LGD,
 - **rola w realizacji LSR**: rozliczanie wniosków o płatność, rozliczenie grantów, księgowość i finanse KE LGD.

Zatrudnione **4** osoby w Biurze KE LGD posiadają wykształcenie wyższe, stażystka i wolontariuszka – średnie techniczne. Każdy z pracowników ma doświadczenie we wdrażaniu projektów realizowanych w KE LGD, z tym że kierownik Biura KE LGD posiada doświadczenie związane z zarządzaniem projektami, pracownicy – z wdrażaniem projektów. **Wiedzę i doświadczenie pracowników Biura KE LGD opisano w załączniku nr 16 do wniosku o wybór LSR.**

1) Do głównych zadań pracowników Biura KE LGD należy:

- a) promocja obszaru Lokalnej Strategii Rozwoju oraz Lokalnej Grupy Działania Kanału Elbląskiego;
- b) informowanie o naborach wniosków w ramach LSR OW KE, animowanie, przyjmowanie wniosków, wstępna weryfikacja wniosków i doradztwo przy ich opracowywaniu, realizacji i rozliczaniu zgodnie z Planem komunikacji;
- c) animowanie, pobudzanie aktywności społecznej i współpracy zgodnie z Planem komunikacji;
- d) monitoring realizacji operacji i kontrola realizacji zadań grantowych;
- e) opracowanie, wdrażanie, aktualizacja, monitoring i ewaluacja LSR OW KE 2016-2023;
- f) obsługa administracyjna i prawna organów KE LGD oraz Rady Stowarzyszenia;
- g) obsługa finansowa KE LGD, w tym rozliczenia zadań grantowych i wniosków o płatność KE LGD;
- h) konserwacja i monitoring szlaków turystycznych, w tym **582,5** km szlaków rowerowych.

Efektywność doradztwa pracowników Biura KE LGD liczona jest liczbą złożonych wniosków, opracowanych planów odnowy miejscowości, utworzonych organizacji pozarządowych.

KE LGD funkcjonuje w oparciu o współpracę z koordynatorami gminnymi i powiatowymi, zatrudnionymi w Urzędach Gmin i Starostwach Powiatowych na stanowiskach ds. promocji rozwoju lokalnego lub pozyskiwania środków na rozwój.

Od 2010 roku w ramach umów zlecenia i o dzieło zatrudnianych było **11 znakarzy–opiekunów szlaków turystycznych** z **5 gmin** odpowiedzialnych za wytyczenie, znakowanie i utrzymanie **582,5 km** szlaków rowerowych na obszarze KE LGD. Szlaki wymagają bieżącej konserwacji oraz odnawiania co około 4-5 lat. Prawidłowe utrzymanie szlaków rowerowych oraz ich promocja, połączenie z siecią szlaków krajowych pozwoli w perspektywie na stworzenie sieci szlaków rowerowych Warmii i Mazur wytyczonych i oznakowanych przez LGD Warmii i Mazur.

2) Przewidywane zatrudnienie w Biurze LGD:

W oparciu o doświadczenie, innowacyjne podejście oraz możliwości finansowe, przewidziano potrzebę zatrudnienia **17 osób** w formie umowy o pracę, umowy zlecenia lub umowy o dzieło, diet na następujących stanowiskach pracy:

1. Prezes Zarządu	- 1 osoba	- umowa o pracę lub zlecenie lub dieta
2. Skarbnik Stowarzyszenia	- 1 osoba	- umowa o pracę lub zlecenie lub dieta
3. Kierownik Biura/Członek Zarządu	- 1 osoba/1 etat	- umowa o pracę lub zlecenie lub dieta
4. Wdrażanie LSR	- 2 osoby/2 etaty	- umowa o pracę lub zlecenie
5. Animator społeczny	- 1 osoba/1 etat	- umowa o pracę lub zlecenie
6. Administracja i kontrola	- 1 osoba/1 etat	- umowa o pracę lub zlecenie
7. Samodzielny księgowy	- 1 osoba/1/4 etatu	- umowa o pracę lub zlecenie
8. Doradztwo prawne	- 1 osoba/1/8 etatu	- umowa o pracę lub zlecenie
9. Opiekunowie szlaków turystycznych	- 8 osób	- umowa zlecenie lub o dzieło
10. Wolontariat pracowniczy	- w miarę potrzeb i ochotników	- umowy wolontariatu
11. Stażyści i praktykanci	- w miarę potrzeb, ochotników i możliwości	- umowy stażu, praktyk.

3) Wymagania kwalifikacji i doświadczenia pracowników Biura KE LGD:

- kierownik Biura KE LGD:** wykształcenie wyższe magisterskie, **5 lat** stażu, **2 lata** na stanowisku kierowniczym,
- wdrażanie LSR OW KE:** wykształcenie wyższe, roczny staż lub wykształcenie średnie i dwuletni staż pracy,
- animator rozwoju lokalnego:** wykształcenie wyższe i co najmniej **3 letni** staż pracy, w tym co najmniej **2 letnie** doświadczenie pracy z ludźmi lub wykształcenie średnie, w tym co najmniej **10-letnia** praktyka pracy z ludźmi,
- administracja i kontrola** - wykształcenie wyższe, roczny staż lub wykształcenie średnie i czteroletni staż pracy,
- samodzielna księgowość:** wykształcenie wyższe ekonomiczne, **3 letni** staż pracy, z tego **2 letnie** doświadczenie związane z NGO lub **3 letnie** w księgowości lub wykształcenie średnie ekonomiczne i **6-letni** staż w księgowości,
- doradztwo prawne:** wykształcenie wyższe prawnicze i co najmniej **2 letni** staż pracy,
- opiekunowie szlaków turystycznych:** certyfikat PTTK znakarza szlaków turystycznych i co najmniej roczne doświadczenie w znakowaniu lub monitoringu i konserwacji szlaków turystycznych, w tym rowerowych.

Procedury naboru pracowników z opisami stanowisk pracy i wymaganymi kompetencjami zawiera Regulaminu naboru na wolne stanowiska pracy w KE LGD przyjęty uchwałą nr XVIII-III-11-34-2015 z 21 grudnia 2015 r. **Regulamin naboru stanowi załącznik nr 13 do wniosku o wybór LSR.**

Pracownicy Biura KE LGD zobowiązani są do podnoszenia wiedzy. Opiekunowie szlaków turystycznych posiadają wiedzę potwierdzoną certyfikatami i **8 letnie** doświadczenie w konserwacji i monitoringu szlaków rowerowych. **Plan szkoleń pracowników, Rady i władz KE LGD stanowi załącznik nr 14 do wniosku o wybór LSR.**

*Pracownicy Biura KE LGD posiadają **wykształcenie wyższe** i uzupełniające podczas studiów podyplomowych, kursów i szkoleń oraz doświadczenie w planowaniu strategicznym, animowaniu, wdrażaniu, realizacji i monitoringu LSR.*

Kwalifikacje i doświadczenie kadry KE LGD zawiera załącznik nr 16 do wniosku o wybór LSR.

*Planowane zatrudnienie przy realizacji LSR OW KE 2016-2023 wynosi **17 osób** na umowy o pracę (**5 i 1/6 etatu**), zlecenia, o dzieło i diety. Wymagania dotyczące stanowisk pracy na umowę o pracę zawarto w opisach stanowisk pracy.*

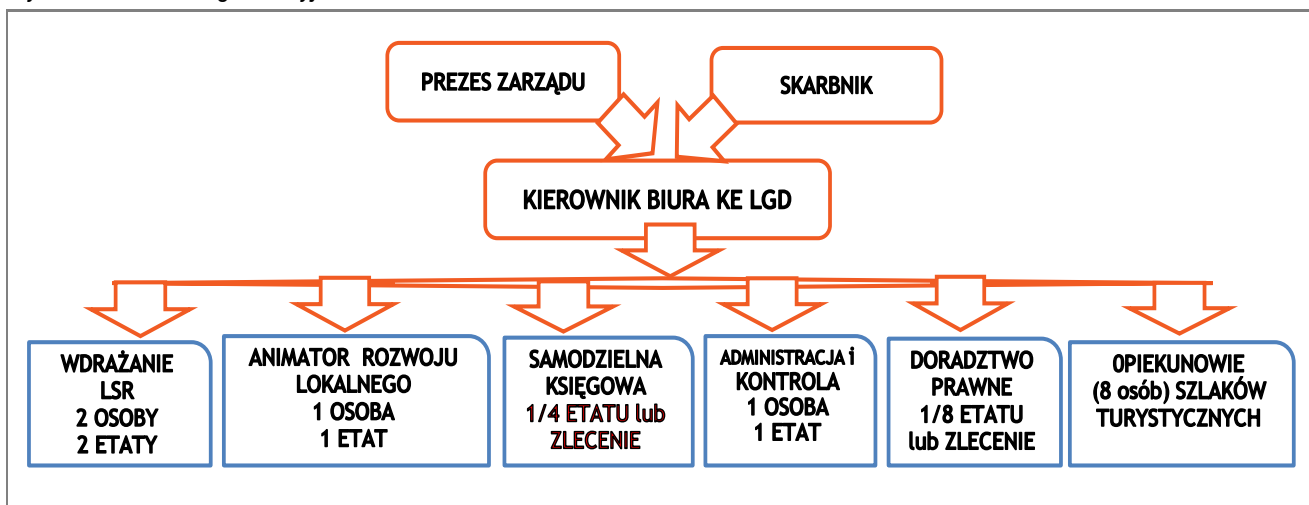
Przewiduje się korzystanie z usług prawnych, znakarzy szlaków turystycznych, wolontariuszy i praktykantów.

Umowy wolontariatu, stażu i praktyk pozwolą przygotować rezerwy kadrowe do wdrażania LSR OW KE 2016-2023.

Potencjał członków KE LGD i pracowników BIURA był zaangażowany przy tworzeniu LSR OW KE 2016-2023 i będzie podstawą jej realizacji (PI i PG) oraz funkcjonowania LGD i aktywizacji, projektów współpracy, projektów własnych LGD.

4.3. Schemat struktury organizacyjnej Biura KE LGD

Rys. 5. Struktura organizacyjna Biura KE LGD

Źródło: opracowanie własne

4.4. Doświadczenie KE LGD w programowaniu rozwoju

1) Schemat I Pilotażowego Programu LEADER+ - realizacja w latach 2005-2006

Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania powstało w wyniku realizacji projektu „**Łączy nas Kanał Elbląski – partnerstwo sposobem aktywizowania mieszkańców**” w ramach Działania 2.7. „Pilotażowy Program Leader+”, Schemat I Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006” przez Związek Gmin Kanału Ostródzko-Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego w Ostródzie. Budżet projektu wynosił **146.803,83 zł**.

Produkty: **31** dni szkoleń, debat, warsztatów, spotkań konsultacyjnych, konferencji.

Rezultaty: **1.215** osobodni szkoleń, debat, warsztatów, spotkań konsultacyjnych, konferencji.

Oddziaływanie: powołane Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania przez **34** osoby fizyczne z **10** gmin 18 stycznia 2006 roku w Pastłuku,
– opracowana Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2006-2013,
– opracowany wniosek aplikacyjny do PP LEADER+ Schemat II.

2) W latach 2006-2015 KE LGD zrealizowało 23 projekty na łączną wartość 21.464.770,31 zł

Produkty i rezultaty tych projektów to:

- **108** szkoleń, **177** dni, **5.205** osobodni; **50** spotkań animacyjnych – **769** osobodni; **22** wizyty – **47** dni – **674** osobodni;
- **21** publikacji (łącznie **39** wydań) – **56.864** egz., **13** produktów turystycznych – **17.000** egz., **18** wzorów widokówek – **20.600** egz., **2** filmy – **3.400** kopii; **12** kwestów – **12.000** egz., **1** ulotka – **20.000** egz.; **2** www – **52.166** użytkowników,
- **50** imprez, w tym **23** lokalne, **16** regionalnych, **7** krajowych, **4** międzynarodowe; **71** dni – **2.046** osobodni obsługi,
- **582,5** km oznakowanych szlaków rowerowych,
- **121** km oznakowanych szlaków wodnych,
- **400** oznakowanych atrakcji przyrodniczo-kulturowych,
- **34** opracowane dokumentacje techniczne i **34** Plany Odnowy Miejscowości, **5** powołanych NGO,
- **17** mikrodotacji na działania związane z tworzeniem dobra wspólnego.

Oddziaływanie:

- wzrost liczby mieszkańców o **2.931** w porównaniu z 2006 rokiem,
- zmniejszenie liczby bezrobotnych o **1.683** w porównaniu z 2006 rokiem, w tym **1.220** kobiet,
- wzrost liczby pracujących o **2.244** osoby i liczby podmiotów gospodarczych o **893** firmy.

3) Schemat II Pilotażowego Programu LEADER+ – realizacja w latach 2007-2008

Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania było autorem, wnioskodawcą i realizatorem projektu „**Łączy nas Kanał Elbląski – realizacja ZSROW KE**” w ramach Działania 2.7. Pilotażowy Program Leader+, Schemat II Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006”. Budżet projektu wynosił **735.958 zł**.

Produkty i rezultaty 26 zrealizowanych zadań to:

- 6 modułów szkoleniowych – 58 dni – 1.417 osobodni,
- 40 opracowań – dokumentacji technicznych, POM, raportów monitoringu ZSROW KE,
- 18 imprez promocyjnych, w tym 3 o charakterze powiatowym,
- 8 publikacji, 10 ofert produktów turystycznych,
- 400 tablic informacyjnych o atrakcjach Krainy Kanalu Elbląskiego,
- 121 km oznakowanych szlaków kajakowych 70 tablicami informacyjnymi i nawigacyjnymi.

Oddziaływanie:

- rozszerzona KE LGD z 10 do 11 gmin, z 12 do 15 partnerów, z 34 do 83 członków,
- wzrost udziału przedstawicieli społeczności w procesie planowania z 77 do 96 osób,
- rozszerzona realizacja kierunków rozwoju o 286 zadań zaplanowanych w LSR OW KE.

4) Oś IV LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2006-2014, realizacja 2009-2015

KE LGD – autor, wnioskodawca i realizator LSR OW KE 2009-2015 w ramach PROW 2007-2013:

- opracowanej w 2009 roku z budżetem 10.362.048 zł LSR, 267.984 zł PW, 2.590.511 zł funkcjonowanie i aktywizacja;
- uaktualnionej w 2011 roku w związku z rozszerzeniem o Gminę Godkowo z budżetem 10.752.040 zł LSR, 278.070 zł – Projekty Współpracy, 2.590.511 zł – funkcjonowanie LGD i aktywizacja;
- zaktualizowanej w 2013 r. w zakresie dodatkowych zadań pod dodatkowe środki PROW 2007-2013 w formie aneksu z budżetem 15.752.040 zł – LSR OW KE oraz 278.070 zł – PW, 3.090.511 zł – Funkcjonowanie i aktywizacja.

Tabela 4. Budżet LSR OW KE 2009-2015 po aktualizacji – planowany i wykonany wynosi odpowiednio:

Działanie LSR OW KE	Plan wg LSR OW KE końcowy [zł]	Złożone wnioski [zł]	Wybrane przez Radę/SW [zł]	Operacje rozliczone	
				ilość	wartość [zł]
311 RwdN	949 508,00	1 752 589,00	1 702 589,00	12	915 327,00
312 TiRM	3 549 958,00	8 583 630,34	4 878 271,50	14	2 403 790,00
313 OiRW	7 233 117,44	13 703 115,80	9 917 103,85	44	6 721 098,23
413 MP	4 019 456,56	6 922 537,69	5 409 425,23	175	3 470 619,55
RAZEM	15 752 040,00	30 961 872,83	21 907 389,58	245	13 510 834,78
4.21 PW	278 070,00	278 067,47	258 067,34	4	278 044,71
4.31 FLGD	3 090 511,00	3 090 511,00	3 079 638,81	3	2 851 540,06
OGÓŁEM	19 120 621,00	34 330 451,30	25 245 095,73	252	16 640 419,55

Łącznie na realizację 4 działań LSR OW KE 2016-2023 wpłynęło 466 wniosków na kwotę 30.961.872,83 zł. Rada wybrała 359 wniosków, a 174 wnioski zostały odrzucone, z 32 operacji zrezygnowali beneficjenci, podpisano 259 umów, 15 umów rozwiązano, 1 jest w windykacji. Rozliczono 245 umów. Wartość zrefundowanych dotacji wynosi 16 640.419,55 zł. Średnia wartość dotacji jednego projektu wynosi 67.920,08 zł, w tym na:

- RwdN 76.277 zł, 12 nowych usług poza rolniczych
- TiRW 171.699 zł, 25 miejsc pracy u 14 beneficjentów, 1 miejsce pracy – 96.152 zł
- OiRM 152.752 zł, 44 utworzone lub zmodernizowane obiekty
- MP 19.832 zł, 175 operacji

a) Efekty działania 4.13 Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju OW KE 2009-2015

Produkty: 70 szkoleń, 606 imprez, 53 wybudowane lub wyremontowane świetlice, 103 zagospodarowane centra wsi, place zabaw, parki, plaże, przystanie, wieże widokowe, 10 odnowionych zabytków, 5 publikacji, 1 pracownia multimedialna, 2 punkty IT, 3 zespoły ludowe, 1 produkt turystyczny, 12 gospodarstw rolnych z działalnością pozarolniczą, 14 nowych i rozwiniętych przedsiębiorstw.

Rezultaty: 1.911 uczestników szkoleń, 7.770 uczestników imprez, 129.996 korzystających z obiektów, 4.200 egz. publikacji, 25 utworzonych miejsc pracy, 12 nowych usług w gospodarstwach rolnych.

Oddziaływanie: wzrost o 5% liczby turystów, o 3% powracających turystów, o 1% wzrost wskaźnika przedsiębiorczości, o 5 nowych NGO, o 2.931 wzrost liczby mieszkańców obszaru LGD od 2006 r.

b) Efekty działania 4.21 Projekty współpracy

Produkty: 4 projekty, 12 partnerów, 33 produkty.

Rezultaty: 4 publikacje – 11.020 egz., 12 questów – 12.000 szt., 11 aplikacji mobil., 1 film w 1.000 kopii, 1 www. partnerstwo.questing.pl, 2 strategie, 6 szkoleń – 9 dni (116 osobodni), 2 imprezy – 220 uczestników.

Oddziaływanie: nabyte doświadczenie współpracy z 12 partnerami w 4 projektach, opracowane 2 strategie i zaplanowane projekty współpracy do LSR OW KE 2016-2023.

c) Efekty działania 4.31 Funkcjonowanie LGD, nabywanie umiejętności i aktywizacja

Produkty i rezultaty:

- 3 wnioski – 56 dni szkoleń – 1.847 osobodni,
- 50 spotkań animacyjnych – 769 uczestników spotkań animacyjnych, 5 powołanych NGO, 13 opracowanych POM;
- 16 wizyt studyjnych w ciągu 33 dni – 492 osobodni, w tym 8 wyjazdowych w ciągu 18 dni – 23 osobodni,
- 30 imprez – 46 dni – 1.751 aktywnych uczestników/obsługujących,
- 16 wydanych lub wznowionych publikacji w 32.450 egz., 6 ulotek – 25.500 szt., 12 questów – 12.000 szt., 18 wzorów widówek – 18.000 szt., 1 film – 2.400 kopii; 3 strony: www.kanal-elblaski-lgd.pl, www.kanalelblaski.eu – 52.166 unikalnych użytkowników od 2009 roku, www.facebook.com/pages/LGD-Kanal-Elblaski – około 3 tys. zasięgu,
- 582,5 km szlaków rowerowych, 53 km opracowanej dokumentacji organizacji ruchu i odtworzonego oznakowania.

Oddziaływanie: rozpoznawalna KE LGD i zrealizowana LSR OW KE w 87% wg budżetu i 123% wg wskaźników.

5) Działanie: 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER objętego PROW 2014-2020. Poddziałanie: 19.1 WSPARCIE PRZYGOTOWAWCZE – realizacja w 2015 roku

Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania jest autorem, wnioskodawcą i realizatorem Poddziałania 19.1 Wsparcie przygotowawcze. Budżet projektu wynosi 132.000 zł.

Produkt: 5 warsztatów – 162 uczestników, 15 spotkań konsultacyjnych – 12 gmin – 286 osób, 2.199 konsultacji e-mailowych – 157 odpowiedzi zwrotnych, 5 badań ankietowych – 477 ankiet i 9 w Biurze KE LGD.

Rezultat: 2.844 poinformowanych i opracowana LSR OW KE 2016-2023 metodą aktywnego planowania (MAPS).

Oddziaływanie: złożony wniosek o wybór LSR OW KE na kwotę 12.986.500 zł dofinansowania z PROW 2014-2020.

KE LGD powstało w wyniku realizacji **Schematu I Pilotażowego Programu LEADER+** finansowanego w ramach SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006”. Była to edukacja i opracowanie ZSR OW KE 2006-2013.

Pierwsze doświadczenia w samodzielnej realizacji 26 zadań KE LGD zdobyła w ramach Schematu II Pilotażowego Programu LEADER+, które dotyczyły edukacji, tworzenia opracowań i dokumentacji, promowania, inwestycji.

Wyzwaniem dla KE LGD była realizacja LSR OW KE 2009-2015 w ramach Osi IV LEADER PROW 2006-2013. Realizatorem zadań byli BO - 244 zadań i Biuro LGD, wykonując 221 zadań aktywizacji i 4 projekty współpracy.

Beneficjenci operacji w ramach wdrażania LSR OW KE 2009-2015 zrealizowali **245** projektów, w tym:

▪ 148 projektów	– 60%	sektor publiczny	105 MP	43 OiRW;
▪ 48 projektów	– 20%	NGO i kościoły	47 MP	1 OiRW;
▪ 49 projektów	– 20%	osoby fizyczne i firmy	12 RdDN,	14 TiRM, 23 MP.

Średnia wartość dotacji 1 projektu wynosi 67.920 zł, w tym na RdDN 76.277 zł na 12 nowych usług pozarolniczych, TiRM 171.699 zł na 25 miejsc pracy u 14 beneficjentów, OiRW 152.752 zł, 44 utworzone lub zmodernizowane obiekty, MP 19.832 zł średnia z 175 operacji.

Biuro KE LGD w ramach funkcjonowania LGD, nabywania umiejętności i aktywizacji wykonało:

- 56 dni edukacyjnych – 1.847 osobodni; 50 animacji – 769 osobodni, 5 NGO, 13 POM, 16 wizyt – 492 osobodni,
- 30 imprez – 1.751 aktywnych uczestników/obsługujących,
- 53 wydanych lub wznowionych publikatorów – 90.350 egz./szt./kopii;
- 3 strony internetowe – 52.166 unikalnych użytkowników i fanpage na Facebook'u z ok. 3 tys. zasięgu,
- 582,5 km utrzymanych szlaków rowerowych z corocznym monitoringiem i konserwacją.

Biuro KE LGD w ramach 4 projektów współpracy z 12 partnerami wykonało 33 produkty, w tym:

- 19 publikatorów w 24.020 egz., 1 strona internetowa, 2 strategie, 6 szkoleń – 9 dni (116 osobodni), 2 imprezy – 220 aktywnych uczestników;

67 (57%) członków KE LGD ma doświadczenie w realizacji lub ocenie projektów w KE LGD,

100 (85%) członków KE LGD uczestniczyło w przedsięwzięciach prowadzonych przez KE LGD.

6) Inne projekty z zakresem podobnym do LSR – realizacja w latach 2008-2015

KE LGD było autorem, wnioskodawcą i realizatorem następujących projektów:

- a) Partnerstwo i programowanie w LGD Wysoczyzny Elbląskiej** o wartości **18.648** zł, w tym dotacja Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego wyniosła **5.000** zł. Realizacja w 2008 roku.

Produkt: 4 dni szkoleń i warsztatów strategicznych dla **144** uczestników.

Rezultat: opracowana diagnoza i założenia do LSR Wysoczyzny Elbląskiej obejmującej 3 gminy.

- b) Programowanie i Partnerstwo w Programie LEADER Miasta i Gminy Pasłęk** o wartości **12.648** zł, w tym dotacja Samorządu Województwa – **4.000** zł, dotacja Samorządu Gminy Pasłęk wyniosła **1.000** zł. Realizacja w 2008 roku.

Produkt: 3 dni szkoleń i warsztatów strategicznych dla **90** uczestników.

Rezultat: rozszerzona KE LGD, realizowane zdania z gminą Pasłęk, zadania do LSR OW KE 2009-2015.

- c) Programowanie i Partnerstwo w LGD Kanał Elbląski** o wartości **21.479,34** zł, w tym dotacja Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego wyniosła **8.000** zł. Realizacja – 2008 rok.

Produkt: 6 spotkań i warsztatów – **132** uczestników – **163** osobodni.

Rezultat: dostosowana KE LGD do PROW i LSR OW KE na lata 2009-2015, **12** gmin, **15.620.621** zł dotacji.

- d) Znakowanie Szlaków Rowerowych Obszaru Kanału Elbląskiego** o wartości **59.455,58** zł, w tym dotacja Samorządu Województwa – **34.000** zł, samorządów gmin – **7.197,81** zł, Związku Gmin – **6.100** zł. Realizacja – 2008 r.

Produkt: **381** km zaznaczonych szlaków rowerowych na obszarze **11** gmin,

Rezultat: **381** km szlaków rowerowych promowanych przez środowisko rowerzystów.

- e) Rozbudowa i znakowanie szlaków rowerowych obszaru Kanału Elbląskiego** o wartości **26.000** zł, w tym dotacja Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego wyniosła **18.000** zł. Realizacja – 2009 rok.

Produkt: **118,95** km oznakowanych szlaków rowerowych i **7** opracowanych dokumentacji organizacji ruchu.

Rezultat: **475** km szlaków rowerowych z uzgodnioną DOR i zachowaną ciągłością oznakowania.

- f) Program LEADER kuźnią lokalnych liderów** o wartości **29.125,25** zł, w tym dotacja Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego wyniosła **16.000** zł. Realizacja – 2009 rok.

Produkt: 4 moduły szkoleniowe – 5 dni warsztatów, 2 wizyty studyjne – **254** osobodni.

Rezultat: powstała 1 NGO i 4 Plany Odnowy Miejscowości.

- g) II Forum LGD Warmii i Mazur** – szlaki rowerowe jako produkt turystyczny Warmii i Mazur o wartości **18.123,00** zł, w tym dotacja Samorządu Województwa W-M w ramach KSOW wyniosła **14.323** zł. Realizacja – 2009 rok.

Produkt: 2 dni warsztatów – **73** osobodni.

Rezultat: podpisane porozumienie o partnerskiej współpracy LGD Warmii i Mazur.

- h) Znakowanie szlaków rowerowych Krainy Kanału Elbląskiego** o wartości **111.213** zł, w tym dotacja Ministra Sportu i Turystyki wyniosła **77.328,73** zł. Realizacja – 2010 rok.

Produkt: **699** kupionych i posadowionych znaków rowerowych, **1.398** obejm, **471** słupów.

Rezultat: **475** km kompleksowo oznakowanych szlaków rowerowych połączonych z Międzynarodowym R-1.

- i) Szkolenie znakarzy szlaków rowerowych – pilotaż** o wartości **34.678** zł, w tym dotacja Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach KSOW wyniosła **30.806,66** zł. Realizacja – 2010 rok.

Produkt: 6 dni warsztatów – **21** osób – **126** osobodni.

Rezultat: **21** znakarzy z 6 LGD nabyło nowe kompetencje, **31,5** km oznakowanego Szlaku Bizonów.

- j) Znakowanie, modernizacja i konserwacja sieci szlaków rowerowych Krainy Kanału Elbląskiego** o wartości **102.601,85** zł, w tym dotacja Ministra Sportu i Turystyki wyniosła **64.275,76** zł. Realizacja – 2013 rok.

Produkt: **737** kupionych i posadowionych znaków rowerowych, **255** słupów, **620** znaków malowanych, **120** zakonserwowanych słupów drewnianych.

Rezultat: **44** km nowych, **112** km zmodernizowanych, **354** km uzupełnionych, **510** km dobrze oznakowany szlaków rowerowych Krainy Kanału Elbląskiego.

- k) Rowerowy Szlak Mennonitów – dokumentacja i znakowanie** o wartości **28.611,17** zł, w tym dotacja Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego wyniosła **13.000** zł. Realizacja – 2013 rok.

Produkt: **32,2** km szlaków z DOR, **77** znaków metalowych, **56** słupów, **107** znaków malowanych.
 Rezultat: **32,2** km udokumentowanych i oznakowanych nowych szlaków rowerowych Mennonitów.

I) Program Operacyjny FIO Warmia Mazury Lokalnie o wartości **106.490,03** zł, w tym dotacja Ministra Pracy i Polityki Społecznej wyniosła **63.700,10** zł. Realizacja – lata 2014-2015.

Produkt: **17** mikrodotacji.
 Rezultat: **41** zadań aktywizujących, **3.822** odbiorców, **578** uczestników działań, **251** wolontariuszy.

KE LGD zdobyła doświadczenie realizując 23 innych projektów zbliżonych do działań typu LEADER. Były to zadania związane z planowaniem strategicznym, edukacją, znakowaniem szlaków rowerowych, promocją obszarów wiejskich i lokalnych liderów.

W ramach 2 edycji PO FIO Warmia Mazury Lokalnie KE LGD weszła w rolę grantodawcy, tj. organizującego nabory wniosków, oceniającego, kontrolującego i rozliczającego dotacje.

Zdobyte przez KE LGD i beneficjentów operacji LSR OW KE 2009-2015 doświadczenia posłużą do sprawnej realizacji projektów indywidualnych i grantowych w LSR OW KE 2016-2023.

Doświadczenia realizacji PO FIO WML zostaną wykorzystane w realizacji projektów grantowych.

5. Opis struktury Lokalnej Grupy Działania (KE LGD)

Na 21.12.2015 r. KE LGD liczy **113** członków z **12** gmin, reprezentantów trzech sektorów i mieszkańców oraz **4** partnerów społecznych. Reprezentatywność sektorów i grup interesu członków i partnerów przedstawia poniższe zestawienie:

16 osób sektora publicznego	+ 24 osoby reprezentujące mieszkańców	– 40 osób	– 34%
14 osób sektora społecznego	+ 35 osób reprezentujących mieszkańców	– 49 osób	– 42%
27 osób sektora gospodarczego	+ 1 osoba reprezentująca mieszkańców	– 28 osób	– 24%
60 osób – reprezentantów tzw. „mieszkańców”.			

5.1. Sektor publiczny

Członkami sektora **PUBLICZNEGO** jest **16** osób prawnych (**14%** składu KE LGD) oraz **24** osoby z rekomendacją sektora publicznego (tzw. grupy interesu). Łącznie sektor publiczny reprezentuje **40** osób (**34%**), tj.:

- **12** gmin – **12** przedstawicieli oraz **22** osoby z tzw. grupy interesu z tytułu zatrudnienia,
- **2** powiaty – **2** przedstawicieli oraz **2** osoby z tzw. grupy interesu z tytułu zatrudnienia,
- **1** Związek Gmin Kanału Ostródzko – Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego – **1** przedstawiciel,
- **1** Gminny Ośrodek Kultury w Lasecznie – **1** przedstawiciel.

5.2. Sektor społeczny

Sektor **SPOŁECZNY** reprezentuje **10** członków i **4** partnerów (**12%** składu KE LGD) oraz **35** osób z tzw. grupy interesu. Łącznie sektor społeczny reprezentuje **49** osób (**42%**), tj.:

CZŁONKOWIE:

1) Ochotnicza Straż Pożarna w Dobrym	– 1 osoba;
2) Ochotnicza Straż Pożarna w Zwierznie	– 1 osoba;
3) Stowarzyszenie „Dwie Wsie” w Dłużynie	– 1 osoba;
4) Stowarzyszenie Inicjatyw i Rozwoju „RÓŻYCE” w Rejsytach	– 1 osoba;
5) Stowarzyszenie Mieszkańców Wsi „OLEŚNO-WIEŚ Z POMYSŁEM”	– 1 osoba;
6) Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi „Aniołowo” w Aniołowie	– 1 osoba;
7) Stowarzyszenie Rozwoju i Przedsiębiorczości Ziemi Suskiej w Suszu	– 1 osoba;
8) Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „MOZAIKA” w Miłomłynie	– 1 osoba;
9) Towarzystwo Ziemi Zalewskiej w Zalewie	– 1 osoba;
10) Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza w Olsztynie	– 1 osoba;

PARTNERZY:

11) Ochotnicza Straż Pożarna Rzeczypospolitej Polskiej w Kisielicach	– 1 osoba
12) Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Małdyckiej „CZULPA” w Małdytach	– 1 osoba
13) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Sołectwa Wola Kamieńska	– 1 osoba
14) Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Lokalnej „KUŹNIA PRUSKA” w Pasłęku	– 1 osoba

5.3. Sektor gospodarczy

Sektor **GOSPODARCZY** reprezentuje **27** członków (**23%** składu LGD) oraz **1** osoba tzw. grupy interesu. Łącznie sektor gospodarczy reprezentuje **28** osób (**24%**), tj.:

1. AGRO-KOMPLEKS JADWIGA MICHALCZYK	– CEIDG
2. Akademia Siedliska pod Lipami Joanna Włodarska	– CEIDG
3. ARKADIUSZ LEWICKI PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWO-HANDLOWE „BUDCHEM”	– CEIDG
4. AUTO CENTRUM Zbigniew Furtak	– CEIDG
5. Balawajder Martin Jonh	– KRS
6. Biuro Usług Przewodnickich i Pilotażu Jan Klatt	– CEIDG
7. BPSG Gospodarstwo Rolne Mariola Piłat	– ARiMR
8. Działalność Handlowo-Usługowa „TESA” Teresa Lubaszewska	– CEIDG
9. Eryk-Usługi mgr Eryk Wąsowski	– CEIDG
10. FIRMA HANDLOWA „JUTER” TERESA KOGUTOWICZ	– CEIDG
11. KARCZMA ŁABĘDŹ WOJENKOWSKI ŁUKASZ	– CEIDG
12. Kornowski Jarosław DREW-LAND	– CEIDG
13. Lech Rafał P.P.H.U. LECHPAK	– CEIDG
14. Mikronel Andrzej Kurkowski	– CEIDG
15. NOVAPOL Sp. z o.o.	– KRS
16. Pensjonat dla zwierząt Kleine Werder Jarosław Grenda	– CEIDG
17. P.P.H.U. EKO SNAILS GARDEN Grzegorz Skalmowski	– CEIDG
18. PPHU TRAKT Jan Puzio	– CEIDG
19. Produkcja i Sprzedaż Pieczywa i Wyrobów Cukierniczych – Eugeniusz Dwórznik	– CEIDG
20. PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO HANDLOWO USŁUGOWE – Stanisław Królak	– CEIDG
21. PRZESIEBIORSTWO PRODUKCYJNO USŁUGOWO HANDLOWE EDBA Szypuliński Edmund	– CEIDG
22. Przedsiębiorstwo Usług Rekreacyjnych – Mariusz Sadowski	– CEIDG
23. Słoneczne Wzgórze Jadwiga Sołdaczuk	– CEIDG
24. SPÓŁDZIELNIA HANDLOWO PRODUKCYJNA EROPLON	– KRS
25. SZYMLAND Marcin Szymański	– CEIDG
26. USŁUGI OGÓLNOBUDOWLANE KRZYSZTOF SIEDLECKI	– CEIDG
27. Zakład Usługowo-Handlowy „PLIS”	– CEIDG

5.4. Mieszkańcy

W grupie **MIESZKAŃCÓW** jest **60** osób związanych z różnymi grupami interesów, w tym:

- **24** osoby są związane z sektorem publicznym poprzez zatrudnienie,
- **35** osób jest związanych z sektorem społecznym poprzez uzyskane rekomendacje i działanie,
- **1** osoba jest związana z sektorem gospodarczym poprzez uzyskaną rekomendację.

Struktura wiekowa członków Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania przedstawia się następująco:

– 17 osób	15%	do 35 roku życia
– 39 osoby	35%	36-50 rok życia
– 57 osób	50%	powyżej 51 roku życia.

W strukturze członków i partnerów KE LGD jest **51** kobiet (**44%**) i **66** mężczyzn (**56%**).

Członkowie i partnerzy Lokalnej Grupy Działania reprezentują wszystkie gminy, sektory i mieszkańców, grypy wiekowe, kobiety i mężczyzn. Grupy defaworyzowane mają swoich reprezentantów w strukturze KE LGD. Żaden z sektorów, grup defaworyzowanych, wiekowych, płci, obszaru nie ma przewagi ilościowej.

Struktura członków i partnerów KE LGD wykazuje równowagę w reprezentatywności sektorów i płci:

- *każda z gmin ma przynajmniej po 1 reprezentancie każdego sektora i mieszkańców,*
- *żaden z sektorów, z uwzględnieniem grup interesów nie stanowi więcej niż 49% składu,*
- *istnieje równowaga między kobietami i mężczyznami 44%:56%.*

Grupy defaworyzowane, uprzywilejowane w dostępie do PI i PG mają swoją reprezentację w KE LGD:

- **17** osób do 35 roku życia – uprzywilejowane w dostępie do środków w PI (przedsiębiorczość),
- **57** osób powyżej 50 roku życia – uprzywilejowane w dostępie do środków w PI (przedsiębiorczość),
- **49** kobiet – uprzywilejowane w dostępie do środków w PI (przedsiębiorczość),
- **14** NGO – uprzywilejowane w dostępie do środków w PI (przedsiębiorczość) i P Grantowych.

5.5. Struktura władz, Rady i Biura KE LGD

- 1) **Walne Zebranie Członków** liczy **113** osób, w tym:

49 kobiet (43%)	64 mężczyzn (57%)
16 członków z sektora publicznego	(14%)
10 członków z sektora społecznego	(9%)
27 członków z sektora gospodarczego	(24%)
60 mieszkańców	(53%)
- 2) **Zarząd Stowarzyszenia** liczy **5** członków, w tym:

2 kobiety (40%)	3 mężczyzn (60%)
1 członek z sektora publicznego	(20%)
1 członek z sektora społecznego	(20%)
1 członek z sektora gospodarczego	(20%)
2 mieszkańców	(40%)
- 3) **Komisja Rewizyjna** liczy **3** członków, w tym:

0 kobiet (0%) i 3 mężczyzn	(100%)
1 członek z sektora publicznego	(33%)
2 członków – mieszkańcy	(67%)

6. Opis składu organu decyzyjnego

Organem decyzyjnym w KE LGD jest Rada Stowarzyszenia, licząca **15** osób. Reprezentatywność składu Rady odpowiada strukturze LGD i przekrojowi społecznemu. Reprezentatywność Rady przedstawia zestawienie:

7 kobiet (47%) i 8 mężczyzn (53%)	
4 członków z sektora publicznego	(27%),
3 członków z sektora społecznego	(19%), 3 członków z uwzględnieniem grup interesu – razem 40%
4 członków z sektora gospodarczego	(27%), 1 członek z uwzględnieniem grup interesu – razem 33%
4 mieszkańców	(27%)

Struktura Rady KE LGD wykazuje równowagę reprezentatywności gmin, sektorów i płci:

- **11 gmin** ma swojego reprezentanta w Radzie,
- **żaden z sektorów, z uwzględnieniem grup interesów nie stanowi więcej niż 49% składu,**
- **istnieje równowaga między kobietami i mężczyznami K – 47% : M – 53%.**

Grupy defaworyzowane, uprzywilejowane w dostępie do PI i PG mają swoją reprezentację w Radzie:

- **1 osoba do 35 roku życia – uprzywilejowane w dostępie do środków w PI (przedsiębiorczość),**
- **10 osób powyżej 50 r.ż. – uprzywilejowane w dostępie do środków w PI (przedsiębiorczość) i PG,**
- **7 kobiet – uprzywilejowane w dostępie do środków w PI (przedsiębiorczość),**
- **3 NGO – uprzywilejowane w dostępie do środków w PI (przedsiębiorczość) i projektów grantowych.**

7. Zasady i procedury wyboru operacji lub grantobiorców

7.1. Zasady funkcjonowania Rady KE LGD

Organem decyzyjnym w KE LGD jest Rada. Funkcjonowanie Rady określa Regulamin Rady oraz procedur wyboru i oceny operacji. W składzie Rady wprowadzono ograniczenia dotyczące reprezentatywności sektorów i grup interesu, powiązań służbowych, pokrewieństwa i powinowactwa:

- 1) żaden z sektorów lub grupa interesu nie może mieć ponad **49%** praw głosu;
- 2) sektor publiczny nie może stanowić ponad **30%** składu Rady;
- 3) poza **osobami** prawnymi członkowie pełnią funkcje osobiście, bez upoważniania osób trzecich do decydowania;
- 4) między członkami Rady nie ma pokrewieństwa, powinowactwa, nie występuje podległość służbowa z tytułu zatrudnienia, zlecenia lub innej podległości z Zarządem, KR i pracownikami Biura KE LGD;
- 5) członkowie Rady nie mogą być równocześnie członkami Zarządu, Komisji Rewizyjnej i pracownikami Biura KE LGD;
- 6) wprowadzono wyłączenia członka Rady od udziału w dokonywaniu wyboru operacji z tytułu:
 - a) uczestnictwa w przygotowaniu i w realizacji operacji,
 - b) pozostawania z wnioskodawcą lub członkami władz wnioskodawcy w związku małżeńskim; w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej,

- c) członkostwa, przedstawicielstwa lub udziału we władzach wnioskodawcy,
 - d) stosunku pracy lub zlecenia lub innego rodzaju zależności służbowych z wnioskodawcą,
 - e) zamieszkania lub zameldowania lub zatrudnienia w gminie, z której pochodzi operacja;
- 7) w razie zaistnienia okoliczności, które mogą wywoływać wątpliwości, co do bezstronności członka Rady wprowadzany jest wpis do jawnego Rejestru interesów członków Rady.

Zasady te są wpisane w Statut, Regulamin Obrad WZC, Regulamin Organizacyjny Zarządu, Regulamin pracy Komisji Rewizyjnej, Regulamin Rady, Regulamin pracy Biura KE LGD i Regulamin naboru na wolne stanowiska pracy w KE LGD.

7.2. Procedury wyboru operacji lub grantobiorców i ustalania kwot wsparcia

Procedury procesu decyzyjnego zawiera Regulamin Rady oraz procedur wyboru i oceny operacji i Regulamin wyboru grantobiorców, które są udostępnione na stronie internetowej KE LGD łącznie z LSR OW KE 2016-2023, a w tym:

- 1) pracą Rady kieruje jej Przewodniczący (albo Wiceprzewodniczący Rady lub członek Rady, któremu Przewodniczący udzielił pisemnego pełnomocnictwa w tym zakresie, zwany dalej Przewodniczącym posiedzenia Rady), czuwa nad prawidłowym przebiegiem procesu wyboru i oceny, prawidłowością dokumentacji i zgodnością formalną, a wytworzone przez Radę dokumenty sygnuje swoim podpisem, **dyscyplinuje** członków Rady, **upomina** i **wnioskuje do WZC** o odwołanie członka Rady w sytuacji trzykrotnej nieusprawiedliwionej absencji, **a także** niestosowania zatwierdzonych kryteriów oceny powodujących powtórna ocenę wniosków;
- 2) członkowie Rady zobowiązani są do dokumentowania ocen na wzorach kart wyboru operacji/grantobiorcy;
- 3) w przypadku rozbieżnych ocen członków Rady wdrażane są zasady ponownej oceny wniosku przez inny zespół oceniający i fakt ten jest wpisywany w Rejestr interesów członków Rady;
- 4) członkowie Rady są zobowiązani do podnoszenia wiedzy i kompetencji w zakresie oceny wniosków w opracowanym Planie szkoleń Rady, pracowników Biura i organów KE LGD;
- 5) członkowie Rady są zobowiązani do poddawania się zasadom weryfikacji wiedzy w zakresie zapisów LSR 2016-2023 poprzez udział w testach lub egzaminach;
- 6) sposób organizacji naboru wniosków, w tym tryb ogłaszania, czas trwania naboru, miejsce składania wniosków zawiera Regulamin Rady i Regulamin wyboru grantobiorców;
- 7) protokoły Rady z wyboru i oceny operacji lub zadań, Rejestr interesów są dokumentami jawnymi, zamieszczanymi na stronie internetowej KE LGD;
- 8) beneficjenci mają prawo do wnoszenia protestów w trybie określonym w Regulaminie Rady oraz procedur wyboru i oceny operacji oraz w Regulaminie wyboru grantobiorców;
- 9) procedury wyboru grantobiorców, sposób ustalania wielkości grantu, rozliczania, monitoringu i kontroli określa Regulamin wyboru grantobiorców;
- 10) kryteria wyboru operacji/grantobiorców oraz ich zmiany zostały określone w uchwałach WZC w sprawie przyjęcia Procedur ustalania i zmiany kryteriów wyboru operacji lub grantobiorców.

Proces decyzyjny w KE LGD będzie przebiegał zgodnie z przyjętymi zasadami:

- ✓ żaden z sektorów ani grup interesu nie mają więcej niż 49% praw głosu,
- ✓ reprezentanci sektora publicznego nie stanowią więcej niż 30% składu Rady,
- ✓ publikowane protokoły z oceny Rady i Rejestr interesów członków Rady oraz procedura wyłączenia z oceny członków Rady zapewni bezstronność oceny wniosków,
- ✓ określono sposób organizacji naboru wniosków, oceny, wyboru operacji, informowania, ustalania wysokości dofinansowania, składania protestów oraz wyboru grantobiorców, rozliczania, monitoringu i kontroli zadań w projektach grantowych.

Opracowana procedura procesu decyzyjnego daje narzędzie do sprawnego wdrażania LSR OW KE 2016-2023 poprzez:

- ✓ dyscyplinowanie członków Rady,
- ✓ podnoszenie kompetencji członków Rady.

8. Zasady funkcjonowania KE LGD

8.1. Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania funkcjonuje w oparciu o:

- 1) ustawę z dnia 7 kwietnia 1989 roku Prawo o stowarzyszeniach (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 210);
- 2) ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.);
- 3) ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 562 z późn. zm.);

- 4) ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 140);
- 5) ustawę z dnia 11 lipca 2014 roku o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1460 z późn. zm.);
- 6) tekst jednolity STATUTU przyjęty Uchwałą nr XVIII/2/3/2015 z 21 grudnia 2015 roku.

8.2. Procedury funkcjonowania Walnego Zebrania Członków KE LGD:

Walne Zebranie Członków KE LGD działa w oparciu o **paragraf 17 STATUTU** i **inne** dokumenty:

- 1) **STATUT** – uchwalany i zmieniany bezwzględną większością głosów w obecności ponad połowy składu WZC Stowarzyszenia w I terminie i w obecności ponad 1/3 składu WZC w II terminie. **STATUT stanowi załącznik nr 3 do wniosku o wybór LSR.**

Statut reguluje podstawowe kwestie funkcjonowania KE LGD, a w szczególności:

- a) celów, sposobów i zasad działania KE LGD,
 - b) nabycia i utraty członkostwa, praw, obowiązków i zakazów,
 - c) władz stowarzyszenia, liczby i składu, kompetencji, zasad funkcjonowania, reprezentowania, zależności, prowadzenia wyborów i nadzoru,
 - d) składników majątku Stowarzyszenia,
 - e) sposobu rozwiązywania Stowarzyszenia.
- 2) **REGULAMIN OBRAD WALNEGO ZEBRANIA CZŁONKÓW** – tekst jednolity przyjęty uchwałą nr XVIII/2/1/2015 z 21 grudnia 2015 roku wraz ze wzorami protokołów obrad Komisji Skrutacyjnej i kartami do głosowania w sprawie wyboru Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rady. Jest uchwalany i zmieniany zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu WZC w I terminie i w obecności co najmniej 1/3 składu WZC w II terminie. **REGULAMIN OBRAD WZC stanowi załącznik nr 19 do wniosku o wybór LSR.**

Regulamin Obrad WZC reguluje kwestie obrad WZC, a w szczególności:

- a) prowadzenia obrad wg porządku obrad, podejmowania decyzji uchwałami i dokumentowania obrad protokołem,
- b) procedur i trybu wyboru władz i Rady oraz głosowań z wzorami kart do głosowania,
- c) trybu rozpatrywania spraw planu pracy, budżetu i udzielania Zarządowi absolutorium.

8.3. Procedury funkcjonowania Zarządu KE LGD:

Zarząd działa w oparciu o **paragraf 18 STATUTU** i następujące dokumenty:

- 1) **REGULAMIN ORGANIZACYJNY ZARZĄDU** t.j. przyjęty UCHWAŁĄ NR XVIII-III-11/32/2015 z 21 grudnia 2015 r. Jest uchwalany i zmieniany zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Zarządu. **REGULAMIN ORGANIZACYJNY ZARZĄDU stanowi załącznik nr 20 do wniosku o wybór LSR.**

Regulamin organizacyjny Zarządu określa organizację wewnętrzną i tryb pracy Zarządu, a w tym:

- a) przygotowania obrad WZC, Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rady i ich dokumentowania,
- b) kompetencji Zarządu i poszczególnych członków Zarządu,
- c) sposobu podejmowania decyzji przez Zarząd i kierowania pracą Biura KE LGD,

Obrady Zarządu prowadzone są zgodnie z porządkiem obrad, decyzje podejmowane w formie uchwał, dokumentowane w protokole z obrad przyjmowanym na kolejnym posiedzeniu Zarządu.

8.4. Procedury funkcjonowania Komisji Rewizyjnej KE LGD:

Zasady funkcjonowania Komisji Rewizyjnej określa **paragraf 19 STATUTU** i dokumenty:

- 1) **REGULAMIN PRACY KOMISJI REWIZYJNEJ** – przyjęty UCHWAŁĄ Komisji Rewizyjnej NR X/1/4/2009 z 20 lutego 2009 roku. Jest uchwalany i zmieniany zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy jej składu. **REGULAMIN PRACY KOMISJI REWIZYJNEJ stanowi załącznik nr 21 do wniosku o wybór LSR.**

Regulamin pracy Komisji Rewizyjnej reguluje kwestie kontroli i obrad KR, a w szczególności:

- a) składu i zakresu prac Komisji Rewizyjnej,
- b) zakresu, rodzajów, procedur i dokumentowania prowadzonych kontroli,

- c) planu pracy, planowania i wykonania budżetu oraz udzielania Zarządowi absolutorium,
KR obraduje zgodnie z porządkiem obrad, podejmuje decyzje w formie uchwały. Obrady są dokumentowane.

8.5. Procedury funkcjonowania Rady KE LGD:

Funkcjonowanie Rady KE LGD określa **paragraf 19a STATUTU** i następujące dokumenty:

- 1) **REGULAMIN RADY ORAZ PROCEDUR WYBORU I OCENY OPERACJI** - przyjęty UCHWAŁĄ WZC NR XVIII/2/8/2015 z 21 grudnia 2015 roku. Jest uchwalany i zmieniany przez WZC zwykłą większością głosów w obecności co najmniej $\frac{1}{2}$ składu WZC w I terminie i w obecności $\frac{1}{3}$ składu WZC w II terminie. Wprowadzenie zmian w Regulaminie jest możliwe po rozstrzygnięciu ogłoszonego naboru. **REGULAMIN RADY stanowi załącznik nr 9 do wniosku o wybór LSR.**

Regulamin Rady określa **ustrój**, zasady i procedury procesu decyzyjnego, a w szczególności:

- a) skład Rady, zwoływanie posiedzeń i procedury stosowane podczas posiedzeń Rady,
- b) procedury wyłączenia członka Rady z oceny operacji w razie zaistnienia okoliczności, które mogą wywoływać wątpliwości co do jego bezstronności, **zwłaszcza gdy członek**:
 - jest z wnioskodawcą operacji lub brał udziału w przygotowaniu i będzie uczestniczył w realizacji operacji stanowiącej przedmiot wniosku,
 - pozostaje z wnioskodawcą lub członkami władz wnioskodawcy w związku małżeńskim lub w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej,
 - jest członkiem lub udziałowcem wnioskodawcy, członkiem władz wnioskodawcy lub przedstawicielem wnioskodawcy,
 - pozostaje w stosunku pracy lub zlecenia lub innego rodzaju zależności służbowych z wnioskodawcą,
 - zamieszkuje lub **jest** zameldowany, lub zatrudniony w gminie, z której pochodzi operacja;
- c) wzoru Rejestru interesów ujawnianego na stronie internetowej KE LGD razem z protokołem Rady,
- d) trybu podejmowania decyzji o wyborze operacji do finansowania,
- e) procedur głosowania i tworzenia list rankingowych z wyboru operacji w sytuacji równej liczby głosów,
- f) procedur protestów od decyzji Rady,
- g) prowadzenia dokumentacji z posiedzeń Rady i ich publikowania,
- h) załączników, którymi są: karta wstępnej weryfikacji, karta wyboru operacji, karta monitoringu realizacji operacji.

- 2) **REGULAMIN WYBORU GRANTOBIORCÓW** został przyjęty UCHWAŁĄ WZC NR XVIII/2/10/2015 z 21 grudnia 2015 roku. Jest uchwalany i zmieniany przez WZC zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu WZC w I terminie i w obecności co najmniej $\frac{1}{3}$ składu WZC w II terminie. **REGULAMIN WYBORU GRANTOBIORCÓW stanowi załącznik nr 10 do wniosku o wybór LSR.**

Regulamin wyboru grantobiorców reguluje kwestie naboru, wyboru i oceny grantobiorców, zawierania umów o powierzeniu grantów, monitoringu i kontroli realizacji zadania, w tym:

- a) zakresu zadań w tematycznych projektach grantowych,
- b) uprawnionych grantobiorców i warunków przyznania pomocy,
- c) ogłoszenia o naborze, procedur składania wniosków i wyłaniania grantobiorców,
- d) kwalifikowalności kosztów, zawierania umów o powierzenie grantu, przekazywania i rozliczania środków oraz sprawozdawczości,
- e) szczegółowych zasad realizacji zadań, kontroli, monitoringu i ewaluacji,

Załącznikami do Regulaminu są formularze: wniosku o powierzenie grantu, karty wstępnej weryfikacji i karty wyboru grantobiorców, umowy o warunkach powierzenia grantu, karty monitoringu realizacji zadania, sprawozdania okresowego/końcowego.

8.6. Procedury funkcjonowania Biura Stowarzyszenia:

Zasady funkcjonowania Biura KE LGD regulują następujące dokumenty:

- 1) **REGULAMIN PRACY BIURA** – t.j. przyjęty UCHWAŁĄ NR XVIII-III-11/33/2015 roku z 21 grudnia 2015 roku. Jest uchwalany i zmieniany przez Zarząd zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Zarządu. **REGULAMIN PRACY BIURA stanowi załącznik nr 15 do wniosku o wybór LSR.**

Regulamin Pracy Biura określa zasady, zakres i kompetencje pracowników Biura KE LGD, w tym:

- zakres prowadzonych spraw, siedzibę i czas pracy,
- wielkość zatrudnienia i strukturę organizacyjną,
- kompetencje kierownika Biura KE LGD, samodzielnej księgowej i pozostałych pracowników,
- prowadzenia wstępnej weryfikacji wniosków, monitoringu i kontroli zadań w projektach grantowych,
- prowadzenia dokumentacji z posiedzeń władz KE LGD i Rady.

- 2) **REGULAMIN NABORU na wolne stanowiska pracy** – t.j. przyjęty UCHWAŁĄ NR XVIII-III-11/34/2015 roku z 21.12.2015r. Jest uchwalany i zmieniany przez Zarząd zwykłą większością głosów w obecności co najmniej ½ składu Zarządu. **REGULAMIN NABORU na wolne stanowiska pracy stanowi załącznik nr 13 do wniosku o wybór LSR.**

Regulamin naboru **dotyczy procedury** zatrudniania pracowników Biura KE LGD, **opisuje i reguluje**:

- rozpoczęcie procedury naboru i skład Komisji Rekrutacyjnej,
- etapy naboru, ogłoszenie o naborze, przyjmowanie dokumentów aplikacyjnych,
- ocenę formalną dokumentów i ogłoszenie listy kandydatów spełniających wymagania formalne,
- ocenę końcową, ogłoszenie wyników i sporządzenie protokołu z naboru na wolne stanowisko,
- postępowanie w sytuacjach wystąpienia trudności w zatrudnieniu,
- sposób postępowania z dokumentami aplikacyjnymi.

Załącznikami do Regulaminu są wzory: wniosku o przyjęcie pracownika, opisy stanowisk pracy, ogłoszenia naboru na wolne stanowisko pracy, listy kandydatów spełniających wymagania formalne, protokołu i ogłoszenia wyników naboru.

- 3) **POLITYKA RACHUNKOWOŚCI I INSTRUKCJA W SPRAWIE GOSPODARKI KASOWEJ** została przyjęta UCHWAŁĄ NR XIII/8/2008 Zarządu z 28 stycznia 2008 roku. Jest uchwalana i zmieniana przez Zarząd zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Zarządu. **POLITYKA RACHUNKOWOŚCI I INSTRUKCJA W SPRAWIE GOSPODARKI KASOWEJ stanowi załącznik nr 22 do wniosku o wybór LSR.**

Załącznikiem do Polityki rachunkowości jest Plan kont syntetycznych i analitycznych KE LGD.

- 4) **POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA I INSTRUKCJA ZARZĄDZANIA SYSTEMEM INFORMATYCZNYM** – **pierwsza została** przyjęta UCHWAŁĄ NR XIII-III/6/9/2015 Zarządu z 29 czerwca 2015 roku. Jest uchwalana i zmieniana przez Zarząd zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Zarządu. **POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA I INSTRUKCJA ZARZĄDZANIA SYSTEMEM INFORMATYCZNYM stanowi załącznik nr 23 do wniosku o wybór LSR.**

Polityka bezpieczeństwa określa zasady przetwarzania i ochrony danych osobowych, w szczególności **uwzględnia** ustanowienie administratora danych osobowych oraz informacje **ujmowane w załącznikach**:

- wykaz budynków i pomieszczeń, w których przetwarzane są dane osobowe,
- wykaz zbiorów danych osobowych,
- wzory upoważnień do przetwarzania danych osobowych oraz oświadczeń o poufności,
- wzory pełnomocnictw do nadzorowania procedur związanych z ochroną danych osobowych,
- ewidencje osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych,
- wzory wykazów podmiotów i osób, którym udostępniono dane.

Zasady funkcjonowania KE LGD zostały szczegółowo określone w dokumentach regulujących funkcjonowanie władz, Rady, Biura KE LGD oraz procedur naboru, wyboru i oceny operacji do wdrażania LSR OW KE, realizacji projektów grantowych i ich rozliczania. Określono zasady polityki rachunkowości i polityki bezpieczeństwa.

Lata doświadczeń zaowocowały wypracowaniem dobrych procedur i praktyk, dostosowanych do nowej LSR OW KE 2016-2023 i nowych wyzwań wynikających z PROW 2014-2020.

Wprowadzona możliwość zmian w przyjętych dokumentach pozwoli szybko reagować na sytuacje kryzysowe.

Rozdział II. PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR OW KE 2016-2023

1. Dane z konsultacji społecznych

LSR OW KE 2016-2023 jest opracowana Metodą Aktywnego Planowania Strategicznego (MAPS) z udziałem lokalnej społeczności. Bazą do opracowania były dotychczasowe strategie i opracowania oraz badania ankietowe, warsztaty strategiczne, konsultacje społeczne w gminach i konsultacje e-mailowe. W opracowaniu LSR uczestniczyło **3.421** osób.

1.1. Materiały źródłowe

- 1) Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2007-2013;
- 2) Lokalna Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2009-2015;
- 3) Założenia do tworzenia Koncepcji Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023 wraz z planem komunikacji z lokalną społecznością;
- 4) Informacja o działalności Stowarzyszenia Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania w latach 2006-2015;
- 5) Inwentaryzacja zasobów i charakterystyka obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023;
- 6) Kroniki LGD KE 2004-2014, TOM I-VI;
- 7) Strategia – plan operacyjny Partnerstwo Questingu;
- 8) Strategia tworzenia i promocji markowego produktu turystycznego w oparciu o ciekie i zbiorniki wodne, w tym szlaki kajakowe partnerskich LGD;
- 9) Prognoza oddziaływania na środowisko „Lokalna Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023”.

1.2. Dane z badań ankietowych

W ramach prac nad LSR wprowadzono kilka nowych metod i technik partycypacji społecznej, gwarantujących udział społeczności lokalnej w planowaniu LSR. Łącznie – **3.421** osób. W badaniach ankietowych uczestniczyły **754** osoby.

- 1) **Badania ankietowe** dotyczące monitoringu i ewaluacji LSR OW KE oraz przyszłości KE LGD za pomocą ankiety internetowej, ankiety audytoryjnej, ankiety pocztowej, którymi objęto:
 - a) **85** mieszkańców, respondentów ankiety internetowej ze stron internetowych www.kanal-elblaski-lgd.pl oraz www.facebook.com/pages/LGD-Kanał-Elbląski, w tym **48%** kobiet i **52%** mężczyzn, **21%** osób do 26 roku życia, **43%** – 26-40 lat, **30%** – 40-60 lat i **6%** powyżej 60 lat; **52%** – ze wsi, **48%** – z miast, w tym **11%** z miast powyżej 25 tys. mieszkańców,
 - b) **229** uczniów szkół ponadgimnazjalnych – respondentów ankiety audytoryjnej, w tym **62%** kobiet i **38%** mężczyzn, **96%** w przedziale wiekowym 18-20 lat i **4%** w przedziale 21-26 lat; **56%** ze wsi, **44%** z miast, w tym **4%** powyżej 25 tys. mieszkańców,
 - c) **43** członków i beneficjentów Stowarzyszenia – respondentów ankiety pocztowej, w tym **47%** kobiet i **53%** mężczyzn, **3%** osób do 26 roku życia, **35%** – 26-40 lat, **43%** – 40-60 lat i **3%** powyżej 60 lat; **55%** – ze wsi, **45%** – z miast, w tym **17%** z miast powyżej 25 tys. mieszkańców,
 - d) **5** pracowników Biura LGD respondentów ankiety audytoryjnej nt. efektywności zarządzania
- 2) **Badania ankietowe** dotyczące analizy potrzeb mieszkańców: zakresów działań, celów, budżetu i wskaźników LSR, grup odbiorców, za pomocą ankiety internetowej, ankiety audytoryjnej, ankiety pocztowej, którymi łącznie objęto **246** osób, w tym **184** podczas spotkań konsultacyjnych, **29** – na warsztatach strategicznych, **14** – internetowo, **4** – w biurze KE LGD, w tym **60%** kobiet i **40%** mężczyzn, **4%** osób do 26 roku życia, **47%** – 26-50 lat, **49%** powyżej 51 lat; **70%** – ze wsi, **30%** – z miast;
- 3) **Badanie ankietowe** dotyczące Planu komunikacji za pomocą ankiety internetowej, którym objęto **62** internautów.
- 4) **Badanie ankietowe** dotyczące aktualizacji, monitoringu i ewaluacji KE LGD oraz LSR OW KE 2016-2023 za pomocą ankiety internetowej, którym objęto **53** internautów;
- 5) **Badanie ankietowe** dotyczące kryteriów oceny operacji – **16** internautów i kryteriów oceny zadań w projektach grantowych, którym objęto **15** internautów.

1.3. Dane z warsztatów strategicznych

Przeprowadzono **5 warsztatów planowania strategicznego**, w których uczestniczyły łącznie **162** osoby, w tym **93 (57%)** członków KE LGD, z tego **32** z sektora publicznego, **17** – społecznego, **18** – gospodarczego i **26** mieszkańców. W strukturze branżowej **55** osób reprezentuje sektor publiczny, **63** – społeczny, **32** – gospodarczy, **4** – bezrobotnych, **8** – emerytów; **93** kobiety, **69** mężczyzn, tj.

- 1) **36 osób** podczas I warsztatów strategicznych poświęconych **głównie diagnozie i analizie SWOT**, w tym **22 (61%)** członków KE LGD, z tego **7** z sektora publicznego, **5** – społecznego, **3** – gospodarczego, **7** mieszkańców. W strukturze branżowej **14** osób reprezentuje sektor publiczny, **11** – społeczny, **7** – gospodarczy, **2** – bezrobotnych, **2** – emerytów; **19** kobiet, **17** mężczyzn;
- 2) **28 osób** podczas II warsztatów strategicznych poświęconych **głównie analizie problemów i celów, misji i wizji**, w tym **15 (54%)** członków KE LGD, z tego **6** z sektora publicznego, **2** – społecznego, **2** – gospodarczego, **5** mieszkańców. W strukturze branżowej **12** osób reprezentuje sektor publiczny, **9** – społeczny, **4** – gospodarczy, **3** – emerytów; **17** kobiet, **11** mężczyzn.
- 3) **51 osób** podczas III warsztatów strategicznych poświęconych **głównie podziałowi budżetu i wskaźników**, w tym **20 (39%)** członków KE LGD, z tego **6** z sektora publicznego, **7** – społecznego, **3** – gospodarczego, **4** mieszkańców. W strukturze branżowej **15** osób reprezentuje sektor publiczny, **28** – społeczny, **6** – gospodarczy, **1** – bezrobotny, **1** – emeryt; **33** kobiety, **18** mężczyzn;
- 4) **30 osób** podczas IV warsztatów strategicznych poświęconych **głównie tworzeniu planu komunikacji, określeniu grup docelowych i kryteriów oceny operacji lub zadań**, w tym **22 (73%)** członków KE LGD, z tego **9** z sektora publicznego, **1** – społecznego, **5** – gospodarczego, **7** mieszkańców. W strukturze branżowej **10** osób reprezentuje sektor publiczny, **9** – społeczny, **10** – gospodarczy, **1** – emeryt; **16** kobiet, **14** mężczyzn;
- 5) **17 osób** podczas V warsztatów strategicznych poświęconych **głównie aktualizacji, monitoringowi i ewaluacji LSR i LGD**, w tym **14 (82%)** członków KE LGD, z tego **4** z sektora publicznego, **2** – społecznego, **5** – gospodarczego, **3** mieszkańców. W strukturze branżowej **4** osoby reprezentują sektor publiczny, **6** – społeczny, **5** – gospodarczy, **1** – bezrobotny, **1** – emeryt; **8** kobiet, **9** mężczyzn.

1.4. Dane ze spotkań konsultacyjnych w 12 gminach KE LGD

15 spotkań konsultacyjnych w 12 gminach, uczestniczyło łącznie **286** osób, w tym **184 (64%)** wypełniło ankietę, z tego **48** z sektora publicznego, **38** – społecznego, **25** – gospodarczego, **56** – mieszkańców, **17** osób nie wypełniło metryczki.

1.5. Dane z poczty elektronicznej i spotkań w Biurze KE LGD

- 1) **2.199** wysłanych e-maili z wynikami warsztatów i konsultacji, w tym **157** zwrotnych odpowiedzi sugerujących zmiany w analizie SWOT, problemach i celach, procedurach i w dokumencie końcowym LSR oraz materiałach źródłowych;
- 2) **9** osób – spotkań w Biurze KE LGD dotyczących wyników analizy SWOT, analizy problemów i celów, wizji i misji, kryteriów oceny operacji lub zadań, zgodności z celami strategii oraz podziału budżetu;
- 3) **4** spotkania członków Zarządu (**16** osób), **4** spotkania eksperckie dotyczących wyników warsztatów i konsultacji społecznych, budżetu, kryteriów i procedur ustalania kryteriów oraz ich zmiany.

Zastosowano 5 metod konsultacji społecznych LSR OW KE na wszystkich etapach prac, uczestniczyło 3.421 osób:

- 1) **9** badań ankietowych, z udziałem **754** osób, nt. każdego etapu prac LSR
- 2) **5** warsztatów strategicznych, z udziałem **162** osób, nt. każdego etapu prac LSR
- 3) **15** spotkań konsultacyjnych, z udziałem **286** osób, nt. każdego etapu prac LSR
- 4) **6** rund poczty elektronicznej, do **2.199** użytkowników, z wynikami każdego etapu prac LSR, w tym **157** zwrotnych
- 5) **8** spotkań z Zespołem Redakcyjnym, Sterującym i Ekspertem **20** osób nt. każdego etapu LSR OW KE.

2. Partycypacyjne metody konsultacji

Zastosowano kilka metod partycypacyjnych, w tym:

2.1. Badania ankietowe

dotyczące oceny LGD i LSR z okresu 2009-2015, planów na przyszłość, przyczyn niskiej aktywności, czynników rozwoju lokalnego zostały skierowane do:

- 1) mieszkańców LGD drogą internetową poprzez **2** strony internetowe i fanpage na Facebook'u;
- 2) uczniów **5** szkół ponadgimnazjalnych – respondentów ankiety audytoryjnej nt. oceny LGD i LSR z okresu 2009-2015 oraz planów na przyszłość;
- 3) członków i beneficjentów Stowarzyszenia – ankieta pocztowa dotycząca przyczyn niskiej aktywności środowisk lokalnych, czynników rozwoju lokalnego, form aktywizacji społeczności wiejskiej, analizy SWOT LSR i LGD;
- 4) pracowników Biura KE LGD nt. efektywności zarządzania;

- 5) mieszkańców KE LGD podczas 5 warsztatów strategicznych, konsultacji społecznych, internetowo za pośrednictwem 2 stron internetowych, w Biurze KE LGD, poczty, nt. potrzeb mieszkańców: zakresów działań, celów, budżetu i wskaźników LSR do LSR OW KE na lata 2016-2023;
- 6) mieszkańców za pośrednictwem 2 stron internetowych nt. planu komunikacji;
- 7) mieszkańców za pośrednictwem 2 stron internetowych nt. aktualizacji monitoringu i ewaluacji LSR i LGD;
- 8) mieszkańców za pośrednictwem 2 stron internetowych nt. kryteriów wyboru i oceny operacji;
- 9) mieszkańców za pośrednictwem 2 stron internetowych nt. kryteriów wyboru grantobiorców.

2.2. Warsztaty strategiczne dotyczące poszczególnych etapów prac nad strategią, w tym:

- 1) I warsztaty strategiczne dotyczyły uspołecznienia wyników diagnozy, w tym wypracowania analizy SWOT;
- 2) II warsztaty strategiczne dotyczyły uspołecznienia wyników analizy SWOT, wypracowania „drzewa problemów” i „drzewa celów” oraz misji KE LGD i wizji LSR OW KE 2016-2023;
- 3) III warsztaty strategiczne dotyczyły uspołecznienia wyników analizy SWOT, problemów i celów, wizji i misji oraz wyników spotkań konsultacyjnych w gminach dotyczących zakresów wsparcia, struktury budżetu, wypracowania propozycji struktury budżetu i wskaźników z podziałem na zakresy zgodne z rozporządzeniem i rodzajem projektów;
- 4) IV warsztaty strategiczne dotyczyły uspołecznienia „drzewa” problemów i celów, wizji i misji, struktury budżetu i wskaźników, wypracowania kryteriów oceny operacji wg wielkości kwot, poziomu dofinansowania, beneficjentów. Wypracowano strukturę budżetu wg celów, limitów środków, rodzajów operacji, wskaźników i beneficjentów. Przedyskutowano kryteria oceny operacji wg celów przekrojowych dotyczących innowacyjności, mobilizacji lokalnych zasobów, integracji środków, rodzajów beneficjentów i grup defaworyzowanych. Uspołecznilo Plan komunikacji zaproponowany na podstawie badania ankietowego oraz Plan szkoleń Rady, pracowników Biura i organów KE LGD.
- 5) V warsztaty strategiczne dotyczyły uspołecznienia procedur naboru wniosków w projektach indywidualnych i zadań w projektach grantowych oraz kryteriów wyboru operacji lub grantobiorców, wypracowania założeń monitoringu i ewaluacji LSR i LGD oraz aktualizacji LSR OW KE 2016-2023.

2.3. Spotkania konsultacyjne (15 w 12 gminach) odbywały się wg jednolitego planu i służyły:

- 1) uspołecznieniu diagnozy i analizy SWOT, analizy problemów i celów, misji i wizji;
- 2) zebraniu danych w ankiecie potrzeb mieszkańców nt. zakresów wsparcia, rodzajów projektów indywidualnych i grantowych, pomysłów na projekty własne i projekty współpracy, wskaźników i sposobów aktywizacji społecznej;
- 3) zebraniu danych o grupach docelowych i defaworyzowanych oraz profilu ankietowanych.

2.4. E-mailing wykonywany po każdej rundzie warsztatów i spotkań konsultacyjnych, w tym po:

- 1) I warsztatach strategicznych – konsultacje społeczne wyniku analizy SWOT;
- 2) II warsztatach strategicznych – konsultacje społeczne analizy problemów i celów, misji i wizji;
- 3) 15 spotkaniach konsultacyjnych w 12 gminach – wyniki badania ankietowego potrzeb mieszkańców;
- 4) III warsztatach strategicznych – konsultacje struktury budżetu wg rodzajów projektów i wskaźników;
- 5) IV warsztatach strategicznych – konsultacje struktury budżetu wg celów, kryteriów oceny operacji, Planu komunikacji i Planu szkoleń oraz kompleksowo ostatecznie przyjętych wyników analizy SWOT, misji, wizji, problemów i celów;
- 6) V warsztatach – konsultacje procedur i kryteriów wyboru i oceny operacji, w tym projektów grantowych, trybu i zakresu aktualizacji LSR OW KE, koncepcji monitoringu i ewaluacji LSR i LGD;
- 7) procedur funkcjonowania KE LGD, Regulaminów Rady, wyboru grantobiorców, kryteriów wyboru operacji lub zadań.

2.5. Spotkania Zespołu Redakcyjnego, Sterującego i Ekspertów – przed i po każdym warsztacie strategicznym i spotkaniach konsultacyjnych Zespół Redakcyjny i Sterujący oraz Eksperti dokonywali analizy potencjału obszaru, wyników badań ankietowych, wyników warsztatów i spotkań konsultacyjnych – przygotowując propozycje rozwiązań na każde warsztaty strategiczne i spotkania konsultacyjne oraz przyjmując wyniki badań ankietowych, warsztatów i e-mailingu, a także opiniując dokumenty od strony prawnej.

Zastosowano 5 metod konsultacji społecznych LSR OW KE na wszystkich etapach prac nad LSR, w tym:

1)	9 badań ankietowych dla każdego etapu prac LSR	754 ankietowanych
2)	5 warsztatów strategicznych dla każdego etapu prac LSR	162 uczestników
3)	15 spotkań konsultacyjnych dla każdego etapu prac LSR	286 uczestników
4)	6 rund poczty elektronicznej z wynikami konsultacji każdego etapu prac LSR	2.199 użytkowników
5)	8 spotkań Zespołu Redakcyjnego, Sterującego i Eksperta nt. każdego etapu LSR	20 osobodni

3. Wyniki przeprowadzonej analizy wniosków z konsultacji

Na każdym etapie prac nad strategią stosowano uspołecznienie wyników prac, wprowadzano wyniki dyskusji i wnioski:

3.1. Diagnoza i analiza SWOT

- 1) diagnozę wypracowano na podstawie danych statystycznych GUS, Ministerstwa Finansów, wyników realizacji LSR OW KE 2009-2015, wyników badań monitoringu i ewaluacji KE LGD i LSR OW KE 2009-2015, wyników badań ankietowych mieszkańców, uczniów szkół ponadgimnazjalnych, członków KE LGD i beneficjentów LSR OW KE 2009-2015, internautów. Wprowadzono elementy opisu potencjału obszaru LSR OW KE 2016-2023 związane z wioskami tematycznymi i seniorami, jako wynik dyskusji na I warsztatach strategicznych i spotkań konsultacyjnych;
- 2) analizę SWOT wypracowano techniką „burzy mózgów” na I warsztatach strategicznych i uwzględniono wyniki głosowania nad czynnikami analizy SWOT na:
 - a) I warsztatach strategicznych oraz wyniki uwag zgłoszonych na II i III warsztatach strategicznych,
 - b) wyniki prac Zespołu Sterującego, Redakcyjnego i Eksperta,
 - c) wyniki uwag zgłoszonych drogą e-mailową,
 - d) wyniki spotkań konsultacyjnych w Biurze KE LGD,
 - e) wyniki głosowań na 15 konsultacjach społecznych w 12 gminach.

3.2. Analiza problemów i celów, misji KE LGD i wizji LSR OW KE 2016-2023

- 1) „drzewo problemów” i „drzewo celów”, misję LGD i wizję LSR wypracowano techniką „burzy mózgów” na II warsztatach strategicznych i uwzględniono:
 - a) wyniki prac Zespołu Sterującego, Redakcyjnego i Eksperta,
 - b) wyniki uwag zgłoszonych drogą e-mailową,
 - c) wyniki spotkań konsultacyjnych w Biurze KE LGD,
 - d) wyniki głosowań na 15 konsultacjach społecznych w 12 gminach;
- 2) skomasowano problemy i cele uwzględniając wyniki:
 - a) dyskusji podczas III i IV warsztatów strategicznych dotyczących budżetu i wskaźników,
 - b) prac Zespołu Sterującego, Redakcyjnego i Eksperta na etapie ustalania struktury budżetu.

3.3. Budżet LSR OW KE 2016-2023, wskaźniki i plan działania

- 1) budżet LSR OW KE 2016-2023, wskaźniki i plan działania wypracowano na podstawie:
 - a) propozycji Zespołu Sterującego, Redakcyjnego i Eksperta opracowanej proporcjonalnie do wyników ankiety potrzeb mieszkańców,
 - b) wyników III warsztatów strategicznych techniką pracy grupowej, dyskusji grupowej i głosowań oraz konsensusu;
- 2) zmiany w strukturze budżetu LSR OW KE 2016-2023, wskaźników i planu działania wniesiono na podstawie:
 - a) konsultacji podczas IV warsztatów strategicznych nt. budżetu i kryteriów oceny operacji,
 - b) dozwolonych limitów dla poszczególnych operacji,
 - c) wyjaśnień dotyczących limitu środków PROW 2014-2020 i wkładu własnego jednostek sektora finansów publicznych oraz uzgodnień dotyczących projektów współpracy.

3.4. Procedury i kryteria wyboru operacji lub grantobiorców

- 1) procedury i kryteria wyboru projektów indywidualnych, własnych i grantowych wypracowano na podstawie:
 - a) stosowanych dokumentów i propozycji zmian Zespołu Sterującego, Redakcyjnego i Eksperta na podstawie doświadczeń stosowaniu w KE LGD oraz ustawy o RLKS, Regulaminu Rady, Regulaminu wyboru grantobiorców,
 - b) wypracowanych kryteriów wyboru operacji i wyboru Grantobiorców podczas IV i V warsztatów strategicznych,
 - c) badań ankietowych wag i kryteriów wyboru operacji i kryteriów wyboru grantobiorców;
- 2) zmiany w zaproponowanych projektach dokumentów (Regulaminie Rady, Regulaminie wyboru grantobiorców, kartach wstępnej weryfikacji, kartach wyboru operacji lub grantobiorców (wg kryteriów punktowych) wprowadzono:
 - a) podczas V warsztatów strategicznych – zmiany redakcyjne,
 - b) w wyniku konsultacji e-mailowych po V warsztatach strategicznych i przed WZC,
 - c) w wyniku badań ankietowych,
 - d) konsultacjach prawnych.

3.5. Plan komunikacji

- 1) Planu komunikacji został wypracowany na podstawie:
 - a) raportu z badania ankietowego dotyczącego Planu komunikacji,
 - b) wyników IV i V warsztatów strategicznych dotyczących grup odbiorców, grup defaworyzowanych, kanałów i narzędzi komunikacji,
 - c) uwag Zespołu Redakcyjnego i Ekspertów uwzględniających możliwości budżetowe KE LGD;
- 2) zmiany w Planie komunikacji zostały wprowadzone w wyniku:
 - a) dyskusji nad Planem komunikacji podczas IV i V warsztatów strategicznych,
 - b) konsultacji e-mailowych po V warsztatach strategicznych i przed WZC,
 - c) analiz możliwości budżetu.

3.6. Aktualizacja LSR OW KE, monitoring i ewaluacja LSR i LGD:

- 1) założenia do procesu aktualizacji LSR, monitoringu i ewaluacji LSR i LGD zostały wypracowane na podstawie:
 - a) wyników badania ankietowego założeń aktualizacji LSR OW KE, monitoringu i ewaluacji LSR i LGD,
 - b) propozycji Zespołu Redakcyjnego i Eksperta – proporcjonalnie do wyników ankiet,
 - c) dyskusji podczas V warsztatów nad założeniami koncepcji monitoringu i ewaluacji LSR i LGD, aktualizacji LSR;
- 2) zmiany w założeniach zostały wprowadzone w wyniku:
 - a) konsultacji e-mailowych po V warsztatach strategicznych i przed WZC,
 - b) analiz wskaźników i budżetu LSR.

Wyniki konsultacji społecznych LSR są uwzględnione we wszystkich etapach prac nad LSR, w tym:

1) <i>diagnoza i analiza SWOT</i>	<i>– 6 metod konsultacji i wprowadzania zmian;</i>
2) <i>analiza problemów, celów, wizji i misji</i>	<i>– 6 metod konsultacji i wprowadzania zmian;</i>
3) <i>budżet LSR, wskaźniki i plan działania</i>	<i>– 5 metod konsultacji i wprowadzania zmian;</i>
4) <i>procedury i kryteria wyboru operacji</i>	<i>– 5 metod konsultacji i wprowadzania zmian;</i>
5) <i>plan komunikacji</i>	<i>– 5 metod konsultacji i wprowadzania zmian;</i>
6) <i>aktualizacja LSR, monitoring, ewaluacja LSR, LGD</i>	<i>– 4 metody konsultacji i wprowadzania zmian.</i>

Rozdział III. DIAGNOZA - OPIS LUDNOŚCI I OBSZARU

1. Grupy szczególnie istotne z punktu widzenia realizacji LSR OW KE 2016-2023

Spółeczność lokalna jest charakteryzowana poprzez demografię, rynek pracy, **skale** bezrobocia, samorząd terytorialny i organizacje pozarządowe. W gospodarce opisano podmioty gospodarcze, rolnictwo i turystykę. Infrastrukturę społeczną – poprzez edukację, kulturę materialną i duchową, gospodarkę mieszkaniową, opiekę zdrowotną i pomoc społeczną.

Opis obszaru planowanego do objęcia LSR OW KE 2016-2023, w tym opis spójności tego obszaru, **uwzględnia** bogactwa naturalne **oraz** uwarunkowania przestrzenne (**zobrazowane** rysunkami mapowymi), przyrodnicze, historyczne i kulturowe.

1.1. Społeczność lokalna na obszarze KE LGD

Na obszarze działania KE LGD w 2013 roku zamieszkiwało **94.173** osoby (przyrost o **2.931** osób w stosunku do 2006 roku), z tego na wsi **69.206** osób, tj. **73,5%** ogółu mieszkańców. Kobiety stanowiły **49,7%** ludności. Obszar KE LGD charakteryzuje niska gęstość zaludnienia – **39** osób/1km² wobec **59,9** osób/1km² w województwie i **123,1** osób/1km² w kraju. Wskaźnik feminizacji wynosi **99** i jest niższy niż w województwie (**104**) i kraju (**107**).

Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku w porównaniu do wskaźników dla województwa i kraju jest korzystniejsza. Większy jest udział ludności w wieku produkcyjnym (18-59 K / 64 M i więcej) i przedprodukcyjnym (0-17 lat), mniejszy w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60 K/65 M).

Przyrost naturalny jest dodatni i w 2013 roku wynosił **1,4‰** (w 2006 roku – plus **2,8‰**), w podregionie elbląskim – minus **0,1‰**, w województwie – minus **0,2‰**.

Saldo migracji na 1.000 osób jest ujemne i w stosunku do 2006 r. wrosło o **0,1‰**. W 2013 r. wyniosło minus **4,1‰**, w województwie – minus **2,6‰** i kraju – minus **0,5‰** (spadło). Problemem jest emigracja ludzi młodych.

Poziom wykształcenia mieszkańców terenu KE LGD w wieku 13 lat i więcej wg Narodowego Spisu Powszechnego (NSP) 2011 jest niższy niż przeciętny dla województwa i kraju. Wykształcenie ludności wiejskiej jest dużo niższe niż miejskiej. Dominuje ludność z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym. W powiecie elbląskim udział mieszkańców z wykształceniem wyższym w tej grupie ludności wynosi **8,8%**, w powiecie iławskim – **10,6%**, w powiecie ostródzkim – **10,8%**, w województwie warmińsko-mazurskim – **14,0%**, w kraju – **17,0%**.

Według prognoz sporządzonych przez Główny Urząd Statystyczny (GUS) przewiduje się, że ludność zamieszkała w powiatach elbląskim, iławskim i ostródzkim ulegnie znacznemu zmniejszeniu. Oznacza to, że zmniejszy się też ludność zamieszkała na obszarze KE LGD. O prawdziwości tej tezy świadczy obniżająca się od 2010 roku wielkość przyrostu naturalnego, zmniejszający się wskaźnik feminizacji, zwiększająca się migracja.

1.2. Grupy i obszary problemowe, docelowe i defaworyzowane

Do grup problemowych, docelowych i defaworyzowanych KE LGD zaliczamy:

- przedsiębiorców** ze względu na niski wskaźnik przedsiębiorczości (**stosunek** podmiotów gospodarczych do liczby osób w wieku produkcyjnym) oraz rzadką w populacji cechę przedsiębiorczości,
- młode osoby poniżej 35 roku życia ze względu na** problemy na rynku pracy oraz na spadający przyrost naturalny i wysokie saldo migracji. W ankiecie dotyczącej planów na przyszłość młodzi ludzie wykazywali, że **62%** z nich chce podjąć studia, a tylko **5%** podjąć własną działalność gospodarczą, z tego **70%** za granicą. Po zakończeniu edukacji **40%** respondentów jest skłonna opuścić gminę zamieszkania, a aż **37%** udać się na emigrację. Po zakończeniu studiów **58%** planuje opuścić gminę, w tym **26%** udać się na emigrację,
- osoby powyżej 50 roku życia** ze względu na ich wzrost w strukturze ludności, pogarszający się stan zdrowia i warunki na rynku pracy. Wskazują na to wyniki badania ankietowego mieszkańców,
- kobiety** mają gorszą pozycję na rynku pracy, co potwierdzają wskaźniki zatrudnienia i bezrobocia wśród kobiet oraz niekorzystny dla rozrodczości wskaźnik feminizacji,
- długotrwale bezrobotnych**,
- osoby korzystające z pomocy społecznej**,
- gminy: Rychliki, Godkowo, Markusy** (o gorszych **od pozostałych gmin** wskaźnikach rozwoju i poziomu życia),
- miejscowości do 5 tys. mieszkańców.**

Spójne dla całego obszaru są wykazywane niekorzystne zjawiska depopulacji, niskiego wykształcenia ludności, niskiego wskaźnika zaludnienia w stosunku do podregionu elbląskiego, województwa i kraju.

Grupy i obszary problemowe, docelowe i defaworyzowane zostały określone na podstawie badań ankietowych i analiz danych statystycznych.

2. Charakterystyka gospodarki/przedsiębiorczości

W systemie REGON w 2013 r. było **5.976** zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Tempo ich wzrostu na obszarze KE LGD w latach 2006-2013 wyniosło prawie **17,5%** i było znacznie wyższe od średniej wojewódzkiej, gdzie notowano wzrost o **9,8%**, kraju – **11,9%**. Nasycenie podmiotami gospodarczymi w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców na tle podregionu elbląskiego, województwa czy kraju jest zdecydowanie niekorzystne. W 2013 roku przypadało **595** podmiotów gospodarczych na 10 tys. mieszkańców przy średniej w podregionie elbląskim – **778**, województwie – **845**, kraju – **1 057**. W strukturze podmiotów gospodarczych większość stanowiły podmioty małe, zatrudniające do 9 osób – **94,6%**.

Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi **6,9**; w podregionie elbląskim – **8,7**; w województwie – **9,4**; w kraju – **12,1**. Liczba jednostek nowo zarejestrowanych na 10 tys. mieszkańców wynosi odpowiednio: KE LGD – **70**, podregion elbląski – **79**, województwo – **82** i kraj – **95**.

Rozmieszczenie podmiotów gospodarczych w gminach jest zróżnicowane.

Na terenie KE LGD w przetwórstwie przemysłowym dominuje produkcja metalowych wyrobów – **21%**; produkcja mebli – **19,7%**, produkcja wyrobów z drewna – **15,3%**. Udział podmiotów zaliczonych do sekcji produkcja artykułów spożywczych wyniósł **9,7%** i jest wyższy niż w podregionie elbląskim (**8,0%**), w województwie (**8,7%**), kraju (**9,0%**).

Obszar KE LGD charakteryzuje się wyższym udziałem rolnictwa w ogólnej ilości podmiotów (**9,3%**), niż w podregionie elbląskim (**5%**), woj. (**4,4%**), kraju (**2,2%**). W porównaniu do podregionu elbląskiego, województwa czy kraju stosunkowo dużo niższe ma znaczenie „pozostałej działalności” – **64,6%** (podregion elbląski – **73,4%**, woj. – **75,4%**, kraj – **76,4%**).

W niewielkim stopniu na terenach wiejskich przybywa osób zakładających mikroprzedsiębiorstwa, a także korzystających z dotacji na różnicowanie działalności nierolniczej. Z terenu działania KE LGD w latach 2009-2015 z tej formy dotacji skorzystało **26** podmiotów, w tym **7** kobiet.

*Obszar cechuje niski wskaźnik przedsiębiorczości. Rośnie tempo **wzrostu** liczby podmiotów gospodarczych. Wykryształizowała się specjalizacja meblarska, wyrobów z drewna i artykułów spożywczych. Obserwuje się wysoki udział rolnictwa w ogólnej liczbie zarejestrowanych podmiotów.*

3. Opis rynku pracy (poziom zatrudnienia i stopa bezrobocia)

Na obszarze KE LGD na koniec 2013 roku było **13.189** **pracujących**. Wskaźnik pracujących na 1000 mieszkańców kształtuje się na poziomie **77,3%** wskaźnika podregionu elbląskiego, **74,9%** – wojewódzkiego i **61,9%** – krajowego.

Na koniec 2013 roku było **8.180** **bezrobotnych** (z tendencją rosnącą), w tym **4.530** **kobiet**. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych ogółem wynosi **55,4%** (województwo – **51,7%**, kraj – **51,0%**).

Od wielu lat **stopa bezrobocia** rejestrowanego w woj. utrzymuje się na najwyższym poziomie w kraju (woj. **21,6%**; kraj **13,4%**). Stopa bezrobocia w powiecie elbląskim sięgała **28,9%**, ostródzkim – **24,3%**, iławskim – **12,3%**. Na obszarze LGD udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym jest wyższy niż w województwie i kraju.

Bardzo wysoki jest udział bezrobotnych w liczbie pracujących – **74,7%** (**w województwie** wskaźnik ten wyniósł **43,2%**, a w kraju – **26,8%**). W gminie Iława (**33,8%**) i Zalewo (**36,9%**) wskaźnik ten jest korzystny, natomiast w Gminach: Rychliki (**227,5%**), Godkowo (**226,1%**), Markusy (**191,2%**), Kisielice (**120,2%**), Gronowo Elbląskie (**114,9%**) bardzo niekorzystny. Problemem jest niska mobilność mieszkańców.

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na obszarze KE LGD jest zróżnicowany i wyższy niż w podregionie elbląskim, w województwie i kraju. Problem ten dotyczy zarówno mężczyzn i kobiet. Najwyższy udział bezrobotnych w 2013 r. odnotowano w gminie Godkowo (ogółem – **21,0%**, mężczyzn – **16,0%**, kobiet – **27,2%**) i gminie Rychliki (ogółem – **20,6%**, mężczyzn – **17,2%**, kobiet – **25,0%**), najniższy w gminie Iława: ogółem – **7,2%**, M – **5,5%**, K – **9,2%**.

W 2013 r. w KE LGD bezrobotne kobiety stanowiły **16,2%** ludności w wieku produkcyjnym mieszkających na wsi, (w województwie – **13,7%**, kraju – **9,5%**), mężczyźni – **11,0%** (województwo – **11,3%**, kraj – **8,0%**).

Zjawisko bezrobocia na wsi ma charakter trwalszy niż w miastach. Rynek pracy na terenach wiejskich jest mało elastyczny i na obszarze KE LGD jest silnie związany z rolnictwem. Gospodarstwa o powierzchni do 1 ha stanowią **32,2%** ogólnej liczby gospodarstw rolnych. Podstawą ich utrzymania nie są dochody z gospodarstwa, ale inne źródła, w tym pomoc socjalna. Wieś często pełni funkcję amortyzatora skutków bezrobocia na miejskim rynku pracy.

*Wskaźnik liczby pracujących na 1000 mieszkańców jest bardzo niski.
Cechą wiejskiego bezrobocia na terenie działania KE LGD jest jego strukturalny charakter oraz znaczne zróżnicowanie przestrzenne. Bezrobotnych kobiet jest więcej niż mężczyzn. Stanowią one tzw. ukryte bezrobocie. Jedną z grup szczególnego ryzyka są osoby młode. Liczba bezrobotnych ma tendencję rosnącą.*

4. Działalność sektora społecznego

4.1. Organizacje pozarządowe na obszarze działania KE LGD

Społeczność lokalną cechuje coraz większa aktywność sektora pozarządowego, choć w poszczególnych gminach jest zróżnicowana i uzależniona od świadomości mieszkańców, animowania i wspierania finansowego organizacji.

Działają stowarzyszenia i fundacje na rzecz rozwoju wsi, miłośników przyrody, zespoły artystyczne, koła gospodyń, kluby sportowe, ochotnicze straże pożarne, koła myśliwskie, wędkarskie, pszczelarskie. W Pasłęku działa Uniwersytet III Wieku.

Na koniec 2013 roku było zarejestrowanych **277** organizacji pozarządowych. Dynamika ich wzrostu w stosunku do 2006 roku wynosi **147%** i jest wyższa niż w podregionie elbląskim (**119%**), w województwie (**123%**) i kraju (**123%**). W przeliczeniu na 1000 mieszkańców wskaźnik liczby organizacji pozarządowych jest niekorzystny, KE LGD – **2,9‰**, podregion elbląski – **2,9‰**, województwo – **3,4‰**, kraj – **3,1‰**.

Najwięcej organizacji pozarządowych działa w gminie Pasłęk, Iława i Elbląg, najmniej w gminie Gronowo Elbląskie.

*Wzrasta aktywność obywatelska liczona liczbą organizacji pozarządowych.
W przeliczeniu na 1000 mieszkańców wskaźnik ten jest jednak niższy niż w podregionie elbląskim, woj. i kraju.*

4.2. Edukacja

Edukacja uczniów na poziomie ponadgimnazjalnym, odbywa się przede wszystkim w miastach. Odnotowano wzrost kształcenia uczniów w szkołach ogólnokształcących, natomiast duży spadek kształcenia w szkołach zawodowych, zarówno na poziomie zasadniczym jak i średnim.

W 2013 roku było **1.727** uczniów szkół ponadgimnazjalnych (bez szkół policealnych) i liczba ich spadła o **977** osób w stosunku do 2006 roku. Największy spadek zanotowały średnie szkoły zawodowe (o **729** osób).

*Obszar charakteryzuje spadkowy trend liczby uczniów w szkołach średnich.
Największy spadek zanotowały średnie szkoły zawodowe.*

4.3. Kultura materialna i duchowa

Na koniec 2013 r. na obszarze KE LGD znajdowało się **29** bibliotek zatrudniających **51** pracowników. Było **359.700** woluminów, na 1000 mieszkańców przypadało **3.920** woluminów (podregion elbląski – **3.515**, woj. – **3.257**, kraj – **3.402**). W ciągu roku było **10.483** czytelników wypożyczających **200.372** książek. Wypożyczenia na 1 czytelnika wynosiły **21,4** woluminów, w podregionie elbląskim – **18,8**, województwie – **20,1**, w kraju – **18,5**. Najwięcej wypożyczonych książek na 1 mieszkańca było w Gminie Małdyty – **70,3**.

W rejestrach zabytków i ewidencji wojewódzkiej jest wpisanych **313** zabytków nieruchomych, **39** zabytków archeologicznych, **1.943** zabytków architektury i techniki.

Na obszarze KE LGD działało **38** zespołów artystycznych, w tym **2** teatralne, **6** muzycznych, **8** wokalnych i chóralnych, **8** folklorystycznych, **14** tanecznych. W zespołach tych działało **546** osób, w tym **60** osób w zespołach teatralnych, **32** w muzycznych, **43** w wokalnych i chóralnych, **101** w folklorystycznych i **310** w tanecznych.

Do ciekawych imprez zaliczamy: Festiwal „Nad Jeziorakiem” w Siemianach, Triathlon w Suszu, Loty Balonowe w Pasłęku.

*Obszar wykazuje niski wskaźnik aktywności kulturalnej mieszkańców, wysokie nasycenie obiektami kultury materialnej. Wśród działalności artystycznej dominują sekcje taneczne.
Kalendarz imprez kulturalnych jest bogaty. Wyróżniającymi się imprezami o randze międzywojewódzkiej są: Triathlon w Suszu, Festiwal nad Jeziorakiem w Siemianach oraz Loty Balonowe w Pasłęku.*

4.4. Gospodarka mieszkaniowa i infrastruktura techniczna

Zasoby mieszkaniowe na obszarze KE LGD liczą **27.895** mieszkań, a w przeliczeniu na 1000 osób **296,2** mieszkań (woj. – **343,5**; kraj – **359,9**). Na 1 mieszkanie przypadały **3,37** osoby (kraj – **2,77**) a powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła **74,9 m²** (województwo **67,7 m²**, kraj – **73,1 m²**).

Mieszkania w % ogółu mieszkań wyposażone w:

- wodociąg – **96,0%** (kraj – **96,7%**),
- łazienkę – **85,7%** (kraj – **91,0%**),
- centralne ogrzewanie – **71,9%** (kraj – **81,4%**).

Ludność korzystająca z urządzeń komunalnych w % ogółu ludności obszaru KE LGD:

- z sieci wodociągowej – **89,1%** (województwo – **89,4%**; kraj – **88,0%**),
- z sieci kanalizacyjnej – **42,3%** (województwo – **68,3%**; kraj – **65,1%**),
- z gazu – **4,2%** (województwo – **42,8%**; kraj – **52,4%**).

Na całym obszarze KE LGD bardzo słabo jest rozwinięta infrastruktura gazowa. W 9 gminach brak jest sieci gazowej. Mieszkańcy nie posiadający dostępu do sieci gazowej korzystają z gazu propan-butan dystrybuowanego w 11 kg butlach.

*Istnieje duża rozpiętość między instalacjami wodociągowymi i kanalizacyjnymi.
Większość gospodarstw domowych korzysta z butli z propanem-butanem.*

4.5. Opieka zdrowotna

Na terenie KE LGD w 2013 r. działało **28** przychodni zdrowia, z tego **4** podlegały samorządom (**3** przychodnie na 10.000 mieszkańców, woj. – **6**, kraj – **5**). Liczba udzielonych porad na 1 mieszkańca wynosiła **3,7** (województwo – **6,5**, kraj – **7,0**).

W 2013 roku działało **19** aptek. Liczba ludności na 1 aptekę – **4.956** osób (województwo – **3.608**, kraj – **3.150**).

Mieszkańcy wsi korzystają z usług służby zdrowia i aptek w pobliskich miastach poza obszarem LGD.

Obszar charakteryzuje niekorzystne wskaźniki ochrony zdrowia w stosunku do podregionu, województwa i kraju.

5. Problemy społeczne

5.1. Pomoc społeczna

Na obszarze KE LGD stacjonarna pomoc społeczna liczy **4** zakłady. Bezrobocie i związane z tym ubóstwo jest głównym powodem udzielania świadczeń. Opieka społeczna skoncentrowana jest głównie na środowiskowej pomocy społecznej.

W 2013 r. w stosunku do 2009 r. nastąpił wzrost liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy środowiskowej o **2,7%**, w podregionie elbląskim o **4,1%**, w województwie – **2,1%**.

W 2013 r. udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem wyniósł **19,6%** (podregion elbląski – **14,9%**, województwo – **14,0%**, kraj – **8,3%**).

Ze świadczeń rodzinnych na dzieci w 2013 roku korzystało **10.084** dzieci w **5.060** rodzinach, co stanowi **46,1%** ogólnej liczby dzieci (podregion elbląski – **38,0%**, województwo – **37,1%**, kraj – **30,2%**).

Obszar KE LGD charakteryzuje wysoki odsetek korzystających z pomocy społecznej, choć wskaźniki te zmniejszają się na przestrzeni lat 2009–2013.

5.2. Poziom życia na terenie obszaru KE LGD

Poziom życia mieszkańców wskazują destymulatory i stymulatory. Czym mniejsza wartość wskaźników destymulujących tym lepsze warunki życia. Za destymulanty uznano:

- udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności produkcyjnej – **13,4 %**, kraj – **8,8%**,
- udział % bezrobotnych w liczbie pracujących – **74,7%**, kraj – **26,8%**,
- udział korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem – **19,6%**, kraj – **8,3%**,
- udział % dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku – **46,1%**, kraj – **30,2%**,
- udział % dochodów własnych gmin w dochodach ogółem na 1 mieszkańca – **34,4%**, kraj – **48,2%**.

Im wyższe wartości wskaźników stymulujących, tym lepiej. Za stymulanty uznano:

– współczynnik skolaryzacji brutto szkoły podstawowe	– 88,84%,	kraj – 98,58%,
– współczynnik skolaryzacji brutto szkoły gimnazjalne	– 84,59%,	kraj – 99,1%,
– przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	– 22,1 m ² ,	kraj – 26,3 m ² ,
– udział % wydatków w dochodach na 1 mieszkańca	– 99,5%,	kraj – 99,2%.

Analizując wskaźniki świadczące o poziomie życia mieszkańców na poziomie gmin można stwierdzić, w których z nich żyje się lepiej, a w których gorzej. Wszystkie oceniane wskaźniki są niekorzystne (gorsze) w porównaniu z podregionem elbląskim, województwem i krajem, a więc mieszkańcom KE LGD żyje się gorzej. Najlepiej żyje się w gminach Elbląg i Iława, najniższy poziom życia jest w gminach Rychliki, Godkowo i Markusy.

6. Samorząd terytorialny

6.1. Samorząd terytorialny - organizacja

Na obszarze KE LGD działa 255 sołectw i 456 miejscowości. Na jedno sołectwo przypada 271 osób (w woj. 260 osób). Wiejską sieć osadniczą tworzą zarówno wykształcone skupiska różnej wielkości wsi, przeważnie w formie „ulicówek” i „owalnic”, jak również znaczna ilość rozrzuconych pojedynczych gospodarstw rolnych w tzw. zabudowie kolonijnej.

Organy samorządu lokalnego liczą 180 radnych gminnych i 61 radnych powiatowych. W samorządzie gminnym jest 125 mężczyzn i 55 kobiet. Przeważają radni z wykształceniem średnim – 77 osób, 52 osoby – z wykształceniem wyższym, 3 – policealne, 41 – zasadnicze, 7 – podstawowe.

Najwięcej radnych – 64 osoby jest w wieku 50-59 lat, 49 osób jest w wieku 40-49 lat, 31 radnych – powyżej 50 lat i więcej, 26 radnych – 30-39 lat, 8 radnych – 25-29 lat, 2 radnych – 24 lata i mniej.

Radni mają głównie zawód rolnika, ogrodnika, leśnika lub rybaka, drugą grupę stanowią specjaliści, trzecią technicy i inny średni personel, czwartą przedstawiciele władz publicznych.

Cechą charakterystyczną jest rozproszenie niewielkich liczebnie miejscowości. We władzach gmin występuje przewaga mężczyzn, grupy wiekowej 50-59 lat i grupy zawodowej rolników, ogrodników, leśników, rybaków.

6.2. Dochody i wydatki gmin

W 2013 roku dochody budżetowe ogółem na jednego mieszkańca wyniosły 3.377,39 zł i w porównaniu do 2006 roku wzrosły o 54%. Wydatki budżetowe w analogicznym okresie wzrosły o 48,2% do poziomu 3.335,01 zł na 1 mieszkańca.

Udział dochodów własnych w dochodach gmin og./1 mieszkańca w 2013 r. wyniósł 34,4% i wzrósł od 2006 r. o 3,9 pkt%.

Dochody podatkowe gmin na 1 mieszkańca w 2013 roku wyniosły 1.080,78 zł, w województwie – 1.076,52 zł.

Wydatki gmin na 1 mieszkańca na obszarze KE LGD są wyższe o 6,2% niż w podregionie elbląskim i o 6,8% niż w woj.

Środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych pozyskane przez gminy z obszaru KE LGD w latach 2010–2013 wyniosły 99.011 tys. zł, co stanowiło 14,3% pozyskanych środków w podregionie elbląskim i 5,6% w województwie warmińsko-mazurskim.

W przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2010–2013 pozyskano na obszarze KE LGD 1.051,38 zł, w podregionie elbląskim – 1.295,51 zł i województwie warmińsko-mazurskim – 1.227,19 zł, w kraju – 1.008,49 zł. Najwięcej środków w przeliczeniu na 1 mieszkańca pozyskała Gmina Kisielice – 2.853,43 zł, najmniej – Gmina Gronowo Elbląskie – 391,21 zł.

Dochody ogółem, własne i podatkowe gmin systematycznie wzrastają. W 2013 r. w 7 gminach wydatki ogółem nie przekraczały dochodów. Gminy posiadają zróżnicowany potencjał do pozyskiwania środków zewnętrznych.

7. Wewnętrzna spójność obszaru LSR OW KE 2016-2023

KE LGD zostało powołane w 2006 roku. Obszar działania rozszerzał się w 2007 i 2011 roku o 2 gminy: Pastęk i Godkowo. Od początku pracuje nad spójnym przekazem informacji o obszarze i marką Krainy Kanału Elbląskiego.

Obszar wykazuje **spójność cech przestrzenno-geograficznych i administracyjnych**. Występuje ciągłość terytorialna gmin obszaru Kanału Elbląskiego. Łącznikiem obszaru jest system wodny Kanału Elbląskiego.

Na koniec 2013 roku obszar KE LGD zamieszkiwały **94.173** osoby, przy zaludnieniu **39** osób/km². Obszary wiejskie zajmują **2.373** km², a liczba ludności wiejskiej wynosi **69.206** osób, co stanowi **73,5%** ogółu mieszkańców KE LGD.

Obszar wykazuje **spójność cech przyrodniczo-krajobrazowych**. Występowanie cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym terenów, unikalne gatunki roślin oraz wód naturalnych powodują, że obszar ten jest wyjątkowo atrakcyjny turystycznie. Są to najważniejsze zasoby, dzięki którym można wytworzyć regionalny produkt turystyczny wysokiej jakości.

Na rozwój obszaru Kanału Elbląskiego największy wpływ miały: II wojna światowa i procesy przesiedlania ludności.

Dziedzictwo kulturowe KE LGD stanowią: średniowieczny układ miast i wsi, budownictwo sakralne z czasów Zakonu Krzyżackiego, liczne dwory i pałace, sieć dróg i linii kolejowych oraz zabytkowe budownictwo techniczne z okresu budowy i funkcjonowania Kanału Elbląskiego. Największą wartość kulturową i turystyczną tego obszaru stanowi ponad 150-letni **Kanał Elbląski**, zrewitalizowany w latach 2013-2015.

Spójne dla całego obszaru są niekorzystne zjawiska depopulacji, niskiego wykształcenia ludności, niskiego wskaźnika zaludnienia w stosunku do podregionu elbląskiego, województwa i kraju.

Wskaźnik liczby pracujących na 1000 mieszkańców jest bardzo niski.

Cechą wiejskiego bezrobocia na terenie działania KE LGD jest jego strukturalny charakter oraz znaczne zróżnicowanie przestrzenne. Bezrobotnych kobiet jest więcej niż mężczyzn. Jedną z grup szczególnego ryzyka są osoby młode. Liczba bezrobotnych ma tendencję rosnącą.

Cechą charakterystyczną samorządu terytorialnego jest rozproszenie niewielkich miejscowości. We władzach gmin występuje przewaga mężczyzn, grupy wiekowej 50-59 lat i grupy zawodowej rolników, ogrodników, leśników, rybaków.

Dochody ogółem gmin, własne i podatkowe gmin systematycznie wzrastają. W 2013 roku w 7 gminach wydatki ogółem nie przekraczały dochodów. Gminy posiadają zróżnicowany potencjał do pozyskiwania środków zewnętrznych.

Wzrasta aktywność obywatelska liczona liczbą organizacji pozarządowych. W przeliczeniu na 1.000 mieszkańców wskaźnik ten jest niższy niż w podregionie elbląskim, województwie i kraju.

Obszar cechuje niski wskaźnik przedsiębiorczości, rośnie liczba podmiotów gospodarczych. Wykryształizowała się specjalizacja meblarska, wyrobów z drewna, artykułów spożywczych. Wysoki jest udział rolnictwa w og. liczbie podmiotów.

W strukturze gospodarstw rolnych przeważają gospodarstwa do 1 ha i powyżej 15 ha. Udział pozostałych grup gospodarstw rolnych jest niższy od województwa i kraju. Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych jest wyższa niż w podregionie i kraju. W strukturze zasiewów przeważa uprawa zbóż, głównie pszenicy ozimej. Dominują gospodarstwa bez zwierząt gospodarskich. Gospodarstwa z produkcją zwierzęcą specjalizują się w hodowli bydła, koni i drobiu.

Duży potencjał turystyczny stwarza możliwości dalszego rozwijania: bazy turystycznej i rekreacyjnej oraz gastronomicznej, aktywności mieszkańców do obsługi ruchu turystycznego, agroturystyki, nowych produktów turystycznych w oparciu o szlaki samochodowe, rowerowe i kajakowe.

Obszar charakteryzuje spadkowy trend uczniów w szkołach średnich. Największy spadek zanotowały szkoły zawodowe.

Obszar wykazuje niski wskaźnik aktywności kulturalnej mieszkańców oraz wysokie nasycenie obiektami kultury materialnej. Wśród działalności artystycznej dominują sekcje taneczne. Kalendarz imprez kulturalnych jest bogaty. Wyróżniającą się imprezy to: Triathlon w Suszu, Festiwal nad Jeziorakiem w Siemianach oraz Loty Balonowe w Pasłęku.

Istnieje duża rozpiętość między instalacjami wodociagowymi i kanalizacyjnymi. Większość gospodarstw domowych korzysta z butli gazowych propan-butan.

Obszar charakteryzują niekorzystne wskaźniki ochrony zdrowia w stosunku do podregionu, województwa i kraju.

Jest wysoki odsetek korzystających z pomocy społecznej, choć wskaźnik ten zmniejsza się na przestrzeni lat 2009–2013.

Analizując wskaźniki świadczące o poziomie życia mieszkańców na poziomie gmin można stwierdzić, w których z nich żyje się lepiej, a w których gorzej. Wszystkie oceniane wskaźniki są niekorzystne (gorsze) w porównaniu z podregionem elbląskim, województwem i krajem, a więc mieszkańcom KE LGD żyje się gorzej. Według powyższych kryteriów najlepiej żyje się w gminach **Elbląg i Iława**, najniższy poziom życia jest w gminach **Godkowo, Markusy i Rychliki**,

Obszar wykazuje spójność cech pod względem przestrzeni: terytorialnej, przyrodniczej, kulturowej, gospodarczej, społecznej. Występuje niezagospodarowany unikalny, bogaty i różnorodny potencjał turystyczny.

Na obszarze dostępne są wolne siły na rynku pracy, a tempo wzrostu liczby podmiotów gospodarczych jest wysokie, choć wskaźnik przedsiębiorczości jest niski.

Dochody i wydatki gmin są zrównoważone, ale występuje zróżnicowanie pod względem ich wielkości.

Wyróżniają się dwa bieguny rozwoju – Elbląg i Iława oraz trzy gminy – Godkowo, Markusy i Rychliki o zdecydowanie gorszej kondycji społeczno-gospodarczej.

Określono spójne dla obszaru problemy demograficzne, rynku pracy i bezrobocia: depopulacji, niskiego wskaźnika zaludnienia, starzejącego się społeczeństwa, niskiego wykształcenia ludności, niskiej przedsiębiorczości i wysokich wskaźników bezrobocia, korzystających z pomocy społecznej. - do woj. i kraju.

Do grup problemowych na obszarze LGD Kanał Elbląski zaliczamy:

młodzież z problemami na rynku pracy, kobiety o gorszej pozycji na rynku pracy, długotrwale bezrobotnych, osoby w wieku powyżej 50 roku życia, osoby korzystające z pomocy społecznej.

Badania ankietowe młodzieży wskazują, że preferowanym kierunkiem działalności LGD KE w latach 2016-2023 powinno być zakładanie działalności gospodarczej i rozwój przedsiębiorczości.

Dlatego tak duże znaczenie ma na nowo zdefiniowanie potencjału obszaru, wybór kierunków rozwoju oraz racjonalne zaplanowanie nowych celów i zadań LSR OW KE przy udziale lokalnej społeczności.

8. Zagospodarowanie przestrzenne/układ osadniczy

KE LGD obejmuje obszar **2.414 km²** w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, granicząc z województwem pomorskim. Działa na terenie **12 gmin**, w obecnym składzie od 2011 roku.

8.1. Położenie geograficzne

Geograficznie jest to część Żuław Wiślanych, Równiny Warmińskiej i Pojezierza Iławskiego.

Położenie geograficzne obszaru Kanału Elbląskiego: Podprovincia Pobrzeże Południowo-Bałtyckie, w której wyróżnia się dwa makroregiony i trzy mezoregiony:

1) Pobrzeże Gdańskie

- **Żuławy Wiślane:** Elbląg, Gronowo Elbląskie, Markusy,
- **Równina Warmińska:** Godkowo, Pasłęk;

2) Pojezierze Wschodnio-Pomorskie

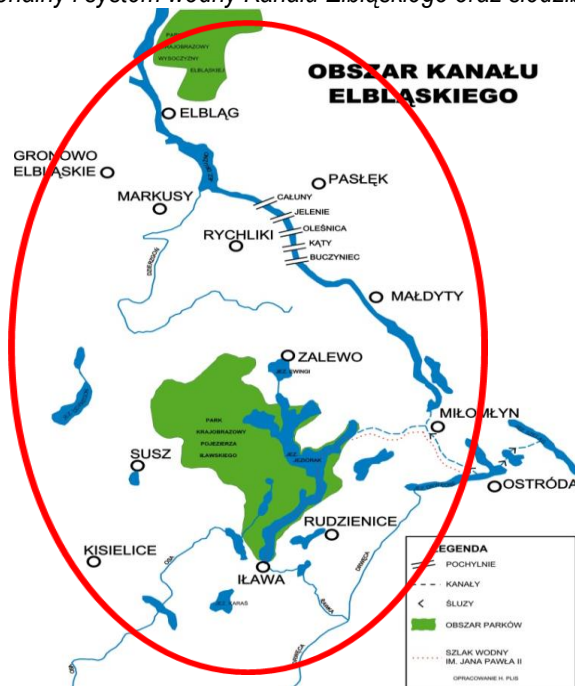
- **Pojezierze Iławskie:** Iława, Kisielice, Małdyty, Miłomłyn, Rychliki, Susz, Zalewo.

Obszar Kanału Elbląskiego graniczy z mezoregionem Doliny Drwęcy i Wysoczyzny Elbląskiej. Kulturowo wyróżnia się Powiśle, Mazury Zachodnie, część Żuław i Warmii.

Pojezierze Iławskie i Żuławy Wiślane łączy unikatowa na skalę światową droga wodna, jaką jest **Kanał Elbląski**.

Gminy te tworzą spójny terytorialnie obszar, którego spoiwem jest system wodny **Kanału Elbląskiego**. Położenie w systemie wodnym Kanału Elbląskiego i administracyjnym ilustrują poniższe rysunki mapowe.

Rys. 7. Obszar funkcjonalny i system wodny Kanału Elbląskiego oraz siedziby gmin

Źródło: arch. KE LGD.

8.2. Tygrys Warmińsko-Mazurski

Obszar KE LGD w całości położony jest w granicach kluczowego obszaru strategicznej interwencji województwa warmińsko-mazurskiego – tzw. „Tygrysa Warmińsko-Mazurskiego”. Obszar strategiczny wyznaczony został wzdłuż dróg krajowych nr 7 i nr 16. Uzasadnieniem strategicznej interwencji wskazanym w „Strategii ...” jest: **konieczność dynamizacji procesów rozwojowych oraz wzmocnienie konkurencyjności krajowej i międzynarodowej regionu**. W sieć dróg krajowych (nr 7, 15, 16, 22) wpleciona jest gęsta sieć dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych o niskiej jakości nawierzchni powodującej wykluczenie społeczne znacznej części ludności wiejskiej obszaru KE LGD.

Rys. 8. Gminy z obszaru KE LGD w „Tygrysie Warmińsko-Mazurskim”

Źródło: oprac. własne na podstawie „Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego woj. warmińsko-mazurskiego do r. 2025

Obszar wykazuje spójność cech przestrzenno-geograficznych. Występuje ciągłość terytorialna gmin obszaru Kanału Elbląskiego. Łącznikiem obszaru jest system wodny Kanału Elbląskiego.

8.3. Uwarunkowania przyrodnicze i bogactwa naturalne

Obszar KE LGD to strefa, którą tworzą: czyste powietrze (tzw. Zielone Płuca Polski), dobra jakość środowiska przyrodniczego, atrakcyjne kompleksy lasów, rzek i możliwość obcowania z przyrodą, niska gęstość zaludnienia, zrównoważona sieć osadnicza i gęsta sieć dróg lokalnych, sukcesywnie modernizowanych.

Mało jest terenów zdegradowanych przez przemysł, a zanieczyszczenie powietrza jest stosunkowo niewielkie.

Bogactwa naturalne

Na terenie KE LGD występują niezbyt zróżnicowane złoża zasobów naturalnych. Sporadycznie tylko występują niewielkie ilości piasków i żwirów. Głównym bogactwem są dobre gleby, zasoby leśne i wodne.

Ponad **48%** użytków rolnych obszaru KE LGD to obszary nizinne o korzystnych warunkach gospodarowania. Najczęściej występujące gleby na Pojezierzu Iławskim to gleby brunatne, hydrogeniczne i bielice, a na Żuławach mady. Na obszarze KE LGD dominują gleby klasy IV – **51%**, gleby klasy I-III – **32%** ogółu; klasy V – **13%** i klasy VI – **4%**. Czyste gleby stwarzają warunki do uzyskania wysokiej jakości upraw oraz rozwinięcia zdrowej i ekologicznej żywności. Niedostatecznie są wykorzystane te warunki do wprowadzenia do obrotu produktów wytwarzanych metodami tradycyjnymi.

Zasoby leśne i wodne

Na obszarze działania KE LGD wskaźnik lesistości wynosi **25%** ogólnej powierzchni i jest niższy od średniego w województwie – **31,0%**. Udział lasów jest zróżnicowany w zależności od położenia gminy i wynosi: na Żuławach od **0,0%** (gmina Gronowo Elbląskie i **5,3%** gmina Markusy) do **42,4%** – gmina Iława i **41,7%** – Miłomłyn – na Pojezierzu Iławskim. Warunki glebowe i cechy klimatu sprawiają, że głównym gatunkiem występującym w tutejszych lasach jest sosna. Poza sosną duże znaczenie jako gatunki lasotwórcze mają świerk, dąb, buk, olcha, brzoza i modrzew. Lasy obszaru działania należą do lasów wielofunkcyjnych, spełniających funkcje: ochrony przyrody, rekreacji i turystyki oraz produkcji drewna. Przestrzennie przeważają lasy gospodarcze, ale dość znaczny jest udział lasów uznanych za ochronne.

Występują tu gatunki zwierząt należące do rzadkich lub nie notowanych w innych częściach naszego kraju. Są to orzeł bielik, orlik krzykliwy, rybołów, puchacz, kormoran, żuraw i łoś. Nie brakuje tradycyjnych gatunków zwierząt charakterystycznych dla regionu, tj.: sarna, jeleń, dzik, borsuk, lis, bóbr. Interesujący jest świat roślin, w którym spotykają się okazy flory atlantyckiej i północno-borealnej.

Obszary KE LGD są cenne przyrodniczo, **42,5%** to obszary prawnie chronione, w tym **5,0%** stanowią rezerwaty (**13** rezerwatów – **5.096,90** ha), **22,3%** parki krajobrazowe (**2** parki – **22.832,80** ha) i **75%** obszary chronionego krajobrazu (**15** obszarów – **77.443,30** ha). Jest tu **447** pomników przyrody. Wyznaczono **16** obszarów należących do sieci Natura 2000.

Na terenie obszaru KE LGD znajduje się ponad **80** jezior, które zajmują ok. **12** tys. ha.

Przez teren przepływają rzeki, którymi można przepłynąć kajakiem od „Wisły do Wisły” (od Nogatu poprzez jezioro Druzno, Kanał Elbląski, rzekę Drwęcę do Wisły). Jeziora i rzeki są zarybione, udostępnione do wędkowania.

Obszar wykazuje spójność cech przyrodniczo–krajobrazowych. Występowanie cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym terenów, unikalne gatunki roślin oraz występowanie wód naturalnych powodują, że obszar ten jest wyjątkowo atrakcyjny pod względem turystycznym. Są to najważniejsze zasoby obszaru, dzięki którym można wytworzyć regionalne produkty turystyczne wysokiej jakości.

9. Opis dziedzictwa kulturowego/zabytków

9.1 Uwarunkowania historyczne i kulturowe

Wydarzenia historyczne, które wywarły największy wpływ na rozwój obszaru:

- podobne pruskie korzenie obszaru i procesy kolonizacyjne,
- chrystianizacja i sekularyzacja,
- obszary pogranicza podlegające częstym działaniom zbrojnym,
- budowa Kanału Elbląskiego łączącego gospodarczo Pojezierze Iławskie z Morzem Bałtyckim,
- wydarzenia II wojny światowej,
- powojenne przesiedlenia ludności, powodujące lukę cywilizacyjną i przerwanie ciągłości kulturowej obszaru.

Na obecny rozwój KE LGD największy wpływ miały: II wojna światowa i procesy przesiedlania ludności.

9.2 Dziedzictwo kulturowe

Dziedzictwo wiejskie na terenie KE LGD obejmuje historyczne **układy przestrzenne miast, wsi i osiedli wiejskich**, architekturę sakralną i cmentarze, rozplanowanie i kształt zagród oraz tradycyjną, murowaną zabudowę. Typowym elementem wiejskiej zabudowy był murowany budynek mieszkalny, z murowanymi lub drewniano-murowanymi zabudowaniami gospodarczymi. Większość zabudowy wiejskiej na obszarze KE LGD to budownictwo murowane.

Na terenie KE LGD znajdują się dawne **majątki ziemskie** obejmujące siedziby mieszkalne (pałac, dwór), założenie parkowe, folwark (niekiedy z wsią folwarczną) oraz obiekty przemysłowe (tartaki, młyny). Są one wyróżniającym się elementem kształtowania otwartego krajobrazu i stanowią istotny zasób dla rozwoju gospodarki i turystyki. Częściowo dokonano rewaloryzacji zespołów dworsko-pałacowych z zachowaniem ich walorów historycznych. Zespoły dworsko-parkowe to grupa bardzo różnorodna, w kilku przypadkach charakteryzująca się wysokim poziomem artystycznym, obejmująca zarówno budowle o charakterze pałacowym, jak i znacznie mniejsze.

Architektura **sakralna** tworzy odrębną grupę zabytków. Wyróżnikiem jest murowana, wzniesiona z czerwonej cegły licowej świątynia, o rodowodzie gotyckim lub cechach neogotyckich. Są to przede wszystkim kościoły katolickie (ponad **60**) z cennymi rzeźbami i malowidłami, zabytkowymi organami i ambonami, w niektórych krypty z grobowcami darczyńców.

Na obszarze KE LGD występują **cmentarze wyznaniowe**: rzymskokatolickie, ewangelickie, wśród których odrębną grupę stanowią cmentarze rodowe powiązane z dawnymi majątkami ziemskimi, cmentarze żydowskie, mennonickie z charakterystycznymi nagrobkami, występujące głównie na Żuławach. Stan zachowania cmentarzy jest zróżnicowany.

Elementem kształtującym krajobraz wiejski jest gęsta **sieć drogowa, kolejowa** oraz infrastruktura gospodarczo-przemysłowa. Charakterystyczna dla krajobrazu jest sieć alei przydrożnych z wielorakimi funkcjami (przyrodniczą, kulturową, komunikacyjną), aktualnymi do czasów obecnych. Sieci drogowej towarzyszyła infrastruktura, wiadukty i mosty.

Liczne **zabytki techniki**: kuźnie, cegielnie, młyny wodne, wiatraki związane były z gospodarką wiejsko-folwarczną.

Kanał Elbląski i urządzenia hydrotechniczne z nim związane należą do zabytków o największych wartościach kulturowych, unikalnych w skali światowej. Kanał składa się z trzech odcinków zasadniczych o łącznej długości **129,8** km oraz z wielu odgałęzień bocznych. Obejmuje układ drogi wodnej Kanału Elbląskiego łączący jeziora: Druzno, Piniewo, Sambród, Ruda Woda, Bartężek, Ilińsk, Drwęckie, Pauzeńskie, Szelaż Wielki, Szelaż Mały, Karnickie, Dauby, Jeziorak, Mały Jeziorak. Długość całego systemu wodnego wynosi **151,7** km. Kanał został zaprojektowany przez Georga Jakoba Steenke i wybudowany w latach 1844-1881. Składa się z pięciu pochylni (Buczyniec, Kały, Oleśnica, Jelenie, Całuny), czterech śluz (Miłomłyn, Zielona, Ostróda, Mała Ruś), pięciu jazów (Miłomłyn, Zielona, Iława, Samborowo, Ostróda) oraz czterech wrót ochronnych (Miłomłyn, Buczyniec, Ligowo, Zagadka). Pochylnie niwelują różnicę poziomów wody o **99** m na długości około 10 km. Statki pokonują wzniesienia pochylni na specjalnych wózkach napędzanych siłą wody.

Na terenie KE LGD do rejestru zabytków jest wpisanych **313** obiektów nieruchomych, **1.943** zabytków architektury i techniki, **39** zabytków archeologicznych, w tym grodziska pruskie, osady nawodne, kurhany, cmentarzyska.

Dziedzictwo kulturowe KE LGD stanowią: średniowieczny układ miast i wsi, budownictwo sakralne z czasów Zakonu Krzyżackiego, liczne dwory i pałace, sieć dróg i linii kolejowych oraz zabytkowe budownictwo techniczne z okresu budowy i funkcjonowania Kanału Elbląskiego. Największą wartość kulturową i turystyczną tego obszaru stanowi ponad 150-letni Kanał Elbląski, zrewitalizowany w latach 2013-2015.

10. Charakterystyka obszarów atrakcyjnych turystycznie

Obszar KE LGD nasycony jest wartościami kulturowymi takimi jak zamki, pałace, dwory, zabytki sakralne, o bogatej historii, z pięknymi lasami, czystymi jeziorami, walorami przyrodniczo-krajobrazowymi, co sprzyja rozwojowi turystyki. Do najważniejszych atrakcji turystycznych obszaru należy zabytek techniki na skalę światową – **Kanał Elbląski**.

Spadła liczba ogólnodostępnej **bazy noclegowej** z **24** do **21** obiektów, ale ulega poprawie jakościowej. Liczba miejsc noclegowych (wg GUS) wynosi **1.168** i od 2006 r. spadła o **421** miejsc. Najwięcej ogólnodostępnych miejsc noclegowych jest w gminie Miłomłyn i Iława, brak w gminach: Gronowo Elbląskie, Kisielice, Markusy, Rychliki. Łączna liczba miejsc noclegowych z gospodarstwami agroturystycznymi i kwaterami wynosi **3.389**. Nie wystarczające są kwalifikacje osób zajmujących się agroturystyką. Według GUS wyposażenie turystycznych obiektów wypoczynkowych jest skromne.

Na obszarze KE LGD zmniejszyła się liczba turystów korzystających z noclegów z **24.258** w 2006 roku do **20.136** w 2013 roku, w tym przez turystów zagranicznych z **2.498** w 2006 roku do **1.124** w 2013 roku. Zmniejsza się liczba udzielonych noclegów z **67.731** w 2006 roku do **40.321** w 2013 roku, w tym przez turystów zagranicznych z **6.132** w 2006 roku do **4.090** w 2013 roku. Pomimo wysokiego potencjału, wykorzystanie całorocznych miejsc noclegowych jest niskie.

Wskaźnik intensywności ruchu turystycznego (wskaźnik Schneidera) na obszarze KE LGD jest bardzo zróżnicowany. Są gminy, takie jak Gronowo Elbląskie, Kisielice, Markusy, Rychliki, gdzie nie ma baz noclegowych, wskaźnik więc jest równy zeru. Dużą intensywność ruchu turystycznego odnotowuje się w gminach: Godkowo (wskaźnik – **87,18**) oraz Miłomłyn (**188,57**). Wskaźnik dla całego obszaru KE LGD wynosi **21,57** i jest ponad trzykrotnie niższy niż w województwie (**72,73**).

Część obiektów gastronomicznych jest sezonowa. Zbyt mało jest ofert kulinarnych w gospodarstwach agroturystycznych. Brak jest promocji kuchni domowej, regionalnej, produktów turystycznych i ich spakietowania.

Obserwuje się modę na aktywne formy wypoczynku i powrót do natury.

Organizacje turystyczne (LOT, klaster turystyczny, PTTK) słabo ze sobą współpracują. Brak jest organizatorów turystyki lokalnej. Biura turystyczne nastawione są na turystykę wyjazdową.

Przez teren KE LGD przebiegają:

- **3 szlaki samochodowe:** Kopernikowski, Kanału Elbląskiego i Pętli Grunwaldzkiej,
- **1 Międzynarodowy Szlak Rowerowy R-1** oraz **2 Transgraniczne R-64 „Wokół Zalewu Wiślanego”** i **Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo**,
- **19 szlaków rowerowych regionalnych i lokalnych** o łącznej długości **582,5 km**,
- **500 km szlaków wodnych** (od Wisły – Nogat – Kanał Elbląski – rzeka Wel – Drwęca – do Wisły),
- **8 szlaków pieszych**.

Duży potencjał turystyczny stwarza możliwości dalszego rozwijania: bazy turystycznej i rekreacyjnej oraz gastronomicznej, aktywności mieszkańców do obsługi ruchu turystycznego, agroturystyki, nowych produktów turystycznych w oparciu o szlaki samochodowe, rowerowe i kajakowe.

11. Produkty lokalne, tradycyjne i regionalne

Na obszarze KE LGD nie ma zarejestrowanych produktów lokalnych, tradycyjnych i regionalnych. Specjalnością obszaru mogą stać się obszarowe produkty turystyczne Krainy Kanału Elbląskiego kształtowane w oparciu o:

- 1) oznakowane szlaki rowerowe Krainy Kanału Elbląskiego w połączeniu z Międzynarodowym Szlakiem Rowerowym R-1 i Wschodnim Szlakiem Rowerowym Green Velo;
- 2) szlaki kajakowe atrakcyjnych cieków i zbiorników wodnych Kanału Elbląskiego, Welu, Drwęcy, Wisły i Nogatu;
- 3) żywnościowe produkty lokalne produkowane na bazie lokalnych płodów rolnych;
- 4) produkty i pamiątki lokalne wsi tematycznych – działających w sieci jak Aniolowo, czy początkujących jak Wężina i Dłużyna, Władysławowo, Kazimierzowo, Liwa, Wola Kamieńska i wiele innych o potencjale do rozwoju ekonomii społecznej, z którymi KE LGD podjęła współpracę w okresie LSR OW KE 2009-2015;
- 5) tworzenie sieci podmiotów związanych tematycznie, kulturowo, gospodarczo, np. EKOMUZEM, KLASTRÓW;
- 6) imprezy jak Loty Balonowe w Pasłęku, Festiwal „Nad Jeziorakiem” w Siemianach, Triathlon w Suszu.

12. Charakterystyka rolnictwa i rynku rolnego

Wpływ na gospodarkę rolną miała restrukturyzacja PGR w latach 90. Pospieszna likwidacja PGR-ów spowodowała wielostronne i radykalne zmiany w dotychczasowej strukturze rozwoju gospodarczego, społecznego i zagospodarowaniu przestrzennym wsi. Skutkiem było skoncentrowane przestrzennie bezrobocie oraz zjawiska biedy.

Na obszarze KE LGD wg PSR 2010 jest **7.487** gospodarstw rolnych, z tego powyżej 1 ha **67,8%** gospodarstw rolnych, w tym **36,9%** powyżej 15 ha (kraj – **12,6%**). Najwięcej gospodarstw powyżej 15 ha jest w gminie Iława (**281**) i Pasłęk (**254**), najmniej w gminie Miłomłyn (**65**), Rychliki (**85**) i Gronowo Elbląskie (**91**).

Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi **18,3** ha, podregion elbląski – **16,7** ha, województwo – **19,2** ha, kraj – **7,9** ha. Najwyższa średnia jest w gminie Małdyty – **30,6** ha, najmniejsza w Miłomłynie – **11,4** ha.

W gruntach ogółem dominują przede wszystkim użytki rolne – **90,8%**. W gospodarstwach rolnych pod zasiewami jest **60%** gruntów, łąki stanowią **15%**, pastwiska – **11%**, pozostałe użytki – **4,9%**, lasy – **2,5%**, pozostałe grunty – **6,6%**.

W strukturze zasiewów dominują zboża: pszenica ozima **30,8%**, pszenica jara **4,8%**, jęczmień ozimy i jary **5,3%**, żyto **3,7%**.

W **2.207** gospodarstwach rolnych hodowane jest bydło, w **1.144** – trzoda chlewna, w **389** – konie. Pogłowie zwierząt gospodarskich wynosi odpowiednio: bydło ogółem – **37,1%**, trzoda chlewna – **12,8%**, konie – **34%**, drób – **31,0%**.

Ze względu na mikroklimat, czyste środowisko, jakość gleb, strukturę gospodarstw rolnych obszar ma predyspozycje do tworzenia żywnościowych produktów lokalnych wysokiej jakości.

W strukturze gospodarstw rolnych przeważają gospodarstwa do 1 ha i > 15 ha. Udział pozostałych grup gospodarstw rolnych jest niższy od woj. i kraju. Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych jest wyższa niż w podregionie i kraju. W strukturze zasiewów przeważa uprawa zbóż, głównie pszenicy ozimej. Dominują gospodarstwa bez zwierząt gospodarskich, z produkcją zwierzęcą specjalizującą się w bydle, koniach i drobiu.

13. Opis innych obszarów tematycznych - obszary prawnie chronione

- **13 rezerwatów** przyrody: Jezioro Czerwica, Jezioro Drużno, Jezioro Gaudy, Jezioro Iłgi, Jasne, Jezioro Karaś, Niedźwiedzie Wielkie, Rzeką Drwęca, Ujście Nogatu, Zatoka Elbląska, Zielony Mechacz, Dęby w Krukach Pasleckich, Ostoja Bobrów na rzece Pasłęce – razem **10.979,98 ha**,
- **2 parki krajobrazowe**: Pojezierza Iławskiego, Wysoczyzny Elbląskiej – razem **23.000 ha**,
- **12 obszarów chronionego krajobrazu** – razem **157.574,80 ha**:
 - Żuławy Wiślane: Jeziora Drużno, Rzeki Nogat – razem **14.477,4 ha**,
 - Pojezierza Iławskiego, Wysoczyzny Elbląskiej – Zachód, Kanału Elbląskiego, Pojezierza Iławskiego – część A i B, Pojezierza Iławskiego Wschód, rzeki Liwy, Jeziora Goryńskiego, doliny Dolnej Drwęcy, Lasów Taborskich – razem **80.452,60 ha**,
 - Równiny Warmińskiej: Rzeki Baudy, Rzeki Wąskiej – razem **62.644,8 ha**,
- **9 użytków** ekologicznych: Jezioro Łajskie, Jezioro Kociołek, Wyspa Czaplak, Jezioro Plajtek Mały, Jezioro Plajtek Duży, Las Łęgowy i Olsowy, Bagienne Pola, Bagno Edwarda, Marszałkowe Bagna; – razem **208,8 ha**,
- **447** pomników przyrody
- **16 obszarów** należących do sieci Natura 2000 (**4** obszary specjalnej ochrony ptaków: Dolina Pasłęki, Jezioro Drużno, Lasy Iławskie, Zalew Wiślany i **12** obszarów siedliskowych: Aleje Pojezierza Iławskiego, Budwity, Dolina Drwęcy, DOLINY Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej, Jezioro Drużno, Jezioro Karaś, Murawy koło Pasłęki, Niedźwiedzie Wielkie, Ostoja Iławska, Ostoja Radomno, Rzeką Pasłęka, Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana) – razem **70.09,90 ha**.

Istniejący potencjał obszaru sprzyja rozwojowi turystyki, agroturystyki, przetwórstwa rolno-spożywczego i inwestycji sprzyjających ludziom i środowisku. Z drugiej strony niski poziom kapitału społecznego nie przyczynia się do generowania rodzimego kapitału gospodarczego, ani przyciągania inwestorów zewnętrznych. Dlatego sposobem na trwały, zrównoważony rozwój obszaru jest przede wszystkim edukacja i kształcenie liderów wiejskich, pobudzanie aktywności społecznej i przedsiębiorczości, rozwój nowych usług, rozwój nowych produktów spożywczych, dywersyfikacja działalności i dochodów, tworzenie miejsc pracy na bazie posiadanego potencjału przyrodniczego, kulturowego i ludzkiego. Ma temu służyć opracowana LSR OW KE 2016-2023 i związane trójsektorowe partnerstwo w KE LGD. Posiadany potencjał obszaru wskazuje na wybór celów strategii związanych racjonalnym użytkowaniem zasobów przyrodniczych i kulturowych oraz poprawą jakości życia na obszarach wiejskich.

Rozdział IV. ANALIZA SWOT OBSZARU OBJĘTEGO LSR OW KE 2016-2023

1. Tabela nr 5. Mocne strony, słabe strony, szanse, zagrożenia

1.1. Mocne strony	Odniesienie do diagnozy	1.2. Słabe strony	Odniesienie do diagnozy
1. System wodny Kanału Elbląskiego (cieki i zbiorniki wodne) jako atrakcja turystyczna obszaru LGD KE (131)	Rozdz. III, pkt 9.2.	1. Niedobór nowych miejsc pracy, niskie płace, wysokie i długotrwałe bezrobocie (164)	Rozdz. III, pkt 3.
2. Czyste środowisko, brak ciężkiego przemysłu, potencjał do rozwoju agroturystyki (turystyki wiejskiej) i produkcji żywności wysokiej jakości (99)	Rozdz. III, pkt 2. i 13.	2. Słaba infrastruktura techniczna (drogi, gaz, kolej, kanalizacja) i wysokie koszty dostarczania usług publicznych na obszary peryferyjne (123)	Rozdz. III, pkt 4.4.
3. Bogate dziedzictwo historyczne i kulturowe (sieć zabytków) - korzenie pruskie, mennonici, TRUSO, Goci, Krzyżacy; różnorodność kulturowa ludności napływowej (możliwość rozwoju różnych kultur) (78)	Rozdz. III, pkt 9.2.	3. Ubogie społeczeństwo, wysoki odsetek korzystających z pomocy społecznej (52)	Rozdz. III, pkt 6.1. i 6.2.
4. Atrakcyjne kompleksy leśne i bogate dziedzictwo przyrodnicze (62)	Rozdz. III, pkt 13.	4. Migracja młodej, wykształconej ludności (47)	Rozdz. III, pkt 1.1.
5. Czyste i żyzne gleby do produkcji żywności ekologicznej i wysokiej jakości (60)	Rozdz. III, pkt 8.3.	5. Zły stan techniczny zabytków obszaru i ich słaba dostępność (45)	Rozdz. III, pkt 9.2.
6. Wytyczone i oznakowane szlaki rowerowe, piesze i wodne o charakterze międzynarodowym, regionalnym i lokalnym (50)	Rozdz. III, pkt 10. i 11.	6. Niski poziom wykształcenia społeczeństwa (40)	Rozdz. III, pkt 1.1.
7. Rosnąca aktywność mieszkańców w organizacjach pozarządowych (46)	Rozdz. III, pkt 4.1.	7. Niski poziom przedsiębiorczości (33)	Rozdz. III, pkt 2.
8. Rozwój przedsiębiorczości głównie ze specjalizacją turystyczną, drzewną, metalową (33)	Rozdz. III, pkt 2. i 7.	8. Mentalność mieszkańców (33)	Rozdz. III, pkt 3.
9. Wypracowane wzorce POM, wybudowane świetlice, dobrze rozwinięta infrastruktura o charakterze sportowo-rekreacyjnym: place zabaw, orliki (30)	Rozdz. I, pkt 4.2. ppkt 2)	9. Wykluczenie społeczne ze względu na słabą jakość nawierzchni dróg lokalnych (26)	Rozdz. III, pkt 8.2.
10. Bliska odległość do dużych aglomeracji miejskich jako potencjalnych rynków zbytu (21)	Rozdz. I, pkt 2.	10. Starzejące się społeczeństwo (26)	Rozdz. III, pkt 1.1.
11. Dobrze rozwinięta sieć dróg gminnych i powiatowych (19)	Rozdz. III, pkt 8.2.	11. Słaba promocja poza granicami obszaru, niespójna promocja obszaru (25)	Rozdz. IX.
12. Wolne tereny inwestycyjne (19)		12. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców (16)	
13. Spójność terytorialna znacznego obszaru LGD z obszarem strategicznym Strategii Woj. Warmińsko-Mazurskiego „Tygrys Warmiński” (15)	Rozdz. III, pkt 8.2.	13. Niski stopień skomunikowania z ośrodkami miejskimi (15)	Rozdz. III, pkt 8.2.
14. Wzrastająca aktywność starzejącego się społeczeństwa (50+) (12)	Rozdz. III, pkt 4.1.	14. Niska świadomość tożsamości, identyfikacji regionalnej, potencjału obszaru (13)	
15. Istnienie lokomotyw rozwoju lokalnego (gminy Elbląg i Iława) (11)	Rozdz. III, pkt 7.	15. Niska gęstość zaludnienia i rozproszenie zabudowy (11)	Rozdz. III, pkt 1.1.
16. Młode społeczeństwo (11)	Rozdz. III, pkt 1.1	16. Niska edukacja regionalna (11)	
17. Korzystna struktura wielkości gospodarstw rolnych (11)	Rozdz. III, pkt 12.	17. Mało lokalnych organizatorów turystyki i nieefektywne ich działanie oraz mała ilość ofert turystycznych w formie pakietów (9)	Rozdz. III, pkt 10.
18. Zainteresowanie młodzieży organizacjami pozarządowymi (1)		18. Mniejsza konkurencyjność firm z obszarów wiejskich (8)	Rozdz. III, pkt 2.

1.3. Szanse		1.4. Zagrożenia	
1. Moda na czynny rodzinny wypoczynek weekendowy i zmiana modelu wypoczynku oraz rozwój turystyki biznesowej (120)	Rozdz. III, pkt 10.	1. Migracja zarobkowa wykształconej ludności z regionu (251)	Rozdz. III, pkt 1.1.
2. Wspieranie zachowania i propagowanie dziedzictwa kulturowego (86)	Rozdz. III, pkt 9.2.	2. Niskie wsparcie dla rozwoju przedsiębiorców (niekorzystne przepisy prawne, wysokie koszty pracy) (99)	Rozdz. III, pkt 2.
3. Rozwój energetyki prosumenckiej (77)		3. Mniejsze środki finansowe na rozwój (99)	Rozdz. III, pkt 5.2.
4. Rozwój edukacji pozaszkolnej społeczeństwa (75)	Rozdz. III, pkt 4.2. i 7	4. Rosnąca konkurencja ze strony żywności importowanej (65)	Rozdz. III, pkt 12.
5. Popyt na ekologiczną i wysokiej jakości żywność, produkty lokalne (73)	Rozdz. III, pkt 12.	5. Niska stabilność polityczna kraju (56)	
6. Polityka rozwoju usług i przedsiębiorczości (62)	Rozdz. III, pkt 2.	6. Degradacja środowiska przyrodniczego (37)	Rozdz. III, pkt 13.
7. Dostępność komunikacyjna (56)	Rozdz. III, pkt 8.2.	7. Niestabilna polityka cenowa (34)	
8. Potrzeba ucieczki od cywilizacji i kontaktu z naturą (53)	Rozdz. III, pkt 10.	8. Niskie poczucie bezpieczeństwa gości (14)	Rozdz. III, pkt 10.
9. Zrównoważony rozwój regionu (44)	Rozdz. III, pkt 13.	9. Sytuacja międzynarodowa (polityczna) (10)	
10. Zmiana szkolnych programów edukacyjnych (37)	Rozdz. III, pkt 4.2.	10. Niewystarczająca ilość środków finansowych (z budżetu państwa oraz UE) na doposażenie i poprawę konkurencyjności istniejących przedsiębiorstw	Rozdz. III, pkt 2.
11. Wzrost zamożności społeczeństwa (23)	Rozdz. III, pkt 5.2.	11. Kryteria wyboru projektów nie odpowiadające realnym potrzebom przedsiębiorców	Rozdz. II, pkt 3.4.
12. Rozwój ekonomii społecznej (1)	Rozdz. III, pkt 11.	12. Brak lub niski poziom zaliczkowania szczególnie projektów skierowanych do przedsiębiorców	Rozdz. II, pkt 3.4.

2. Partycypacyjny charakter diagnozy i analizy SWOT

2.1. Diagnozę wypracowano w oparciu o:

- 1) wyniki ankiet ewaluacyjnych skierowanych do mieszkańców, uczniów szkół ponadgimnazjalnych, członków KE LGD i beneficjentów operacji LSR OW KE 2009-2015, pracowników KE LGD, ankiet dotyczących potrzeb mieszkańców, danych statystycznych GUS i agregacji własnych dokumentów źródłowych;
- 2) wyniki dyskusji na I warsztatach strategicznych i spotkaniach konsultacyjnych - prowadzono elementy opisu potencjału obszaru LSR OW KE związane z wioskami tematycznymi i seniorami;
- 3) wyniki konsultacji e-mailowych – wprowadzono nowe wskaźniki dot. turystyki, edukacji i demografii.

2.2. Analiza SWOT wypracowana techniką „burzy mózgów”

- 1) zrab – na I warsztatach strategicznych z uwzględnieniem wyników głosowania nad czynnikami analizy SWOT;
- 2) wyniki uwag zgłoszonych - na II i III warsztatach strategicznych;
- 3) wyniki prac Zespołu Sterującego, Redakcyjnego i Eksperta – powiązania z diagnozą;
- 4) wyniki uwag zgłoszonych drogą e-mailową – nowe czynniki i kolejność czynników;
- 5) wyniki spotkań konsultacyjnych w Biurze KE LGD – nowe czynniki i kolejność głosowań;
- 6) wyniki głosowań na 15 konsultacjach społecznych w 12 gminach (czerwone) i pomarańczowe – nowe czynniki.

3. Innowacyjny charakter diagnozy i analizy SWOT

- 1) wprowadzono nowe metody badawcze w postaci ankiet internetowych i audytoryjnych.;
- 2) wprowadzono system głosowań nad rangą poszczególnych czynników analizy SWOT;
- 3) wprowadzono powiązanie analizy SWOT z zapisami danych statystycznych w diagnozie;
- 4) wprowadzono nowe metody konsultacji bezpośrednich, e-mailowych i w Biurze KE LGD.

Rozdział V. CELE I WSKAŹNIKI

1. Wizja rozwoju LSR OW KE 2016-2023 i misja KE LGD

1.1. Wizja rozwoju LSR OW KE 2016-2023

„Obszar Kanału Elbląskiego atrakcyjny dla mieszkańców, otwarty na nowe perspektywy i możliwości rozwoju”

1.2. Misja KE LGD

„Wspieramy działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego”

2. Cele i przedsięwzięcia LSR OW KE 2016-2023

2.1. Specyfika i opis przedsięwzięć, celów szczegółowych, ogólnych i nadrzędnych

Cele LSR OW KE 2016-2023 wynikają z diagnozy ludności i obszaru w powiązaniu z analizą SWOT i analizą problemów oraz wyniku badań ankietowych, warsztatów strategicznych, bezpośrednich spotkań konsultacyjnych i konsultacji e-mailowych oraz spotkań w Biurze KE LGD.

Logika interwencji w LSR O KE 2016-2023 wypracowana metodą przyczynowo-skutkową, przedstawiona jest przy pomocy „drzewa problemów” i „drzewa celów”, czyli:

przyczyna → problem częstkowy → problem główny → problem nadrzędny.

Problemy zdefiniowano jako negatywne zjawiska tu i teraz, które wymagają interwencji na poziomie najmniejszych przyczyn.

Przedsięwzięcia i cele szczegółowe zostały zdefiniowane jako pozytywne zjawiska za jakiś czas po zastosowaniu interwencji na poziomie przedsięwzięć, z tym że przyczynom problemów odpowiadają przedsięwzięcia, a im poszczególne operacje i wskaźniki produktu.

przedsięwzięcie → cel szczegółowy → cel ogólny → cel nadrzędny

Problemom częstkowym odpowiadają cele częstkowe, a im - grupy operacji i wskaźniki rezultatu, problemowi głównemu odpowiadają cel główny i wskaźniki oddziaływania.

Przedsięwzięciom i celom przyporządkowano **budżet** w postaci projektów indywidualnych, grantowych, projektów własnych KE LGD, projektów współpracy oraz kosztów bieżących i aktywizacji. Z budżetem związane są wskaźniki, z tym, że wskaźniki produktu odpowiadają przedsięwzięciom, wskaźniki rezultatu – celom szczegółowym, natomiast wskaźniki oddziaływania celowi głównemu i celom nadrzędnym.

Wpisane w LSR OW KE 2016-2023 przedsięwzięcia i cele są szyte na miarę ambicji lokalnej społeczności i możliwości finansowych KE LGD, rozwiązują konkretne przyczyny problemów i wyzwań określone przez mieszkańców podczas II warsztatów strategicznych i były konsultowane na 4 poziomach. Wskaźniki pozwalają zmierzyć poziom realizacji celów możliwych do osiągnięcia przy odpowiednim poziomie środków finansowych i w określonym czasie.

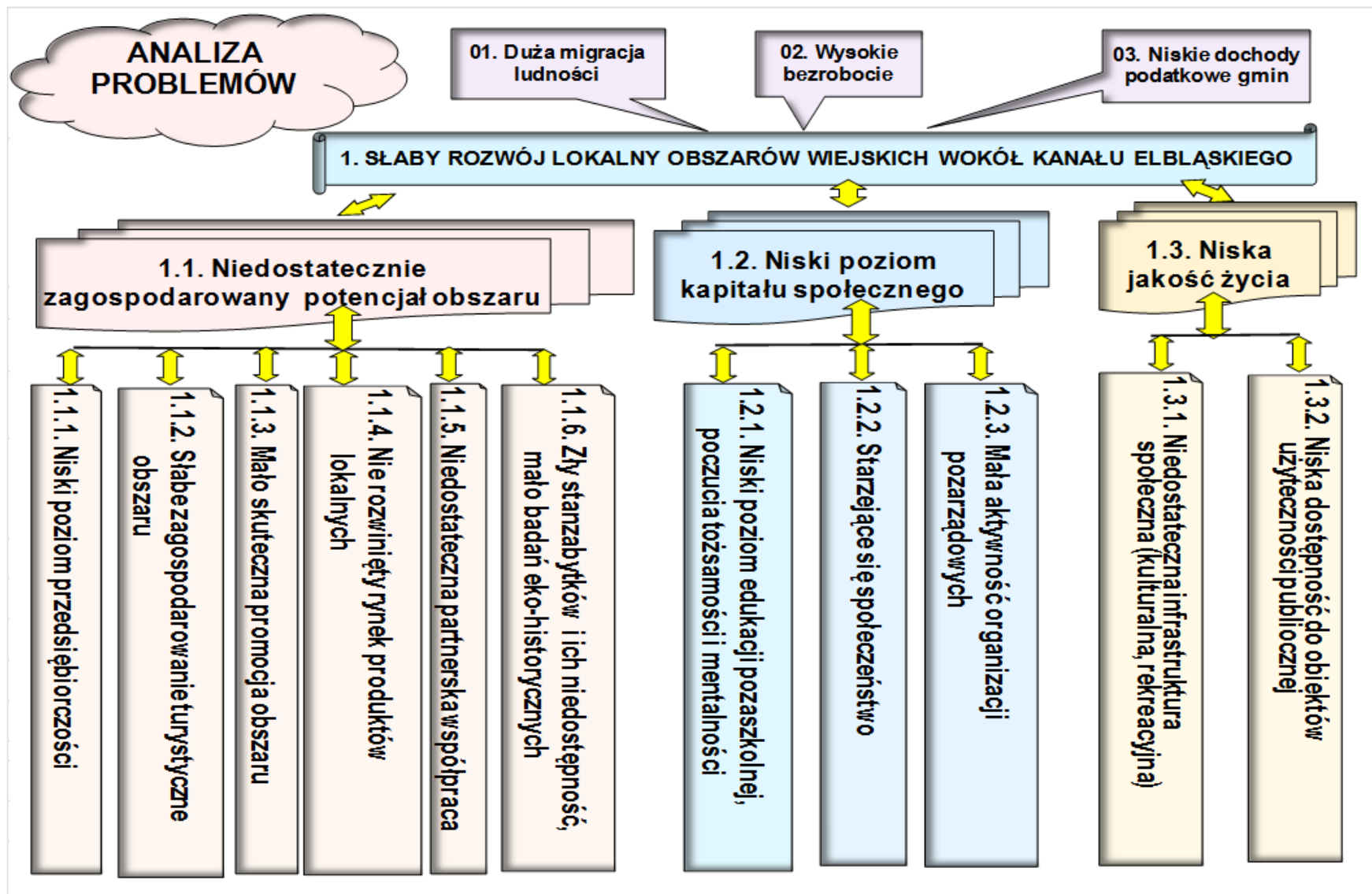
Budżet i wskaźniki LSR OW KE odpowiadają randze celów i przedsięwzięć określonych w LSR OW KE i są zgodne z PROW 2014-2020. LSR OW KE ma innowacyjny charakter na etapie planowania (rozszerzenie partycypacyjne) i wdrażania (Plan komunikacji z lokalną społecznością) oraz w kryteriach oceny operacji lub zadań na 2 poziomach.

Wskaźniki LSR OW KE 2016-2023 przedsięwzięć i celów szczegółowych są statyczne lub dynamiczne, do celu ogólnego i nadrzędnych – dynamiczne. Wszystkie mają proste nazwy, jednostki miary wyrażone w liczbach i mianie oraz postępie ich pomiaru w czasie ze wskazaniem danych bazowych.

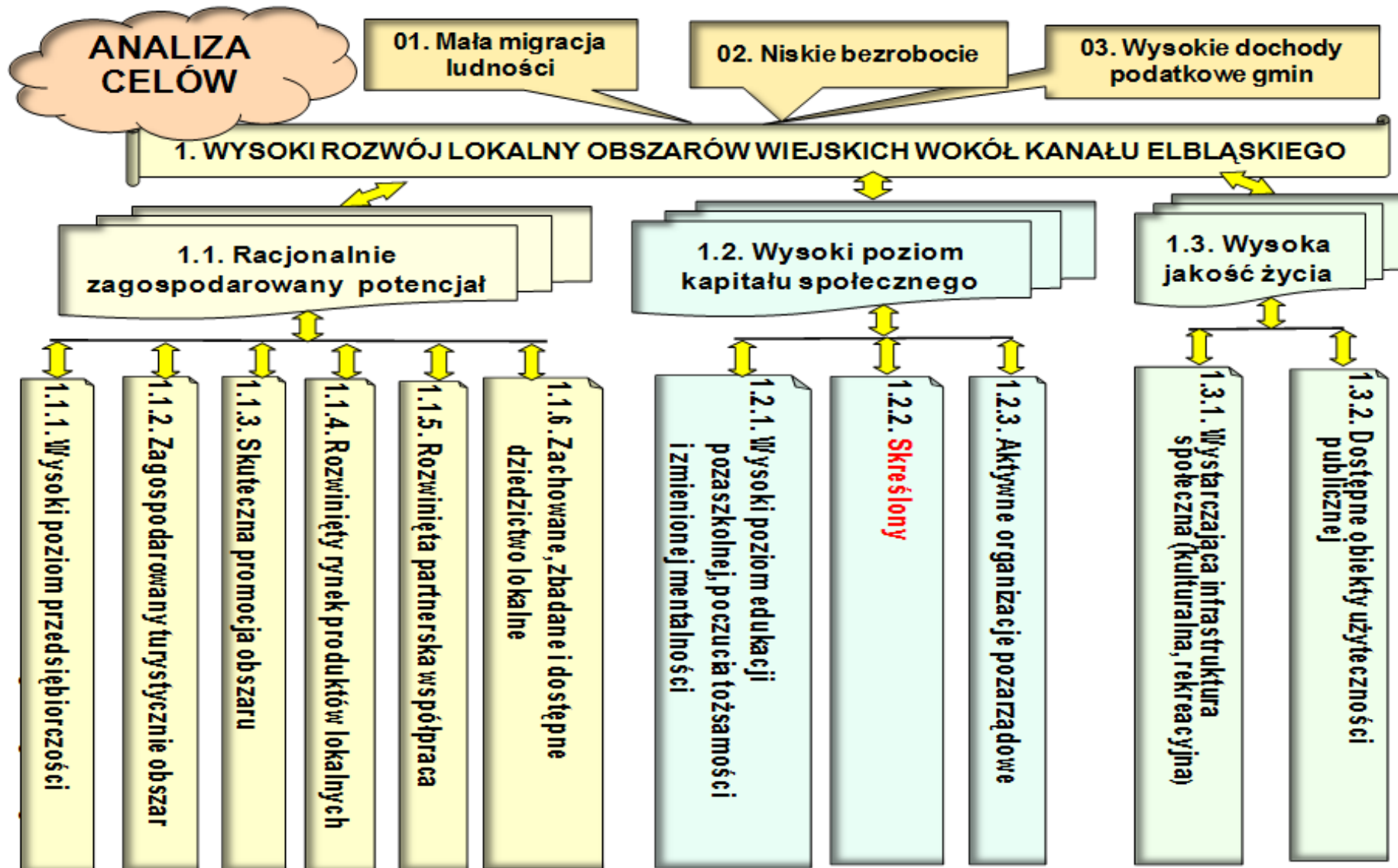
Źródłem danych dla wskaźników są głównie karty monitoringu operacji lub zadań, sprawozdania końcowe beneficjentów operacji lub grantobiorców, BDL GUS.

Postęp w realizacji przedsięwzięć i celów jest mierzony w odstępach kwartalnych (sprawozdanie z realizacji LSR i rocznych (raport z monitoringu LSR) oraz kamieni milowych (raporty z ewaluacji).

2.2. Tabela nr 6. Analiza problemów „drzewo problemów” obszaru objętego LSR OW KE 2016-2023

2.3. Tabela nr 7. Analiza celów – „drzewo celów” obszaru objętego LSR OW KE 2016-2023

2.4. Cele i wskaźniki LSR OW KE 2016-2023 - oddziaływania, rezultatu, produktu

1) Cele nadrzędne LSR OW KE 2016-2023 (wskaźniki kontekstowe):

01. Mała migracja ludności

- Wskaźnik oddziaływania spadek salda migracji o 1‰

02. Niskie bezrobocie

- Wskaźnik oddziaływania spadek liczby bezrobotnych o 50 osób

03. Wysokie dochody podatkowe gmin

- Wskaźnik oddziaływania wzrost dochodów podatkowych gmin o 120 zł/mieszkańca

2) Cel strategiczny ogólny (wskaźnik kontekstowy)

1. Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego

- Wskaźnik oddziaływania: przyrost liczby ludności o 1000 osób

3) Cele szczegółowe (wskaźniki rezultatu):

1.1. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru

- Wskaźniki rezultatu: 57 utworzonych miejsc pracy
5.710 korzystających z odnowionej infrastruktury
62.965 korzystających z narzędzi promocji
~~skreślony~~
1 projekt współpracy międzynarodowej nt. inkubowania przedsiębiorczości wiejskiej
200 korzystających z co najmniej 2 usług w Ekomuzeum KKE
1.500 korzystających z odnowionych zabytków

1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego

- Wskaźniki rezultatu: 1.242 zaktywizowanych odbiorców usług

1.3. Wysoka jakość życia

- Wskaźnik rezultatu: 11.000 korzystających z infrastruktury społecznej

2.5. Przedsięwzięcia dla celu szczegółowego 1.1. (wskaźniki produktu):

1.1.1. Wysoki poziom przedsiębiorczości

- Wskaźniki produktu: 21 nowych firm, 18 rozwiniętych przedsiębiorstw

1.1.2. Zagospodarowany turystycznie obszar

- Wskaźniki produktu: 21 odnowionych obiektów T R K
~~skreślony~~
1 OW odnowionego oznakowania szlaków rowerowych
1 OW odnowionego oznakowania szlaków kajakowych

1.1.3. Skuteczna promocja obszaru

- Wskaźniki produktu: 3 wydane publikacje lub aplikacje mobilne
3 projekty współpracy KPT, QPW, Geocaching Krainy KE
1 zorganizowana impreza rozpoczynająca cykl
~~skreślony~~
2 stworzone oferty biznesowe wsi tematycznych

1 prowadzona strona internetowa
8 tomów Kroniki KE LGD 2015-2023
skreślony

1.1.4. Rozwinięty rynek produktów lokalnych

- Wskaźniki produktu: **skreślony**,
1 projekt współpracy inkubowania przedsiębiorczości wiejskiej

1.1.5. Rozwinięta partnerska współpraca

- Wskaźniki produktu: 1 sieć Ekomuzeum Krainy Kanału Elbląskiego

1.1.6. Zachowane, zbadane i dostępne dziedzictwo lokalne

- Wskaźniki produktu: 3 odnowione zabytki

4) Przedsięwzięcia dla celu szczegółowego 1.2. (wskaźniki produktu):

1.2.1. Wysoki poziom edukacji pozaszkolnej, poczucia tożsamości i zmienionej mentalności

- Wskaźniki produktu: **11** zorganizowane szkolenia, warsztaty BO (**250 osobodni**); **8** KBiA – **160 osobodni**, **1** PI – **50 osobodni**, **2** PG – **40 osobodni**
9 szkoleń pracowników biura LGD (**27 osobodni**) i organów LGD (**135 osobodni szkoleń**) – **162 osobodni**
400 podmiotów z udzielonym doradztwem KELGD
72 spotkania informacyjno-konsultacyjne
2 konferencje informacyjno-promocyjne (**180 osobodni** = **1 konferencja x 2 dni x 60 osób** + **1 konferencja x 1 dzień x 60 osób**; **120 osób**)
skreślony

1.2.2. Skreślony

- Wskaźniki produktu: **skreślony**

1.2.3. Aktywne organizacje pozarządowe

- Wskaźniki produktu: **12** nawiązanych lub rozwijanych kontaktów,
12 spotkań informacyjnych z mieszkańcami

5) Przedsięwzięcia dla celu szczegółowego 1.3. (wskaźniki produktu):

1.3.1. Wystarczająca infrastruktura społeczna (turystyczna, kulturalna, rekreacyjna)

- Wskaźniki produktu: **11** nowych lub zmodernizowanych obiektów T R K

1.3.2. Dostępne obiekty użyteczności publicznej

- Wskaźniki produktu: **6** operacji w zakresie infrastruktury drogowej

W ramach realizacji LSR będzie realizowanych **229** zadań i **400** doradztwa BO w ramach **99** operacji, w tym **61** projektów indywidualnych (**21** nowych firm, **18** rozwiniętych firm, **10** projektów infrastrukturalnych Turystycznych lub Rekreacyjnych lub Kulturalnych (T R K), **2** promocyjne, **3** zabytki, **1** szkolenie, **6** dróg), **3** projekty grantowe (**26** zadań), **4** projekty współpracy, **5** operacji własnych LGD oraz **28** zadań aktywizacyjnych i **102** zadania w ramach kosztów bieżących.

Rezultatami będzie **57** utworzonych miejsc pracy, **18.410** korzystających z infrastruktury Turystycznej, Rekreacyjnej, Kulturalnej, Społecznej, EKOMUZEUM (T R K S EKOM), **62.965** korzystających z narzędzi promocyjnych, **1.242** zaktywizowanych osób korzystających ze szkoleń, doradztwa i programów aktywizujących, **4** zrealizowane projekty współpracy korzystające z naturalnych zasobów – łącznie przez **11** LGD.

Efektom będzie spadek salda migracji o **1‰**, spadek liczby bezrobotnych o **57** osób, wzrost dochodów podatkowych gmin o **120** zł na jednego mieszkańca i wzrost liczby ludności obszaru o **1000** osób.

2.6. Wskaźniki osiągnięcia celów i przedsięwzięć

Tabela 8. Wskaźniki osiągnięcia celów Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego (LSR OW KE)

1.	Cel ogólny 1.	Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego				
1.1.	Cele szczegółowe	Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru				
1.2.		Wysoki poziom kapitału społecznego				
1.3.		Wysoka jakość życia				
		Nazwa wskaźnika oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka pomiaru	Stan początkowy 2016 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru
W1.	spadek wskaźnika salda migracji		‰	-4,08	-3,08	GUS BDL
W1.	spadek liczby bezrobotnych		osób	8 180,00	8 123,00	GUS BDL, karty monitoringu realizacji zadania
W1.	wzrost dochodów podatkowych gmin		zł na jednego mieszkańca	1 080,00	1 200,00	GUS BDL
W1.	wzrost liczby mieszkańców		osób	94 173	95 173	GUS BDL
		Nazwa wskaźnika rezultatu dla celu ogólnego	Jednostka pomiaru	Stan początkowy 2016 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru
w1.1.1.	liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem)		osoba	0	57	karta monitoringu realizacji zadania
w1.1.2.	liczba osób korzystających z infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, kulturalnej		osoba	0	5.710	karta monitoringu realizacji zadania, obserwacje znakarzy szlaków rowerowych, dane RZGW
w1.1.3.	liczba osób korzystających z narzędzi promocyjnych		osoba	0	62.965	lista rozpowszechniania publikacji, Kroniki, statystyka pobrań AM i www, informacje BO, karta monitoringu zadania, listy wysyłkowe
w1.1.3.	liczba projektów wykorzystujących lokalne zasoby: przyrodnicze, kulturowe, historyczne, turystyczne. Produkty lokalne		projekty	0	3	lista questów, skrzynek geocachingu, dokumentacja fotograficzna, oferty KPT
w1.1.3.	liczba powstałych wsi tematycznych		szt.	0	2	wydruk ofert biznesowych wsi tematycznych
w1.1.4.	liczba projektów skierowanych do grup docelowych: przedsiębiorcy, grupy defaworyzowane (określone w LSR), młodzież, turyści		projekt	0	1	lista uczestników
w1.1.4.	skreślony		skreślony	0	0	skreślony
w1.1.5.	liczba osób, które skorzystały z więcej niż jednej usługi turystycznej sieci		osoba	0	200	karta monitoringu realizacji zadania
w1.1.6.	wzrost liczby osób odwiedzających zabytki i obiekty		osoba	0	1 500	karta monitoringu realizacji zadania
w1.2.1.	liczba osób przeszkolonych, w tym grup defaworyzowanych objętych wsparciem		osoba	0	250 w tym 25 os. defaworyzowany.	lista obecności na szkoleniu, warsztatach
w1.2.1.	liczba osób, które otrzymały wsparcie po udzieleniu doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie, świadczonego w Biurze KE LGD		osoba	0	70	wnioski o przyznanie pomocy, uchwały w sprawie wyboru operacji/zadania
w1.2.1.	liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych		osoba	0	720	lista obecności
w1.2.1.	liczba uczestników konferencji		osoba	0	120	lista obecności
w1.2.1.	skreślony		skreślony	0	0	skreślony
w1.2.2.	skreślony		skreślony	0	0	skreślony
w1.2.3.	liczba utworzonych organizacji pozarządowych lub grup nieformalnych		NGO/GN	0	6	KRS NGO, porozumienie GN
w1.2.3.	liczba utworzonych Planów Odnowy Miejscowości		dokument	0	6	dokument POM
w1.3.1.	liczba osób korzystających z infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej		osoba	0	8.000	karta monitoringu realizacji operacji/zadania
w1.3.2.	liczba korzystających z infrastruktury drogowej - włączenia społecznego		osoba	0	3 000	dokument. fotograficzna BO, karta monitoringu

Przedsięwzięcia		Grupy docelowe	Sposób realizacji	Wskaźnik produktu				
				Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
						początkowa 2016 r	końcowa 2023 r.	
1.1.1.	Wysoki poziom przedsiębiorczości	przedsiębiorcy, NGO, osoby fizyczne nie ubezpieczone w KRUS, mikro i małe przedsiębiorstwa	Konkurs PI	Liczba operacji utworzenia nowego przedsiębiorstwa	szt.	0	21	dokumentacja fotograficzna beneficjenta, karta monitoringu realizacji zadania
			Konkurs PI	Liczba operacji rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	szt.	0	18	
1.1.2.	Zagospodarowany turystycznie obszar	JSFP, NGO, mieszkańcy, turyści	Konkurs PI, Projekt Grantowy	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury Turystycznej, Rekreacyjnej lub Kulturalnej	szt.	0	21	dokumentacja fotograficzna beneficjenta, karta monitoringu realizacji zadania
		mieszkańcy, turyści, NGO	Projekt Grantowy	skreślony	szt.	0	0	
		mieszkańcy obszaru LSR OW KE, turyści	Operacja Własna	odnowienie oznakowania szlaków rowerowych	operacja	0	1	dokumentacja fotograficzna, protokoły odbioru
		Mieszkańcy obszaru LSR OW KE, turyści	Operacja Własna	odnowienie oznakowania szlaków kajakowych	operacja	0	1	
1.1.3.	Skuteczna promocja obszaru	mieszkańcy, turyści, NGO, JSFP	Konkurs PI, Projekt Grantowy	liczba publikacji oraz aplikacji mobilnych	szt.	0	3	karta monitoringu realizacji zadania, dok. fotograficzna publikacji, zrzut ekranu z AM
		turyści, mieszkańcy, LGD, kajakarze	Projekt Współpracy	liczba przygotowanych projektów współpracy	projektów	0	3	dokumentacja fotograficzna, protokoły odbioru lub umowa partnerska
		NGO, GN, JSFP, mieszkańcy, artyści	Projekt Grantowy	liczba imprez rozpoczynających cykl	imprezy	0	1	dokumentacja fotograficzna, karta monitoringu realizacji zadania
		turyści, mieszkańcy, dzieci i młodzież	Projekt Grantowy	skreślony	szt.	0	0	
		mieszkańcy, wsie tematyczne, JSFP	Operacja Własna	liczba stworzonych ofert biznesowych wsi tematycznych	szt.	0	2	wydruk ofert biznesowych wsi tematycznych
		mieszkańcy, turyści, członkowie, BO, JSFP	Aktywizacja	prowadzone strony internetowe	strony	0	1	zrzuty ze strony internetowej
		członkowie KE LGD, BO	Aktywizacja	Kronika KE LGD	Kronika	0	8	wzór Kroniki
		skreślony	Aktywizacja	skreślony	szt.	0	0	skreślony
		skreślony	Konkurs PI	skreślony	szt.	0	0	skreślony
1.1.4.	Rozwinięty rynek produktów lokalnych							
		rolnicy, NGO, KE LGD	Projekt Współpracy	liczba zrealizowanych PW, w tym PW międzynarodowej	projekt	0	1 w tym 1	dokumentacja fotograficzna
1.1.5.	Rozwinięta partnerska współpraca	młodzież, agroturystyka, rzemieślnicy, obiekty turystyczne	Operacja Własna	liczba sieci w zakresie usług turystycznych	szt.	0	1	dokumentacja fotograficzna
1.1.6.	Zachowane, zbadane i dostępne dziedzictwo lokalne	mieszkańcy, turyści, NGO, JSFP	Konkurs PI	Liczba odnowionych zabytków	szt.	0	3	dokumentacja fotograficzna, karta monitoringu realizacji zadania

1.2.1.	Wysoki poziom edukacji pozaszkolnej, poczucia tożsamości i zmienionej mentalności	mieszkańcy, NGO, JSFP, potencjalni beneficjenci	Konkurs PI, Projekt Grantowy Aktywizacja	Liczba szkoleń organizowanych przez BO i liczba szkoleń BO	szkolenie/warsztat /spotkanie	0	11	dokumentacja fotograficzna, listy obecności
		pracownicy biura KE LGD	Koszty bieżące	liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	osobodni	0	27	listy obecności
		organy KE LGD	Koszty bieżące	liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	osobodni	0	135	listy obecności
		BO, potencjalni beneficjenci	Koszty bieżące	liczba podmiotów, którym udzielono doradztwa	podmioty	0	400	karty doradztwa
		mieszkańcy, NGO, JSFP, potencjalni beneficjenci,	Koszty bieżące	liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	spotkanie	0	72	listy obecności
		członkowie KE LGD, mieszkańcy, JSFP, NGO	Aktywizacja	liczba konferencji	szt.	0	2	dokumentacja fotograficzna, lista obecności
		skreślony	Aktywizacja	skreślony	skreślony	0	0	skreślony
1.2.2.	skreślony	skreślony	Operacja Własna	skreślony	szt.	0	0	skreślony
1.2.3.	Aktywne organizacje pozarządowe	NGO, grupy nieformalne, JSFP, mieszkańcy	Aktywizacja	liczba nawiązanych lub rozwijanych kontaktów ze społecznością lokalną	kontaktów	0	12	dokumentacja fotograficzna, listy obecności
			Aktywizacja	liczba spotkań	szt.	0	12	dokumentacja fotograficzna, listy obecności
1.3.1.	Wystarczająca infrastruktura społeczna (kulturalna, turystyczna, rekreacyjna)	mieszkańcy, dzieci, młodzież, turyści	Projekt Grantowy	liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury kulturalnej, turystycznej, rekreacyjnej (światlic)	szt.	0	11	dokumentacja fotograficzna, karta monitoringu realizacji zadania
1.3.2.	Dostępne obiekty użyteczności publicznej	JSFP	Konkurs PI	Liczba operacji infrastruktury drogowej	szt.	0	6	dokumentacja fotograficzna, karta monitoringu realizacji zadania
SUMA			61 PI, 26 PG, 3 PG, 4 PW, 5 OW, 28 A 102 KB					
Łącznie			229	zadań				

2.7. Matryca logiczna strategii – powiązania z diagnozą obszaru i ludności, analizy SWOT oraz celów i wskaźników

Tabela 9. Matryca logiczna LSR OW KE 2016-2023

Problemy / wyzwania	Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia	Produkty		Rezultaty		Oddziaływanie		Czynniki zewnętrzne
			liczba	Nazwa wskaźnika	liczba	Nazwa wskaźnika	Nazwa wskaźnika		
1.1.1. Niski poziom przedsiębiorczości	Cel ogólny 1. Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanalu Elbląskiego	1.1.1. Wysoki poziom przedsiębiorczości	21	Liczba operacji utworzenia nowego przedsiębiorstwa	21	miejsc pracy	wzrost wskaźnika przedsiębiorczości	niski poziom wsparcia	
							wzrost dochodów podatkowych gmin	Wysokie koszty pracy	
			18	Liczba operacji rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	36	miejsc pracy	zmniejszenie liczby bezrobotnych	niewystarczające środki	
							wzrost dochodów podatkowych gmin	niskie zaliczkowanie	
							wzrost liczby mieszkańców	duża migracja młodych	
1.1.2. Słabe zagospodarowanie turystyczne obszaru		1.1.2. Zagospodarowany turystycznie obszar	21	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury Turystycznej, Rekreacyjnej lub Kulturalnej	5 000	korzystający z obiektów	wzrost dochodów podatkowych gmin	niskie dochody gmin	
			0	skreślony	0	skreślony	skreślony	skreślony	
			1	OW odnowienia oznakowania szlaków rowerowych	610	korzystający z obiektów	wzrost dochodów podatkowych gmin	rosnąca konkurencja	
			1	OW odnowienia oznakowania szlaków kajakowych	100	korzystający z obiektów	wzrost dochodów podatkowych gmin	rosnąca konkurencja	
1.1.3. Mało skuteczna promocja obszaru		1.1.3. Skuteczna promocja obszaru	3	Liczba publikacji oraz aplikacji mobilnych	12 000	korzystający z narzędzi	wzrost dochodów podatkowych gmin	rosnąca konkurencja	
			1	PW KPT	1	korzystający z zasobów	wzrost dochodów podatkowych gmin	rosnąca konkurencja	
			1	PW QPW	1	korzystający z zasobów	wzrost dochodów podatkowych gmin	rosnąca konkurencja	
			1	PW Geocaching KKE	1	korzystający z zasobów	wzrost dochodów podatkowych gmin	rosnąca konkurencja	
			1	zorganizowane imprez rozpoczynające cykl	800	uczestników imprez	wzrost dochodów podatkowych gmin	rosnąca konkurencja	
			0	skreślony	0	skreślony	skreślony	skreślony	
			2	liczba dokumentów	2	oferty wsi tematycznych	wzrost dochodów podatkowych gmin	rosnąca konkurencja	
			1	strona internetowa	50 000	unikalnych użytkowników	wzrost dochodów podatkowych gmin	rosnąca konkurencja	
			8	Kronika KE LGD, 2016-2013	160	odbiorców kroniki	wzrost dochodów podatkowych gmin	rosnąca konkurencja	
			0	skreślony	0	skreślony	skreślony	skreślony	
1.1.4. Nierozwinięty rynek produktów lokalnych		1.1.4. Rozwinięty rynek produktów lokalnych	0	skreślony	0	skreślony	skreślony	skreślony	
			1	PW inkubowania przedsiębiorczości wiejskiej	1	PW skierowany do przedsiębiorców, NGO	wzrost dochodów podatkowych gmin	rosnąca konkurencja	

1.1.5. Niedostateczna partnerska współpraca		1.1.5. Rozwinięta partnerska współpraca	1	sieć Ekomuzeum Krainy Kanału Elbląskiego	200	korzystający więcej niż z 1 usługi sieci Ekomuzeum	wzrost dochodów podatkowych gmin	rosnąca konkurencja
1.1.6. Zły stan zabytków ich niedostępność, mało badań eko-historycznych		1.1.6. Zachowane, zadbane i dostępne dziedzictwo lokalne	3	Liczba odnowionych zabytków	1 500	odwiedzający obiekty	wzrost dochodów podatkowych gmin	spadek zainteresowania
1.2.1. Niski poziom edukacji pozaszkolnej, poczucia tożsamości i mentalności	1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego	1.2.1. Wysoki poziom edukacji pozaszkolnej, poczucia tożsamości i zmienionej mentalności	11	Liczba szkoleń organizowanych przez BO i liczba szkoleń BO	250	osób	zmniejszenie liczby bezrobotnych	niskie wsparcie
			27	osobodni pracowników	70	osób korzystających z doradztwa, które otrzymały wsparcie	zmniejszenie liczby bezrobotnych	niskie wsparcie
			135	osobodni organów			zmniejszenie liczby bezrobotnych	niskie wsparcie
			400	doradztwo LGD			zmniejszenie liczby bezrobotnych	niskie wsparcie
			72	spotkań informacyjno-konsultacyjnych	720	uczestnicy spotkań i.-k.	zmniejszenie liczby bezrobotnych	spadek zainteresowania
			2	konferencje promocyjne	120	uczestników konferencji	zmniejszenie liczby bezrobotnych	spadek zainteresowania
			0	skreślony	0	skreślony	skreślony	skreślony
1.2.2. Starzejące się społeczeństwo		1.2.2. Skreślony	0	skreślony	0	skreślony	skreślony	skreślony
1.2.3. Mała aktywność organizacji pozarządowych	1.2.3. Aktywne organizacje pozarządowe	1.2.3. Aktywne organizacje pozarządowe	12	nawiązane lub rozwijane kontakty	6	utworzonych NGO	zmniejszenie liczby bezrobotnych wzrost liczby mieszkańców	spadek zainteresowania
			12	spotkania informacyjne dla mieszkańców	6	opracowanych POM	zmniejszenie liczby bezrobotnych wzrost liczby mieszkańców	spadek zainteresowania
1.3.1. Niewystarczająca infrastruktura społeczna	1.3. Wysoka jakość życia	1.3.1. Wystarczająca infrastruktura społeczna	11	nowe lub zmodernizowane obiekty T R K	8 000	korzystających z infrastruktury, turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej	wzrost liczby mieszkańców	rosnąca konkurencja
1.3.2. Niska dostępność obiektów użyteczności publicznej		1.3.2. Dostępne obiekty użyteczności publicznej	6	Liczba operacji infrastruktury drogowej	3 000	korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury technicznej drogowej w zakresie włączenia społecznego	wzrost liczby mieszkańców	niskie wsparcie

3. Partycypacyjny charakter potrzeb, problemów, przedsięwzięć, celów i wskaźników

Problemy, cele, wskaźniki i budżet wypracowano na podstawie:

- 1) wyników **ankiet ewaluacyjnych** skierowanych do mieszkańców, uczniów szkół ponadgimnazjalnych, członków KE LGD i beneficjentów operacji LSR OW KE 2009-2015, pracowników KE LGD, ankiet dotyczących potrzeb mieszkańców określających swoje potrzeby, cele i zamiary na przyszłość;
- 2) wyników dyskusji i pracy zespołowej na **II warsztatach strategicznych** – podczas których wypracowano „drzewo problemów” – jako strukturę negatywnych zjawisk dotyczących ludności i obszaru „tu i teraz” oraz przekształcono w pozytywne zjawiska w przyszłości czyli „drzewo celów” określając strukturę **przyczyna→skutek**, przyporządkowano budżet i wskaźniki produktu oraz rodzaj operacji do zakresów działań. Pracowano metodą „burzy mózgów” dokumentując wypowiedzi na kartkach i prezentując wyniki na planszach;
- 3) wyników głosowań na **spotkaniach konsultacyjnych** – wprowadzono punktację każdej z przyczyn (po 3 pkt), skutków (3 pkt) i uporządkowano cele i przedsięwzięcia wg wyników głosowań;
- 4) wyników **konsultacji e-mailowych** – uporządkowano problemy i cele wg rangi;
- 5) dyskusji podczas **IV i V warsztatów strategicznych** – skomasowano problemy i odpowiadające im cele, przereformowano problemy, uporządkowano budżet, wskaźniki, potencjalnych beneficjentów operacji lub zadań i cele oraz zrezygnowano z celu szczegółowego dotyczącego „atrakcyjności inwestycyjnej obszaru”, jako że środki LSR OW KE 2016-2023 nie mają wpływu na jego realizację;
- 6) wyników prac Zespołu Sterującego, Redakcyjnego i Ekspertów – uporządkowano problemy, cele, wskaźniki i przyporządkowano operacje i budżet oraz procedury i kryteria wyboru operacji i grantobiorców;
- 7) wyników spotkań konsultacyjnych w Biurze KE LGD – przeszeregowano problemy i cele.

4. Innowacyjne podejście do planowania i realizacji LSR OW KE 2016-2023:

- 1) wprowadzono nowe cele i przedsięwzięcia związane z problemem starzejącego się społeczeństwa i nowych narzędzi promocji (geocaching w ramach projektu współpracy);
- 2) wprowadzono udział w jednym projekcie współpracy międzynarodowej **Polska-Hiszpania Inkubowanie przedsiębiorczości wiejskiej**, którego Partnerami są:
 - a) LGD „Warmiński Zakątek”,
 - b) LGD „Brama Mazurskiej Krainy”,
 - c) LGD „Południowa Warmia”,
 - d) LGD „Łączy Nas Kanał Elbląski”,
 - e) Local Action Group Consorci Leader de **Desenvolupament Rural del Camp** (Montblanc Tarragona).Podpisany list o współpracy, określony zakres i cel projektu: transfer wiedzy w zakresie funkcjonowania inkubatorów przetwórstwa lokalnego i inkubatorów przedsiębiorczości wiejskiej, wymiana doświadczeń w zakresie kreowania oferty okolicznościowej, wsi tematycznych.
- 3) wprowadzono nowe metody i narzędzia badawcze w postaci badawczych ankiet audytoryjnych i internetowych, zbieranych za pośrednictwem strony internetowej KE LGD i fan pages na Facebook'u;
- 4) wprowadzono nowe metody konsultacji społecznych bezpośrednich na poziomie gmin;
- 5) wprowadzono realizację projektów grantowych jako nowego narzędzia realizacji LSR OW KE 2016-2023 i aktywizacji społeczności lokalnych, wymagających nowych umiejętności pracowników Biura KE LGD związanych z systemem oceny, realizacji grantu, monitoringu, sprawozdawczości i kontroli realizacji zadań.

Rozdział VI. SPOSÓB WYBORU, OCENY OPERACJI, USTANAWIANIA KRYTERIÓW WYBORU

1. Charakterystyka przyjętych rozwiązań formalno-instytucjonalnych

1.1. Podział ról w realizacji operacji i projektu grantowego

- 1) **Walne Zebranie Członków** przyjmuje LSR OW KE 2016-2023 z określonymi we wskaźnikach operacjami, Regulamin Rady i Regulamin wyboru grantobiorców oraz Kryteria wyboru operacji i grantobiorców oraz ich zmiany, upoważnia Zarząd do zaciągania zobowiązań finansowych na realizację Projektów grantowych.
- 2) **Zarząd** składa wniosek o ustalenie terminu i ogłasza naboru wniosków o wsparcie operacji lub przyznanie grantu, nadzoruje nabory, uczestniczy w losowaniu wniosków do oceny, zatwierdza wyniki wstępnej weryfikacji, zawiadamia o posiedzeniu Rady, przyjmuje protesty lub odwołania, przekazuje dokumenty do Urzędu Marszałkowskiego, monitoruje realizację LSR OW KE 2016-2023, prowadzi ewaluację a w przypadku Projektów grantowych dodatkowo składa wniosek no wsparcie Projektu grantowego, zawiera umowę na jego realizację, występuje o prefinansowanie lub kredyt BGK na Projekt grantowy, przyjmuje odwołania, przekazuje pełną dokumentację z wyboru grantobiorców, zawiera umowy z grantobiorcami, przyjmuje sprawozdania końcowe grantobiorców z realizacji zadań Projektu grantowego i składa wniosek o płatność ze sprawozdaniem końcowym.
- 3) **Komisja Rewizyjna** – kontroluje finanse KE LGD, opiniuje wniosek o upoważnienie Zarządu KE LGD do zaciągania zobowiązań finansowych na koszty bieżące i aktywizację, Projekt grantowy, kontroluje wdrażanie LSR.
- 4) **Rada**: jest organem decyzyjnym, wybiera, ocenia wnioski grantobiorców i ustala kwotę wsparcia – zgodnie z Regulaminem Rady lub Regulaminem wyboru grantobiorców oraz kryteriami wyboru operacji lub grantobiorców.
- 5) **Biuro KE LGD** – z upoważnienia Zarządu KE LGD i przy jego akceptacji prowadzi działania informacyjne, promocyjne, animacyjne i usług doradczych przy opracowaniu wniosków zgodnie z Planem komunikacji, zarządza wdrażaniem LSR OW KE 2016-2023, w tym przyjmuje wnioski o wsparcie operacji lub przyznanie grantów, dokonuje wstępnej weryfikacji wniosków, przygotowuje losowanie wniosków do oceny przez Radę, zapewnia obsługę administracyjną wyboru i oceny Rady oraz ustalenia kwoty wsparcia, prowadzi monitoring i kontrolę realizacji operacji lub zadań, weryfikację wstępną wniosków o wybór operacji lub zadań, a w przypadku projektu grantowego opracowuje wniosek na Projekt grantowy, przygotowuje dokumentację do prefinansowania lub kredytowania Projektu grantowego, przygotowuje umowy o warunkach powierzeniu grantu i sposobie realizacji zadania w ramach Projektu grantowego z grantobiorcami, monitoruje i kontroluje realizację zadań, przyjmuje sprawozdania okresowe i końcowe z realizacji zadań, przygotowuje sprawozdanie końcowe z realizacji Projektu grantowego i wniosek o płatność, pozyskuje niezbędne dane, gromadzi i archiwizuje pełną dokumentację Projektu grantowego do monitorowania, ewaluacji i kontroli, prowadzi monitoring i ewaluację wdrażanie LSR OW KE.

1.2. Cele, założenia i tworzenie procedur i ich zmiany

Celem sprawnego przeprowadzenia naboru wniosków i wyboru operacji oraz zadań do wsparcia w ramach LSR OW KE 2016-2023 opracowano dokumenty, zgodnie z którymi odbywa się wybór i ocena operacji, tj.:

- 1) **Regulamin Rady** oraz procedur wyboru i oceny operacji zawierający: sposób udostępniania procedur do wiadomości publicznej, słowniczek określeń i skrótów stosowanych w Regulaminie Rady, charakterystykę członków Rady, podział zadań i zakres odpowiedzialności organów KE LGD i Rady, organizację i kompetencje Rady, tryb pracy Rady i sposób podejmowania decyzji, wyłączenia z oceny, przekazywanie informacji, promocja, animacja i doradztwo, organizacja naboru, tryb składania wniosków na operacje, zasady wstępnej weryfikacji wniosków o wsparcie operacji lub zadania, zasady wyboru, oceny operacji lub zadania oraz ustalania kwoty wsparcia, sposób przekazywania wniosków do ostatecznej weryfikacji, procedurę odwoławczą od decyzji Rady, informowanie o wynikach oceny, zakres operacji do wsparcia, uprawnionych wnioskodawców, warunki przyznania wsparcia na operacje lub zadania, warunki i kwalifikowalność wydatków, monitoring realizacji operacji lub zadań oraz postanowienia końcowe i załączniki zawierające wzory dokumentów. **Regulamin Rady stanowi załącznik nr 9 do wniosku o wybór LSR;**
- 2) **Regulamin wyboru Grantobiorców** zawierający: słowniczek określeń i skrótów, informacje o naborze wniosków, zakres zadań w Projektach grantowych, uprawnionych grantobiorców, warunki udzielenia grantu, kwalifikowalność wydatków, koszty niekwalifikowalne, kryteria wyboru grantobiorców, organizacja naboru i tryb składania wniosków o powierzenie grantu, zasady wstępnej weryfikacji warunków udzielania kwoty grantu, zasady wyboru grantobiorców i ustalania kwoty wsparcia, procedura odwoławcza od decyzji Rady, zawieranie umów o powierzenie grantu, przekazywanie i zabezpieczenie grantu, realizacja i rozliczanie zadań przez grantobiorców i

sprawozdawczość, monitoring i kontrola realizacji zadań, postanowienia końcowe, listę załączników zawierających wzory dokumentów oraz stosowanie Generators Wniosków. **Regulamin wyboru grantobiorców stanowi załącznik nr 10 do wniosku o wybór LSR;**

- 3) **Kryteria wyboru operacji** do projektów indywidualnych, w tym operacji własnych KE LGD, które obejmują dwustopniową weryfikację: wstępną (formalną) oraz merytoryczną z zestawem kryteriów uniwersalnych i specyficznych dla każdej grupy wniosków z uwzględnieniem osiągalności celów PROW 2014-2020, celów, przedsięwzięć i wskaźników LSR OW KE 2016-2023 z zachowaniem kryterium minimum „częstkowego” i globalnego” oraz premiowaniem grup i obszarów defaworyzowanych. **Kryteria wyboru operacji stanowią załącznik nr 11 do wniosku o wybór LSR;**
- 4) **Kryteria wyboru grantobiorców** obejmują dwustopniową weryfikację: wstępną (formalną) i merytoryczną zgodności z celami PROW 2014-2020, celami, przedsięwzięciami i wskaźnikami LSR OW KE z zachowaniem kryterium minimum „częstkowego” i „globalnego” oraz premiowaniem grup i obszarów defaworyzowanych. **Kryteria wyboru grantobiorców i stanowią załącznik nr 12 do wniosku o wybór LSR.**

2. Sposób ustanawiania i zmiany kryteriów wyboru

Kryteria wyboru operacji lub ich zmiany przyjmowane są przez WZC na wniosek Zarządu, który zawiera uzasadnienie propozycji, metodologię i nie budzącą wątpliwości procedurę wyliczania punktów, szczegółowy opis sposobu oceny i definicje. Kryteria są konsultowane z członkami KE LGD i społecznością lokalną.

Zmiany w przyjętych przez WZC kryteriach wyboru operacji lub grantobiorców mogą być wprowadzane przez Zarząd KE LGD doraźnie w zakresie udzielonego przez WZC upoważnienia w razie wezwania przez Urząd Marszałkowski wynikającego z oceny LSR OW KE 2016-2023, oczywistych braków i omyłek oraz błędów pisarskich.

Konsultacje przyjmowanych kryteriów lub ich zmiany są konsultowane z członkami KE LGD zwłaszcza zaś z członkami Rady oraz społecznością lokalną co najmniej na 7 dni przed ich przedstawieniem na WZC.

Przed podjęciem uchwały w sprawie przyjęcia Kryteriów wyboru operacji przez WZC przedstawiane są wyniki przeprowadzonych konsultacji, a ponadto:

- 1) sposób i termin ogłoszenia konsultacji;
- 2) zestawienie uwag do proponowanych kryteriów.

Kryteriach wyboru operacji lub zadań publikowane są na stronie Internetowej KE LGD.

3. Kryteria wyboru operacji z uwzględnioną innowacyjnością

3.1. Kryteria wyboru operacji i zadań – wspólne

Wnioski o wsparcie realizacji operacji i powierzenie grantu podlegają ocenie w zakresie:

- 1) **kryteriów obligatoryjnych** celów przekrojowych PROW 2014-2020:
 - a) zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska i klimatu 0-2 pkt,
 - b) innowacyjność 0-5 pkt;
- 2) **kryteriów obligatoryjnych** celów i przedsięwzięć LSR OW KE 2016-2023:
 - a) przyczynianie się do powstania nowych lub przyczynianie się do utrzymania miejsc pracy 0-1 pkt,
 - c) udokumentowane posiadanie: lokalnych zasobów, doświadczenia, kwalifikacji; wykonywanie działalności odpowiedniej do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować 0-4 pkt,
 - d) zaspokojenie potrzeb grup i obszarów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji w dostępie do rynku pracy 0-6 pkt;
(Są to osoby bezrobotne, osoby do 35 roku życia, osoby powyżej 50 roku życia, kobiety; gminy Godkowo, Markusy, Rychliki, gdzie realizowane są operacje; miejscowości do 5 tys. mieszkańców, gdzie realizowane są operacje.)
- 3) **kryteriów formalnych - kalkulacji kosztów:**
 - a) przygotowanie do realizacji 0-5 pkt,
 - b) realne, konieczne i zasadne wydatki 0-1 pkt,
 - c) czytelny, przejrzysty i pełny budżet 0-1 pkt,
 - d) wniosek o przyznanie pomocy jest spójny z załącznikami 0-1 pkt,
 - e) brak błędów rachunkowych 0-1 pkt;

- 4) **kryteriów efektywności:**
- a) **działania** dobrane zgodnie z celem zadania i odpowiednio zaplanowane w harmonogramie rzeczowo-finansowym, poszczególne części wniosku są ze sobą spójne, a wniosek przejrzysty 0-1 pkt,
 - b) **działania i zadania** zasadne i celowe: odpowiadające na **potrzeby** odbiorców (grup docelowych) 0-1 pkt,
 - c) **zobowiązanie do realizacji:** mierzalnych i realnych celów z jasno określonymi wskaźnikami produktu i **rezultatu** zapisanymi w LSR OW KE 2016-2023 (Rozdział V. pkt 2.6. Tabela 8. Wskaźniki osiągnięcia celów LSR OW KE) z podaniem ich nazwy, liczby, jednostki pomiaru, źródła danych i sposobu pomiaru 0-4 pkt,
 - d) wskazanie dodatkowych efektów jakościowych i ilościowych spójnych z celami, opisanych wskaźnikami **oddziaływania** z podaniem nazwy, liczby, jednostki pomiaru, źródła danych i sposobu pomiaru, zawartych w LSR (Rozdział V. pkt 2.6. Tabela 8. Wskaźniki osiągnięcia celów LSR OW KE) 0-1 pkt,
 - e) **wnioskodawca** ma siedzibę/oddział/miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym LSR lub prowadzi działalność na obszarze Kanału Elbląski LGD powyżej 12 miesięcy 0-1 pkt;
- 5) **kryteriów premiowanych:**
- f) **zrównoważenie rozwoju obszaru LSR** 0-1 pkt,
 - g) korzystanie z **doradztwa** indywidualnego w Biurze KE LGD lub uczestniczenie w spotkaniach, szkoleniach i warsztatach organizowanych przez KE LGD w danym naborze. 0-1 pkt,

Wnioski muszą spełnić „częstkowe” minimum punktowe, czyli uzyskać przynajmniej 1 punkt w zakresie wymagań dotyczących celów PROW 2014-2020, celów, przedsięwzięć, wskaźników LSR OW KE 2016-2023, kalkulacji kosztów i efektywności, określonych w pkt. 1-4.

3.2. Kryteria specyficzne wyboru operacji w projektach indywidualnych (PI):

- 1) **wzmocnienia kapitału społecznego:**
- a) **związek operacji z turystyką** 0-3 pkt,
 - b) operacja jest realizowana przez **NGO** 0-3 pkt,
 - c) kwota dofinansowania **nie przekracza 50.000 PLN** 0-5 pkt,
 - d) **skreślony**
- 2) **podejmowania działalności gospodarczej:**
- a) **związek operacji z turystyką** 0-3 pkt,
 - b) zatrudnienie więcej niż 1 **pełny etat średniorocznie/ samozatrudnienie** 0-5 pkt;
- 3) **rozwijania działalności gospodarczej:**
- a) zatrudnienie więcej niż 1 **pełny etat średniorocznie** 0-5 pkt;
 - b) kwota dofinansowania **nie przekracza 200.000 PLN** 0-3 pkt;
- 4) **skreślony**
- a) **skreślony**
- 5) **zachowania dziedzictwa lokalnego:**
- a) operacja jest realizowana przez **JSFP** 0-3 pkt
 - b) operacja dotyczy **zabytku** 0-5 pkt,
 - c) **związek operacji z turystyką** - poza JSFP 0-3 pkt;
- 6) **rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej lub kulturalnej:**
- a) operacja jest realizowana przez **JSFP** 0-3 pkt,
 - b) kwota **kosztów kwalifikowalnych nie przekracza 200.000 PLN** 0-5 pkt,
 - c) **związek operacji z turystyką** – poza JSFP i operacjami własnymi LGD 0-3 pkt,
 - d) **skreślony**
- 7) **budowy lub przebudowy publicznych dróg gminnych lub powiatowych**
- a) kwota **kosztów kwalifikowalnych nie przekracza 150.000 PLN** 0-8 pkt;
- 8) **promowania obszaru objętego LSR OW KE:**
- a) operacja realizowana jest przez **NGO** 0-3 pkt,
 - b) kwota dofinansowania **nie przekracza 50.000 PLN** 0-5 pkt,
 - c) **związek operacji z turystyką** – poza JSFP i operacjami własnymi LGD 0-3 pkt;
 - d) **skreślony;**

3.3. Kryteria specyficzne wyboru grantobiorców i zadań w projektach grantowych:

a) inwestycyjne, realizowane przez JSFP	0-5 pkt,
b) szkoleniowe i promocyjne, realizowane przez NGO	0-5 pkt,
c) inwestycyjne o wartości dotacji nie przekraczającej 30 000 PLN	0-2 pkt,
d) promocja – publikacje: o wartości dotacji nie przekraczającej 30 000 PLN, pozostałe działania promocyjne: o wartości dotacji nie przekraczającej 20 000 PLN	0-2 pkt,
e) szkoleniowe: o wartości dotacji nie przekraczającej 10 000 PLN	0-2 pkt,
f) związane z tematem Projektu grantowego wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o powierzenie grantu	0-5 pkt,
g) budżet przewiduje co najmniej 5% wkład własny - poza JSFP	0-5 pkt,
h) realizacja zadania w krótkim okresie	0-5 pkt,
i) zadanie dotyczy rozwoju ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej lub kulturalnej	0-5 pkt.

Wniosek musi spełnić „globalne” minimum punktowe wynoszące 60% sumy wszystkich punktów możliwych do uzyskania w lokalnym kryterium punktowym. Kryteria wyboru operacji i grantobiorców stanowią załączniki nr 11 i nr 12 do wniosku o wybór LSR.

4. Informacja o realizacji projektów współpracy, grantowych i operacji własnych

1.1. Formy wsparcia w ramach LSR OW KE

W ramach LSR realizowanych będzie, w tym 229 zadań, w tym 61 operacji indywidualnych 26 zadań w ramach 3 projektów grantowych, 4 projekty współpracy, 5 operacji własnych, 28 zadań w ramach aktywizacji oraz 102 zadania w ramach kosztów bieżących, z tego:

- 26 zadań w ramach 3 projektów grantowych: infrastruktura kulturalna i rekreacyjna – 11, infrastruktura turystyczna – 11, edukacja – 2, impreza rozpoczynająca cykl – 1, publikacja lub aplikacja mobilna – 1.
- 61 projektów indywidualnych, w tym: 18 rozwoju firm, 21 tworzenia firm, 10 infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, 6 infrastruktury drogowej, 3 związane z zabytkami, 2 promocyjne, 1 edukacyjny;
- 5 operacji własnych: 2 związane z odnową oznakowania szlaków kajakowych i rowerowych, 2 z odnową wsi tematycznych połączoną z ofertą biznesową, 1 tworzenie sieci „Ekomuzeum KKE”;
- 4 projekty współpracy związane z: inkubowaniem przedsiębiorczości wiejskiej (IPW), tworzeniem ofert kajakowych produktów turystycznych (KPT), Questingowy Projekt Współpracy (QPW), Geocachingowy Projekt Współpracy;
- 28 zadań w ramach aktywizacji, z tego: 17 szkoleń (9 członków Rady i pracowników Biura KE LGD + 8 beneficjentów operacji), 8 tomów Kroniki, 1 strona internetowa, 2 konferencje;
- 102 zadania w ramach kosztów bieżących, z tego: 72 spotkania informacyjno-szkoleniowe, 12 spotkań związanych z tworzeniem NGO i 12 spotkań związanych z tworzeniem planów odnowy miejscowości, oraz 6 grup spraw związanych z funkcjonowaniem Rady i władz LGD, zatrudnieniem, usługami, opłatami i zakupami.

1.2. Projekty współpracy

- Międzynarodowy projekt współpracy Polska-Hiszpania Inkubowanie przedsiębiorczości wiejskiej, którego Partnerami jest 5 LGD: „Warmiński Zakątek”, „Brama Mazurskiej Krainy”, „Południowa Warmia”, „Kanał Elbląski”, Local Action Group Consorci Leader de Desenvolupament Rural del Camp (Montblanc Tarragona) – cel 1.1.4.
Podpisany list o współpracy, określony zakres i cel projektu: transfer wiedzy w zakresie funkcjonowania inkubatorów przetwórstwa lokalnego i inkubatorów przedsiębiorczości wiejskiej, wymiana doświadczeń w zakresie kreowania oferty okołoturystycznej, wsi tematycznych;
- Kajakowy Produkt Turystyczny – tworzenie produktów turystycznych, 2 LGD, podpisany list intencyjny – cel 1.1.3.
- Questingowy Projekt Współpracy II – rozwijanie idei questingu, 2 partnerów, podpisany list intencyjny – cel 1.1.3.
- Geocaching Krainy Kanału Elbląskiego – wprowadzenie i zakładanie skrzynek geocachingu – cel 1.1.3.

1.3. Tematyczność projektów grantowych

Zadania realizowane w ramach Projektów grantowych uzyskują premiowe punkty, gdy wpisują się wprost w następujące tematy Projektów grantowych wymienione w naborach:

- Rowerowy zawrót głowy (RZG) – związany z rozwojem turystyki rowerowej – 2016 rok – cel 1.1.2., 1.1.3., 1.3.1.;
- Rekreacja wodna – związany z rozwojem turystyki wodnej – 2018 rok – cel 1.1.2., 1.3.1.;
- Aktywna wieś, świetlica, świadomy obywatel – związany ze świetlicami wiejskimi – 2020 rok – cel 1.1.2., 1.3.1.;

1.4. Operacje własne KE LGD

KE LGD zgłosiło 5 operacji własnych wpisanych w cele LSR, które zostały wypracowane na etapie planowania i są to:

- 1) Ekomuzeum Krainy Kanału Elbląskiego – 2016-2018, 1 operacja, wskaźnik produktu stworzenie sieci obiektów turystycznych i atrakcji związanych ideą ekomuzeum, wskaźnik rezultatu – 200 osób korzystających z co najmniej 2 atrakcji sieci – cel 1.1.5.
- 2) **Skreślony.**
- 3) **oferty biznesowe wsi tematycznych** – 2016-2018 i 2019-2021, 2 operacje, produkt – **utworzenie 2 wsi tematycznych z ofertami biznesowymi, Planami Odnowy Miejscowości opracowanymi z udziałem mieszkańców i ekspertów, wskaźnik rezultatu – 2 oferty biznesowe i wizualizacji wsi**, cel 1.1.2.;
- 4) **odnowienie oznakowania szlaków rowerowych** – 2018-2021, jedna operacja, wskaźnik produktu – 100 km odnowionego oznakowania szlaków rowerowych, co spowoduje wzrost liczby rowerzystów o 610 osób. LGD KE od 2007 roku wytycza, znakuje i promuje szlaki rowerowe. Aktualnie opiekuje się 582,5 km szlaków rowerowych wpisanych w system międzynarodowy szlaków R-1 i Green Velo. Ma sprawdzonych znakarzy– opiekunów szlaków utrzymujących wysoki standard prac znakarskich. Szlaki odnawiane są co 4-5 lat, cel 1.1.2.;
- 5) **odnowienie oznakowania szlaku kajakowego** – 2019-2021, jedna operacja, wskaźnik produktu – 120 km odnowionego oznakowania szlaków kajakowych, co spowoduje wzrost liczby kajakarzy o 100 osób. KE LGD w latach 2007-2008 oznakowało i promuje szlaki kajakowe. Aktualnie opiekuje się 120 km szlaków kajakowych wpisanych w sieć Drwęcy, Welu i Wisły, cel 1.1.2.

5. Uspołecznienie procedur i kryteriów wyboru operacji lub zadań

Procedury wyboru projektów indywidualnych, operacji własnych, projektów grantowych opracowano w oparciu o:

- 1) stosowane w LGD dokumenty i propozycje Zespołu Sterującego, Redakcyjnego i Ekspertów oraz przepisy o RLKS, tj. Regulamin Rady, Regulamin wyboru grantobiorców – przygotowano propozycje kryteriów wyboru;
- 2) kryteria wyboru operacji i kryteria wyboru **grantobiorców** podczas IV i V warsztatów strategicznych – przedyskutowano kryteria i wagi;
- 1.5. *badania ankietowe wag i kryteriów wyboru operacji oraz kryteriów wyboru grantobiorców – w badaniu zastosowano pytania o wagi do wypracowanych wcześniej kryteriów;*
- 3) zmiany w zaproponowanych projektach dokumentów (Regulaminie Rady, Regulaminie wyboru grantobiorców, kryteriach wyboru operacji lub zadań, kartach wstępnej weryfikacji, kartach wyboru operacji i wyboru grantobiorców (wg kryteriów punktowych) wprowadzono:
 - a) podczas V warsztatów strategicznych – zestaw kryteriów,
 - b) współpracy eksperckiej – zmiany redakcyjne i prawne,
 - c) w wyniku konsultacji e-mailowych po V warsztatach strategicznych i WZC – przyjęto uwagi i wprowadzono zaproponowane zmiany,
 - d) w wyniku internetowych badań ankietowych – przyjęto wagi do kryteriów,
 - e) w Biurze KE LGD – zmiany redakcyjne.

6. Innowacyjne podejście do ustanawiania procedur wyboru i realizacji LSR OW KE

- 1) **W**prowadzono nowe narzędzia realizacji LSR OW KE w postaci projektów grantowych (59 zadań) i operacji własnych (6 zadań);
- 2) wprowadzono udział w 1 projekcie współpracy międzynarodowej Polska-Hiszpania;
- 3) wprowadzono Generator Wniosków jako nowe narzędzie rejestracji wniosków, wyboru i oceny oraz sprawozdawczości we wnioskach o powierzenie grantu;
- 4) wprowadzono nowe metody ustalania kryteriów oceny operacji i zadań oraz zastosowanych wag (ankieta badawcza, praca warsztatowa, doradztwo prawne);
- 5) procedury i kryteria wyboru projektów indywidualnych, projektów własnych, zadań w projektach grantowych wypracowano na podstawie konsultacji warsztatowych, internetowych ankiet badawczych, konsultacji e-mailowych;
- 6) sporządzono wzory dokumentacji konkursowej do realizacji Projektów grantowych.

Rozdział VII. PLAN DZIAŁANIA

Tabela 10. Harmonogram planowanych naborów wniosków o udzielenie wsparcia na wdrażanie operacji LSR

Poddziałanie: "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność"					
rok	półrocze	wskaźnik	nazwa operacji	kwota PROW	kwota EFFROW
2016	II	10	Rowerowy zawrót głowy (PG)	280 000,00	178 164,00
		11	utworzenie nowego przedsiębiorstwa	1 060 000,00	674 478,00
		4	rozwijanie istniejącego przedsiębiorstwa	800 000,00	509 040,00
		3	infrastruktura turystyczna i rekreacyjna	600 000,00	381 780,00
		2	publikacja/aplikacja mobilna	100 000,00	63 630,00
		1	OW oferta biznesowa wsi tematycznych	50 000,00	31 815,00
		2	drogi	300 000,00	190 890,00
		1	OW Ekomuzeum KKE	50 000,00	31 815,00
		1	odnowione zabytki	50 000,00	31 815,00
		0	skreślony	0,00	0,00
		1	szkolenie PI	50 000,00	31 815,00
	Razem 2016			3 340 000,00	2 125 242,00
2017	I	5	utworzenie nowego przedsiębiorstwa	500 000,00	318 150,00
		8	rozwijanie istniejącego przedsiębiorstwa	1 900 000,00	1.208 970,00
		4	infrastruktura turystyczna i rekreacyjna	800 000,00	509 040,00
		4	drogi	600 000,00	381 780,00
		2	odnowione zabytki	100 000,00	63 630,00
	II	0	skreślony	0,00	0,00
	Razem 2017			3 900 000,00	2 481 570,00
2018	I	3	utworzenie nowego przedsiębiorstwa	300 000,00	190 890,00
		3	rozwijanie istniejącego przedsiębiorstwa	700 000,00	445 410,00
		1	OW oznakowanie rowerowe	50 000,00	31 815,00
		0	przeniesiono na I półrocze 2017 roku	0,00	0,00
		0	skreślony	0,00	0,00
		0	przeniesiono na I półrocze 2017 roku	0,00	0,00
		3	infrastruktura turystyczna i rekreacyjna	600 000,00	381 780,00
		8	Rekreacja wodna (PG)	280 000,00	178 164,00
	II	0	przeniesiono na I półrocze 2018 roku	0,00	0,00
Razem 2018			1 930 000,00	1 228 059,00	
2019	I	2	utworzenie nowego przedsiębiorstwa	200 000,00	127 260,00
		3	rozwijanie istniejącego przedsiębiorstwa	700 000,00	445 410,00
		0	przeniesiono na I półrocze 2017 roku	0,00	0,00
		0	przeniesiono na 2016 rok	0,00	0,00
		0	przeniesiono na 2016 rok	0,00	0,00
		1	OW oferta biznesowa wsi tematycznych	50 000,00	31 815,00
		1	OW oznakowanie kajakowe	50 000,00	31 815,00
	II	0	skreślony	0,00	0,00
	Razem 2019			1 000 000,00	636 300,00
2020	I	0	przeniesiono na I półrocze 2017 roku	0,00	0,00
		0	przeniesiono na I półrocze 2017 roku	0,00	0,00
	II	8	Aktywna wieś, świetlica (PG)	280 000,00	178 164,00
		0	skreślony	0,00	0,00
Razem 2020			280 000,00	178 164,00	
2021	I	0	Przeniesiono do 2017 (PI)	0,00	0,00
		0	przeniesiono na I półrocze 2020 roku	0,00	0,00
	II	0	skreślony	0,00	0,00
		Razem 2021			0,00
RAZEM 2016-2021				10 450 000,00	6 649 335,00

Rozdział VIII. BUDŻET LSR OW KE 2016-2023

Tabela 11. Budżet LSR OW KE wg działań i kamieni milowych

L.p.	Zakres wsparcia	Wsparcie finansowe (PLN) PROW			
		2016-2018	2019-2021	2022-2023	RAZEM
1.	19.2 Realizacja LSR	5 340 000	4 130 000	980 000	10 450 000
2.	19.3 Współpraca	209 000	0	0	522 500
3.1	19.4 Koszty bieżące	863 000	937 900	445 600	2 246 500
3.2	19.4 Aktywizacja	36 500	29 000	15 500	81 000
OGÓŁEM		6 448 500	5 096 900	1 441 100	13 300 000

Tabela 12. Budżet LSR OW KE wg działań ogółem

L.p.	Zakres wsparcia	Wsparcie finansowe PROW	
		liczba operacji	kwota wsparcia
1.	19.2 Realizacja LSR	69	10 450 000
1.1	operacje indywidualne	61	9 360 000
1.2.	projekty grantowe	3	840 000
1.3.	operacje własne LGD	5	250 000
2.	19.3 Współpraca	5	522 500
3.1	19.4 Koszty bieżące	102	2 246 500
3.2	19.4 Aktywizacja	28	81 000
OGÓŁEM		204	13 300 000

Tabela 13. Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014-2020

	Wkład EFRROW	Budżet Państwa	Wkład JSFP	Inny wkład własny	RAZEM
Beneficjenci inni niż JSFP	4 804 065	2 745 935	0	2 262 056	9 812 056
Beneficjenci będący JSFP	1 845 270	0	1 054 730	0	2 900 000
RAZEM	6 649 335	2 745 935	1 054 730	2 262 056	12 712 056

Tabela 14. Plan finansowy PROW 2014-2020 wg celów

Cele i przedsięwzięcia	2016-2018	2019-2021	2022-2023	RAZEM
1.1.1. Wysoki poziom przedsiębiorczości	3 560 000,00	984 918,90	700 000,00	5 244 918,90
1.1.2. Zagospodarowany turystycznie obszar	1 052 422,00	1 508 070,63	134 234,38	2 694 727,01
1.1.3. Skuteczna promocja obszaru	317 065,19	124 000,00	326 500,00	767 565,19
1.1.4. Rozwinięty rynek produktów lokalnych	59 000,00	0,00	0,00	59 000,00
1.1.5. Rozwinięta partnerska współpraca	42 614,00	0,00	0,00	42 614,00
1.1.6. Zachowane, zbadane i dostępne dziedzictwo lokalne	50 000,00	97 233,00	0,00	147 233,00
1.1. RACJONALNIE ZAGOSPODAROWANY POTENCJAŁ OBSZARU	5 081 101,19	2 714 222,53	1 160 734,38	8 956 058,10
1.2.1. Wysoki poziom edukacji pozaszkolnej, poczucia tożsamości i zmienionej mentalności	35 499,93	55 000,00	2 500,00	92 999,93
1.2.2. Skreślony	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.3. Aktywne organizacje pozarządowe	863 000,00	937 900,00	445 600,00	2 246 500,00
1.2. WYSOKI POZIOM KAPITAŁU SPOŁECZNEGO	898 499,93	992 900,00	448 100,00	2 339 499,93
1.3.1. Wystarczająca infrastruktura społeczna	168 898,88	329 275,00	145 765,62	643 939,50
1.3.2. Dostępne obiekty użyteczności publicznej	300 000,00	1 060 502,47	0,00	1 360 502,47
1.3. WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA	468 898,88	1 389 777,47	145 765,62	2 004 441,97
RAZEM	6 448 500,00	5 096 900,00	1 754 600,00	13 300 000,00

Rozdział IX. PLAN KOMUNIKACJI

Termin	Cel komunikacji	Nazwa działania komunikacyjnego	Adresaci działania komunikacyjnego (grupy docelowe)	Środki przekazu
2016	Informowanie o realizacji LSR OW KE 2016-2023	informowanie	mieszkańcy	Internet
			społeczność lokalna	Facebook
			skreślony	skreślony
			mieszkańcy	informowanie
			skreślony	skreślony
			członkowie LGD	marketing szeptany
	Tworzenie warunków do uczestnictwa społeczności lokalnej w realizacji i aktualizacji LSR	szkolenia	mieszkańcy	tablice ogłoszeń
			parafianie	ogłoszenia parafialne
			NGO, JSFP	szkolenie BO
			pracownicy, Rada	szkolenie Rady i pracowników
2017	Informowanie o realizacji LSR OW KE 2016-2023	informowanie	członkowie LGD	konferencja
			mieszkańcy	animacja
			skreślony	skreślony
			beneficjenci operacji	doradztwo
			mieszkańcy	Kronika
			beneficjenci operacji	publikowanie protokołów Rady
	Tworzenie warunków do uczestnictwa społeczności lokalnej w realizacji i aktualizacji LSR	szkolenia	mieszkańcy	Internet
			społeczność lokalna	Facebook
			mieszkańcy	informowanie
			skreślony	skreślony
2018	Informowanie o realizacji LSR OW KE 2016-2023	informowanie	członkowie LGD	marketing szeptany
			mieszkańcy	tablice ogłoszeń
			parafianie	ogłoszenia parafialne
			NGO, JSFP	szkolenie BO
			pracownicy, Rada	szkolenie Rady i pracowników
			skreślony	skreślony
	Tworzenie warunków do uczestnictwa społeczności lokalnej w realizacji i aktualizacji LSR	szkolenia	NGO, mieszkańcy	animacja
			beneficjenci operacji	doradztwo
			mieszkańcy	Kronika
			beneficjenci operacji	publikowanie protokołów Rady
2019	Informowanie o realizacji LSR OW KE 2016-2023	informowanie	mieszkańcy	Internet
			społeczność lokalna	Facebook
			skreślony	skreślony
			mieszkańcy	informowanie
			skreślony	skreślony
			członkowie LGD	marketing szeptany
	Tworzenie warunków do uczestnictwa społeczności lokalnej w realizacji i aktualizacji LSR	szkolenia	mieszkańcy	tablice ogłoszeń
			parafianie	ogłoszenia parafialne
			NGO, JSFP	szkolenie BO
			pracownicy, Rada	szkolenie Rady i pracowników
2020	Informowanie o realizacji LSR OW KE 2016-2023	informowanie	animacja	animacja
			doradztwo	doradztwo
			beneficjenci operacji	doradztwo
			mieszkańcy	Kronika
			beneficjenci operacji	publikowanie protokołów Rady
			mieszkańcy	Internet
	Tworzenie warunków do uczestnictwa społeczności lokalnej w realizacji i aktualizacji LSR	szkolenia	społeczność lokalna	Facebook
			mieszkańcy	informowanie
			skreślony	skreślony
			członkowie LGD	marketing szeptany

	Tworzenie warunków do uczestnictwa społeczności lokalnej w realizacji i aktualizacji LSR	szkolenia	NGO, JSFP	szkolenie BO
		animacja	pracownicy, Rada	szkolenie Rady i pracowników
		doradztwo	NGO, mieszkańcy	animacja
	Promocja dobrych praktyk	beneficjenci operacji	beneficjenci operacji	doradztwo
		promocja	mieszkańcy	Kronika
2020	Informowanie o realizacji LSR OW KE 2016-2023	informowanie	beneficjenci operacji	publikowanie protokołów Rady
			mieszkańcy	Internet
			społeczność lokalna	Facebook
			mieszkańcy	informowanie
			skreślony	skreślony
			skreślony	skreślony
			członkowie LGD	marketing szeptany
			mieszkańcy	tablice ogłoszeń
	Tworzenie warunków do uczestnictwa społeczności lokalnej w realizacji i aktualizacji LSR	szkolenia	NGO, JSFP	szkolenie BO
			pracownicy, Rada	szkolenie Rady i pracowników
			animacja	animacja
			doradztwo	doradztwo
	Promocja dobrych praktyk	promocja	mieszkańcy	Kronika
			beneficjenci operacji	publikowanie protokołów Rady
	Informowanie o realizacji LSR OW KE 2016-2023	informowanie	beneficjenci operacji	publikowanie protokołów Rady
			mieszkańcy	Internet
			społeczność lokalna	Facebook
			mieszkańcy	informowanie
			skreślony	skreślony
			członkowie LGD	marketing szeptany
			mieszkańcy	tablice ogłoszeń
			parafianie	ogłoszenia parafialne
2021	Tworzenie warunków do uczestnictwa społeczności lokalnej w realizacji i aktualizacji LSR	szkolenia	NGO, JSFP	szkolenie BO
			pracownicy, Rada	szkolenie Rady i pracowników
			animacja	animacja
			doradztwo	doradztwo
	Promocja dobrych praktyk	promocja	mieszkańcy	Kronika
			beneficjenci operacji	publikowanie protokołów Rady
	Informowanie o realizacji LSR OW KE 2016-2023	informowanie	beneficjenci operacji	publikowanie protokołów Rady
			mieszkańcy	Internet
			społeczność lokalna	Facebook
			mieszkańcy	informowanie
			skreślony	skreślony
			członkowie LGD	marketing szeptany
			mieszkańcy	tablice ogłoszeń
			parafianie	ogłoszenia parafialne
2022	Tworzenie warunków do uczestnictwa społeczności lokalnej w realizacji i aktualizacji LSR	szkolenia	NGO, JSFP	szkolenie BO
			pracownicy, Rada	szkolenie Rady i pracowników
			animacja	animacja
			doradztwo	doradztwo
	Promocja dobrych praktyk	promocja	mieszkańcy	Kronika
			beneficjenci operacji	publikowanie protokołów Rady
	Informowanie o realizacji LSR OW KE 2016-2023	informowanie	beneficjenci operacji	publikowanie protokołów Rady
			mieszkańcy	Internet
			społeczność lokalna	Facebook
			mieszkańcy	informowanie
			skreślony	skreślony
			członkowie LGD	marketing szeptany
2023	Tworzenie warunków do uczestnictwa społeczności lokalnej w realizacji i aktualizacji LSR	szkolenia	NGO, JSFP	szkolenie BO
			pracownicy, Rada	szkolenie Rady i pracowników
			animacja	animacja
			doradztwo	doradztwo
	Promocja dobrych praktyk	promocja	mieszkańcy	Kronika
			beneficjenci operacji	publikowanie protokołów Rady
	Informowanie o realizacji LSR OW KE 2016-2023	informowanie	beneficjenci operacji	publikowanie protokołów Rady
			mieszkańcy	Internet
			społeczność lokalna	Facebook
			mieszkańcy	informowanie
			skreślony	skreślony
			członkowie LGD	marketing szeptany

Rozdział X. ZINTEGROWANIE

1. Zintegrowanie lokalnych strategii rozwoju w czasie

Zintegrowane podejście LSR OW KE to planowanie operacji sieciowych, gminnych, wiejskich, poszczególnych osób i podmiotów w ramach celów nadrzędnych, celu ogólnego i celów strategicznych szczegółowych i przedsięwzięć. Zaplanowane w ramach przedsięwzięć operacje i zadania różnych beneficjentów tworzą spójną całość i mają wpływ na zrównoważony rozwój całego obszaru wokół Kanału Elbląskiego.

- 1) LSR OW KE 2016-2023 jest kontynuacją LSR OW KE 2009-2015 oraz ZSROW 2007-2008 i korzysta z wcześniejszych uzgodnień i osiągnięć, podnosząc je na wyższy poziom, zmniejszając rozproszenie celów i zadań. Podstawowe kierunki działań ZSROW KE dotyczyły głównie:
 - b) kształcenia liderów wiejskich, promocji obszaru i rozwoju turystyki,
 - c) tworzenia dokumentacji pod operacje LSR OW KE;
- 2) cele i operacje LSR OW KE 2009-2015 były ukierunkowane głównie na:
 - a) tworzenie **infrastruktury i usług turystycznych** z kompleksowym wykorzystaniem posiadanego potencjału przyrodniczego, kulturowego i historycznego w połączeniu z promocją turystyczną i integracją społeczną;
 - b) tworzenie **infrastruktury społecznej** służącej poprawie jakości życia na obszarach wiejskich w połączeniu z kształceniem liderów wiejskich, informowaniem o LGD, **szkoleniem** związanym z **funkcją turystyczną**;
 - c) aktywizacją środowisk lokalnych, w tym organizacji pozarządowych z udziałem doradców rozwoju lokalnego;
 - d) promowanie obszarów wiejskich: publikacje, strona internetowa, fanpages Facebook'a, aplikacje mobilne, filmy, oferty produktów turystycznych, questów, organizację imprez, znakowanie szlaków rowerowych;
- 3) Cele, przedsięwzięcia, operacje i zadania LSR OW KE 2016-2023 są kontynuacją obranego kierunku, ale wprowadzają nowe elementy związane z:
 - a) projektami indywidualnymi związanymi głównie z przedsiębiorczością, inwestycjami w infrastrukturę turystyczną, rekreacyjną i kulturalną,
 - b) projektami grantowymi premiującymi tematykę obszaru, ukierunkowanymi głównie na inwestycje,
 - c) operacjami własnymi KE LGD wypełniającymi lukę w realizacji celów LSR OW KE, obejmującymi:
 - **skreślony**,
 - badanie zagospodarowania **wsi tematycznych z budowaniem ofert biznesowych**,
 - znakowanie turystyczne szlaków rowerowych i kajakowych,
 - wdrożenie idei Ekomuzeum Krainy Kanału Elbląskiego promującego współpracę partnerską;
 - d) projektami współpracy **o charakterze nowych** wyzwań:
 - współpracy międzynarodowej w zakresie inkubowania przedsiębiorczości i wsi tematycznych,
 - **geocachingu** – nowej metody promocji miejsc i atrakcji turystycznych;
 - e) animacją ukierunkowaną na bezpośredni kontakt z BO i stosowaniem nowych narzędzi i technik,
 - f) zarządzaniem LSR OW KE z poszerzonymi kompetencjami organów KE LGD, Biura KE LGD i Rady.

2. Zintegrowanie potencjału, zasobów i wiedzy

- 1) „poziome” w ramach:
 - a) jednego celu realizowanego przez projekty indywidualne, grantowe, własne LGD, współpracy, aktywizację i koszty bieżące funkcjonowania,
 - b) tematycznych projektów grantowych związanych z turystyką rowerową, wodną, wsiami tematycznymi, zabytkami i aktywizacją społeczną wokół świetlic wiejskich oraz integrującymi różne podmioty wokół tematu,
 - c) idei Ekomuzeum Krainy Kanału Elbląskiego, w którym podmioty turystyczne, społeczności wiejskie, lokalni artyści i rzemieślnicy współpracują ze sobą w celu wspólnej promocji i pozyskiwania turystów, klientów,
 - d) projektów współpracy, w których tworzone są pakiety ofert produktów turystycznych związanych z wodą, sieć ofert miejscowości questingowych i sieci miejscowości geocachingowych,
 - e) projektów własnych LGD, w których tworzone jest sieciowe oznakowanie szlaków rowerowych i kajakowych;
- 2) „pionowe” w ramach:
 - a) projektów inwestycyjnych – **rozwoju infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej lub kulturalnej** służącej integracji sektora publicznego z gospodarczym i społecznym wokół wspólnych celów,
 - b) **skreślony**,
 - c) poznania funkcjonowania inkubatora przetwórstwa lokalnego w Hiszpanii w projekcie współpracy 5 LGD.

Zintegrowanie operacji w ramach przedsięwzięć i celów zapewniają kryteria **przyjęte** do poszczególnych zakresów działań.

3. Zintegrowanie LSR i celów PROW, strategii województwa, powiatów i gmin

Zgodność celów LSR OW KE 2016-2023 z dokumentami planistycznymi obszaru przedstawiają tabele.

Tabela 15. Cele szczegółowe LSR OW KE a cele PROW 2014-2020

LSR OW KE / cel ogólny 1 Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego	PROW 2014-2020 (przyjęty 2015)			
	Środowisko	Łagodzenie zmian klimatu	Innowacje	Wspieranie rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich
1.1. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru	✓	✓	✓	✓
1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego	✓	✓	✓	✓
1.3. Wysoka jakość życia	✓	✓	✓	✓

Tabela 16. Cele szczegółowe LSR OW KE a cele strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025

LSR OW KE / cel ogólny 1 Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego	Strategia rozwoju woj. w-m do roku 2025 (przyjęta 2013)		
	Wzrost konkurencyjności gospodarka	Wzrost aktywności społecznej	Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych
1.1. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru	✓		
1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego	✓	✓	✓
1.3. Wysoka jakość życia		✓	✓

Tabela 17. Cele szczegółowe LSR OW KE a cele Strategii Rozwoju Turystyki Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025

LSR OW KE / cel ogólny 1 Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego	Strategia Rozwoju Turystyki Woj. W-M do roku 2025 (projekt 2015)			
	Synergia kultury i turystyki	Kreatywność w turystyce	Turystyka inteligentna	Eko Trendy w turystyce
1.1. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru	✓	✓	✓	✓
1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego	✓	✓	✓	✓
1.3. Wysoka jakość życia	✓	✓	✓	✓

Tabela 18. Cele szczegółowe LSR OW KE a cele Wojewódzkiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej Warmia i Mazury 2015-2020

LSR OW KE / cel ogólny 1 Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego	Wojewódzki Program Rozwoju Ekonomii Społecznej W-M 2015-2020)			
	Spójny system wsparcia ekonomii społecznej w województwie	Wzrost świadomości na temat ekonomii społecznej	Poprawa efektywności ekonomicznej podmiotów ekonomii społecznej	Administracja publiczna wspiera rozwój ekonomii społecznej w województwie
1.1. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru			✓	
1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego	✓	✓		✓
1.3. Wysoka jakość życia	✓			

Tabela 19. Cele szczegółowe LSR OW KE a cele Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego / Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

LSR OW KE / cel ogólny 1 Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego	Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego /Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Elbląg (przyjęta 2015)				
	Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji	Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i wiedzy na temat zagrożeń	Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii	Wzrost aktywności i integracji społecznej	Budowa wspólnego wizerunku EOF
1.1. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru	✓		✓		✓
1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego		✓		✓	
1.3. Wysoka jakość życia				✓	✓

Tabela 20. Cele szczegółowe LSR a cele Strategii Rozwoju Powiatu na lata 2008-2015

LSR OW KE / cel ogólny 1 Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego	Strategia Rozwoju Powiatu na lata 2008-2015 (2008)			
	Podniesienie poziomu wiedzy, wykształcenia i świadomości mieszkańców powiatu iławskiego dla zwiększenia stopnia mobilności na rynku pracy i samorozwoju	Poprawa bezpieczeństwa publicznego, stanu zdrowia, bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców powiatu	Rozwój infrastruktury, podniesienie jej funkcjonalności i korzyści dla mieszkańców powiatu	Ochrona zasobów naturalnych i wykorzystanie ich dla celów rozwoju społeczno-gospodarczego z zachowaniem walorów środowiska i dziedzictwa kulturowego
1.1. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru				✓
1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego	✓			
1.3. Wysoka jakość życia		✓	✓	

Tabela 21. Cele szczegółowe LSR a cele Strategii Rozwoju Gminy Gronowo Elbląskie na lata 2016-2020

LSR OW KE / cel ogólny 1 Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego	Strategia Rozwoju Gminy Gronowo Elbląskie na lata 2016-2020 (projekt 2015)			
	Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna, turystyczna i społeczna	Wykorzystany i zwiększony potencjał turystyczny	Rozwój przedsiębiorczości	Aktywne, zaangażowane społeczeństwo i integracja wewnętrzna gminy
1.1. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru	✓	✓	✓	✓
1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego				✓
1.3. Wysoka jakość życia	✓	✓		✓

Tabela 22. Cele szczegółowe LSR a cele Strategii Rozwoju Społeczno–Gospodarczego Gminy Iława do r. 2030

LSR OW KE / cel ogólny 1 Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego	Strategia Rozwoju Społeczno–Gospodarczego Gminy Iława do roku 2030 (projekt 2015)			
	Nowoczesna infrastruktura rozwoju	Wzrost konkurencyjności gospodarki	Wzrost aktywności społecznej	Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych
1.1. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru	✓	✓	✓	✓
1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego			✓	
1.3. Wysoka jakość życia			✓	✓

Tabela 23. Cele szczegółowe LSR a cele Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Kisielice 2007-2020

LSR OW KE / cel ogólny 1 Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Kisielice na lata 2007-2020 (uchwalona 2007)				
	Wykorzystanie walorów naturalnych gminy poprzez rozwój bazy turystycznej	Rozwój terenów wiejskich	Ochrona środowiska naturalnego	Zapewnienie warunków dla rozwoju inwestycji i wzrostu przedsiębiorczości mieszkańców	Rozwój kultury
1.1. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru	✓	✓	✓	✓	
1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego	✓	✓	✓	✓	✓
1.3. Wysoka jakość życia	✓	✓			✓

Tabela 24. Cele szczegółowe LSR a cele Strategii Rozwoju Strategii Rozwoju Gminy Markusy

LSR OW KE / cel ogólny 1 Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego	Rozwoju Strategii Rozwoju Gminy Markusy (przyjęta 2000)									
	Rolnictwo i przedsiębiorczość	Turystyka	Infrastruktura techniczna	Ochrona środowiska	Strefa społeczna	Aspekt przyrodniczy	Aspekt kulturowy	Aspekt funkcjonalno-przestrzenny	Aspekt społeczno-ekonomiczny	Aspekt infrastrukturalny
1.1. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego						✓			✓	
1.3. Wysoka jakość życia			✓	✓				✓	✓	✓

Tabela 25. Cele szczegółowe LSR a cele Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłomłyn na lata 2014-2020

LSR OW KE / cel ogólny 1 Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego	Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Miłomłyn na lata 2014-2020 (przyjęta 2013)			
	Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna, turystyczna i społeczna	Wykorzystany i zwiększony potencjał turystyczny	Rozwój przedsiębiorczości	Aktywne, zaangażowane społeczeństwo i integracja wewnętrzna gminy
1.1. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru	✓	✓	✓	✓
1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego				✓
1.3. Wysoka jakość życia	✓	✓		✓

Tabela 26. Cele szczegółowe LSR a cele Strategii Rozwoju MIASTA i GMINY PASŁĘK

LSR OW KE / cel ogólny 1 Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego	Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Pasłęk (przyjęta 2001)				
	Aktywizacja gospodarcza miasta oraz restrukturyzacja i aktywizacja gospodarcza wsi	Rozwój kapitału ludzkiego oparty na wiedzy i aktywności	Turystyka i agroturystyka	Równoważenie rozwoju i wzrost jakości życia	Rozwój instytucjonalny organizacji i zarządzania rozwojem miasta i gminy
1.1. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru	✓	✓	✓	✓	✓
1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego		✓		✓	✓
1.3. Wysoka jakość życia	✓	✓		✓	

Tabela 27. Cele szczegółowe LSR a cele Strategii rozwoju Gminy Zalewo

LSR OW KE / cel ogólny 1 Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanału Elbląskiego	Strategia Rozwoju Gminy Zalewo (przyjęta 1998)			
	Ograniczenie szkodliwych skutków poprzedniego modelu rozwoju, w tym poprawa jakości środowiska życia mieszkańców	Tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy	Uzyskanie stabilności gospodarczej	Stworzenie dogodnych warunków osadnictwa dla osób poszukujących w danej gminie lepszych środowiskowych warunków do życia
1.4. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru	✓	✓	✓	✓
1.5. Wysoki poziom kapitału społecznego	✓			✓
1.6. Wysoka jakość życia	✓			✓

Rozdział XI. MONITORING I EWALUACJA LSR OW KE 2016-2023

1. Procedury monitoringu i ewaluacji LSR OW KE 2016-2023

- 1) Kryteriami monitoringu i ewaluacji będą:
 - a) użyteczność,
 - b) skuteczność,
 - c) efektywność i trwałość,
 - d) rzetelność.
- 2) Monitoring i ewaluacja LGD i LSR będą wykonywane wewnętrznie i zewnętrznie przez Zarząd KE LGD.
- 3) Przedmiotem monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim działania KE LGD:
 - a) efektywność aktywizacji społeczności lokalnej – wskaźniki produktu i rezultatu aktywizacji,
 - b) efektywność doradztwa beneficjentom operacji – wskaźniki produktu i rezultatu aktywizacji,
 - c) przebieg i wyniki konkursów – dokumentacja konkursowa,
 - d) komunikacja i przepływ informacji,
 - e) efektywność pracy organów KE LGD i efektywność pracy Biura KE LGD – statystyka danych z wniosków aplikacyjnych.
- 4) Jako przedmiot monitoringu w badaniu ankietowym wskazywano:
 - a) stopień realizacji wykorzystania budżetu – analizy własne z przebiegu naboru, zawartych i rozliczonych umów,
 - b) stopień realizacji wybranych operacji/zadań – na podstawie rocznych ankiet kierowanych do BO realizujących operacje i kwartalnych ankiet adresowanych do BO realizujących zadania,
 - c) jakość kryteriów wyboru – stopień osiągania wskaźników produktu i rezultatu,
 - d) jakość procedur i wyboru operacji – liczbę skutecznych odwołań.
- 5) Najważniejszymi narzędziami wykonywania monitoringu będą:
 - a) ankiety badawcze skierowane do beneficjentów operacji,
 - b) analiza danych i dokumentów własnych,
 - c) internetowe ankiety badawcze skierowane do mieszkańców obszaru.

Monitoring i ewaluacja LSR OW KE 2016-2023 będzie przebiegać w następujący sposób:

2. Organizacja systemu monitoringu LSR OW KE 2016-2023

1) WZC:	rozpatruje i przyjmuje zbiorczy Raport okresowy z realizacji LSR OW KE;
2) Zarząd:	nadzoruje i organizuje proces monitorowania i ewaluacji LSR OW KE;
3) Komitet Monitorujący stanowią:	przewodniczący WZC, Zarząd, Komisja Rewizyjna, Rada;
4) Koordynator:	Prezes KE LGD/Kierownik Biura KE LGD;
5) Biuro KE LGD:	uczestniczy w procesie realizacji, monitoringu i ewaluacji LSR OW KE.

3. Tryb opracowywania i harmonogram prezentacji wyników LSR OW KE 2016-2023

- 1) Uprozczone raporty wewnętrzne roczne, opracowywane na podstawie dostępnych danych i rozszerzone raporty wewnętrzne o badania ankietowe będą sporządzane co dwa lata - w 2019/2021/2023,
- 2) Harmonogram monitoringu i ewaluacji wewnętrznej:

a) zebranie danych	corocznie	do 30.04.,
b) przygotowanie uproszczonego raportu	corocznie	do 10.05.,
c) opracowanie rozszerzonego raportu okresowego	co 2 lata	do 15.06.,
d) przyjęcie rozszerzonego raportu okresowego	co 2 lata	do 30.06.,
e) przyjęcie raportu końcowego	co 5 lat	do 30.03.2023.

Poza corocznymi raportami wewnętrznymi z monitoringu i okresowymi z ewaluacji LSR OW KE po zakończeniu każdego roku kalendarzowego Zarząd KE LGD przygotowuje sprawozdania rzeczowe i finansowe z realizacji LSR OW KE i działalności KE LGD. Realizacja LSR OW KE podlega rocznej ocenie na podstawie:

- 1) Wzoru ankiet opracowanych w Biurze KE LGD i składanych przez beneficjentów rocznie z realizacji operacji lub kwartalnie z realizacji zadania;
- 2) Sprawozdań końcowych rocznych z realizacji operacji lub kwartalnych z realizacji zadania oraz dodatkowo;
- 3) Bezpośrednio po uzyskaniu przez beneficjentów płatności końcowej;
- 4) Po roku, do 28 lutego następnego roku po roku sprawozdawczym.

- 5) Sprawozdania roczne z działalności LGD KE i realizacji LSR OW KE to:
 - a) merytoryczne z działalności KE LGD,
 - b) merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego (OPP),
 - c) finansowe uwzględniające przychody, wydatki, należności i zobowiązania narastająco od 2006 r.,
 - d) finansowe: bilans, rachunek wyników: zysków i strat, informacja dodatkowa,
 - e) **uproszczony raport z monitoringu i ewaluacji wewnętrznej LSR i LGD oraz sytuacji społeczno-gospodarczej**;
- 6) **Roczne sprawozdania, opracowania analityczne i syntetyczne oraz raport z ewaluacji wewnętrznej LSR, LGD i sytuacji społeczno-gospodarczej** są przyjmowane przez WZC i prezentowane na stronie internetowej LGD KE www.kanal-elblaski-lgd.pl oraz przekazywane do: Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Pełnomocnika ds. NGO Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Urzędu Skarbowego w Elblągu, Urzędu Statystycznego w Olsztynie, Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) w Olsztynie, banku finansującego KE LGD - Banku PKO BP SA Oddział w Elblągu, najpóźniej do 15 lipca następnego roku po roku sprawozdawczym.
- 7) **Roczne sprawozdania** z realizacji LSR OW KE i funkcjonowania KE LGD opracowywane na podstawie ankiet monitorujących realizację operacji lub zadań są przekazywane do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 28 lutego następnego roku **po roku sprawozdawczym**.
- 8) **Roczna** działalność KE LGD i realizacja LSR OW KE prezentowana jest w kolejnych **tomach Kroniki KE LGD**, udostępniana w 20 egz. drukowanych oraz ponadto na stronie internetowej www.kanal-elblaski-lgd.pl/publikacje.
- 9) **Opracowywane będą** również informacje i zestawienia wieloletnie za okres co najmniej 5 lat z realizacji LSR OW KE i działalności KE LGD. W 2015 r. WZC przyjęło informację z działalności KE LGD 2006-2015.

4. Wskaźniki realizacji LSR OW KE 2016-2023

- 1) poszczególne poziomy celów będą monitorowane przez 4 wskaźniki kontekstowe z BDL (GUS) i analiz własnych:
 - a) wskaźniki kontekstowe do celów nadrzędnych i celu głównego,
 - b) wskaźniki rezultatu do celów szczegółowych,
 - c) wskaźniki operacji do przedsięwzięć;
- 2) monitoring postępu rzeczowego i finansowego będzie prowadzony na podstawie:
 - a) danych z poziomu operacji/zadania (**Karty monitoringu operacji/zadania**),
 - b) wartości umów - wg kart monitoringu beneficjentów o postępie realizacji operacji/zadania,
 - c) danych statystycznych (postęp rzeczowy).

5. Założenia ewaluacji LSR OW KE 2016-2023

- 1) dbając o skuteczność, efektywność, użyteczność oraz trwałość interwencji przewidzianych w LSR OW KE zakłada się prowadzenie badań ewaluacyjnych **wewnętrznych** przez KE LGD w okresach:
 - a) on-going – corocznie raporty **uproszczone** oraz w okresach 2018 i 2020 raporty **rozszerzone wewnętrzne**
 - b) ex-post – 2023 rok raport **rozszerzony zewnętrzny**
- 2) założenia i zakres ewaluacji określa Zarząd KE LGD (cele, kryteria badania, harmonogram);
- 3) źródła danych do ewaluacji LSR OW KE to:
 - a) system monitoringu LSR (kwartalny, w tym raporty i sprawozdania z realizacji LSR OW KE),
 - b) dodatkowe badania (ilościowe i jakościowe – w miarę potrzeb),
 - c) ankieta ewaluacyjna internetowa skierowana do mieszkańców (corocznie),
 - d) analiza innych dokumentów: kronika KE LGD, coroczne sprawozdania merytoryczne i finansowe,
 - e) **coroczny warsztat refleksyjny**.

6. Partycypacyjny charakter aktualizacji, monitoringu i ewaluacji LSR OW KE

- 1) badanie ankietowe – 53 odpowiedzi;
- 2) warsztaty strategiczne – 17 osób;
- 3) e-mailing skierowany do – 282 internautów

7. Innowacyjność

Za innowacyjne w przyjętej aktualizacji monitoringu i ewaluacji LSR OW KE 2016-2023 **uważa się** wprowadzenie partycypacyjnego sposobu podejmowania decyzji, w tym internetowego badania ankietowego, warsztatów strategicznych i konsultacji e-mailowych.

Rozdział XII. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Lokalna Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023 (LSR) należy do dokumentów wymagających przeprowadzenia SOOŚ (**strategicznej oceny oddziaływania na środowisko**). Zakres Prognozy oddziaływania na środowisko jest zgodny z treścią pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z 18 listopada 2015 roku, WSTE.411.55.2015.GK oraz z treścią Opinii Sanitarnej wydanej przez Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z 2 grudnia 2015 roku, ZNS.9082.2.180.2015.AZ.

Przy sporządzaniu Prognozy zastosowano metodykę zgodną z wymogami dotyczącymi sposobu opracowania dokumentu. Uwzględniono obowiązujące wymogi prawne, określone w ustawie OOS a także wytyczne otrzymane od organów uzgadniających zakres niniejszej Prognozy. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy OOS informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko opracowane zostały stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do stopnia szczegółowości poddanego ocenie dokumentu.

W prognozie zawarto informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu.

W Prognozie przedstawiono stan środowiska, kluczowe problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Z punktu widzenia przedmiotowego dokumentu uznano że znaczenie będą miały zagrożenia dla środowiska wynikające z:

1. Zajmowania terenów otwartych:

- pod funkcje związane z rozwojem przedsiębiorczości (tworzenie podmiotów gospodarczych oraz rozwijaniem przedsiębiorstw; inkubatorów przetwórstwa lokalnego) i turystyczno-rekreacyjne (tworzona lub zmodernizowana infrastruktura turystyczna; nowe lub modernizowane obiekty infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej; ścieżki rowerowe, szlaki kajakowe).
- pod rozbudowę systemów transportowych oraz liniowej infrastruktury technicznej;

2. Zanieczyszczenia środowiska w wyniku emisji gazów i pyłów do atmosfery, zrzutu ścieków, składowania odpadów, hałasu, **wynikającego** z realizacji/modernizacji oraz eksploatacji obiektów trwale wpisujących się w krajobraz kulturowy (podmioty gospodarcze/rozwój przedsiębiorstw; ekomuzeum itp.); operacji w zakresie infrastruktury drogowej (6 szt.) oraz eksploatacji nowo powstałej infrastruktury drogowej

3. Rozwoju turystyki i rekreacji:

- rozwój bazy turystycznej i rekreacyjnej;
- penetracja turystyczna obszarów cennych przyrodniczo.

W prognozie oceniono potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, uznając że zaniechanie realizacji działań wynikających z LRS będzie skutkowało nasilaniem się negatywnych oddziaływań na komponenty stanu środowiska.

Nie stwierdzono sprzeczności między zapisami Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023, a dokumentami planistycznymi na poziomie unijnym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Cele Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023 są bezpośrednią realizacją zamierzeń analizowanych dokumentów, korespondują z celami polityki przestrzennej Unii Europejskiej, krajowej i regionalnej w istotnym stopniu.

Analiza przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko skutków realizacji celów Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023 nie wykazała potrzeby wprowadzenia zapisów dotyczących rozwiązań alternatywnych. Sformułowano rekomendacje i zalecenia:

Cel LSR OW KE	Rekomendacje i zalecenia:
1.1. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru	— Postuluje się w zarządzaniu zakładami przetwórstwa lokalnego wprowadzanie systemu HACCP, jako instrumentu pomocy przedsiębiorstwom sektora spożywczego w osiągnięciu wyższego standardu bezpieczeństwa żywności, co lepiej również zabezpieczy środowisko. — Ograniczanie pośrednich czynników utraty różnorodności biologicznej poprzez działania podnoszące świadomość ekologiczną. — Wskazuje się na zasadność wyznaczenia pojemności turystycznej gmin celem racjonalnego użytkowania turystycznego obszaru. — Wskazuje się na potrzebę monitorowania ruchu turystycznego, co pozwoli ustalić poziom eksploatacji turystycznej obszaru.
1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego	— Wspieranie działań edukacyjnych w zakresie obowiązków państwa polskiego dotyczących ochrony „elementów przyrody o znaczeniu europejskim” (obowiązków ochrony gatunków i siedlisk będących przedmiotem troski Wspólnoty). — Wspieranie działań edukacyjnych na rzecz poprawy wiedzy na temat ekosystemów i ich usług oraz dobrych praktyk.
1.3. Wysoka jakość życia	— Należy dokonać starannego wyboru lokalizacji wszystkich przedsięwzięć przed ich realizacją. Przy wyborze lokalizacji należy kierować się lokalną chłonnością środowiska oraz występowaniem w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych. — W postępowaniach OOŚ dla przedsięwzięć drogowych należy stosować zasadę przezroczności, wymagane jest bezwzględne respektowanie przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody oraz egzekwowanie zapisów wynikających z dokumentów zarządzających formami ochrony przyrody (plany ochrony, plany zadań ochrony).

Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu nie będą powodować oddziaływań transgranicznych oraz ponadnormatywnych oddziaływań skumulowanych.

W prognozie analizowano metody **badania** skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu i częstotliwość **jego** przeprowadzania. **Przyjęto do realizacji** monitoring realizacyjny i monitoring środowiska. Monitoring realizacyjny LSR OW KE na lata 2016-2023 będzie realizowany przez Biuro Stowarzyszenia Łączy Nas Kanał Elbląski LGD. Program monitoringu realizacyjnego został opracowany dla umożliwienia spójnej i jednoznacznej oceny postępów realizacji zadania oraz jako narzędzie wspomagające dla innych ocen. Przewiduje się objęcie monitoringiem wszystkich planowanych zadań. Ponadto w zakresie monitoringu środowiska uznano, iż obecnie dostępne i działające instrumenty Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), które został wprowadzone ustawą z dnia 10 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska, są wystarczające do badania wpływu planowanych zadań na środowisko. Ewentualna konieczność wprowadzenia szczegółowego monitoringu może być nałożona na etapie przygotowania inwestycji w trakcie procedury uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przyjęte metody monitorowania skutków dla środowiska realizacji ocenianego dokumentu uznano za optymalne.

WYKAZ WYKORZYSTANEJ LITERATURY

1. Dokumenty własne KE LGD

- 1.1. Informacja o działalności Stowarzyszenia Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa działania w latach 2006-2015, Uchwała XVIII-2-4-2015 WZC, KE LGD, Elbląg 2015.
- 1.2. Inwentaryzacja zasobów i charakterystyka obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023. Uchwała XVIII-2-5-2015 WZC, KE LGD, Elbląg 2015.
- 1.3. Kronika LGD KE 2004-2011, TOM I-II. KE LGD, Elbląg 2011.
- 1.4. Kronika, TOM III. KE LGD, Elbląg 2012.
- 1.5. Kronika, TOM IV. KE LGD, Elbląg 2013.
- 1.6. Kronika, TOM V. KE LGD, Elbląg 2014.
- 1.7. Kronika, TOM VI. KE LGD, Elbląg 2015.
- 1.8. Opis obszaru planowanego do objęcia Lokalną Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2022, w tym opis spójności tego obszaru KE LGD, Uchwała XII-III-7-2-2015 Zarządu, Elbląg 2015.
- 1.9. Plan włączenia społeczności lokalnej w przygotowanie Lokalnej Strategii Rozwoju. KE LGD, Elbląg 2015.
- 1.10. Prognoza oddziaływania na środowisko „Lokalna Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023”, Olsztyn 2015.
- 1.11. Raport końcowy ex-post z ewaluacji wewnętrznej Lokalnej Strategii Rozwoju oraz Stowarzyszenia Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania za okres 2009-2015. Uchwała XVII-1-5-2015 WZC, Elbląg 2015.
- 1.12. Raport z monitoringu Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2009-2015. Uchwała XVII-1-5-2015 WZC KE LGD, Elbląg 2015.
- 1.13. Raport z monitoringu obszaru Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego. KE LGD, Elbląg 2015. Uchwała XVII-1-5-2015 WZC KE LGD, Elbląg 2015.
- 1.14. Strategia – plan operacyjny Partnerstwo Questingu, LGD KK, Zespół Ekspertów Planet PR, Kraków 2014.
- 1.15. Strategia tworzenia i promocji markowego produktu turystycznego w oparciu o cieki i zbiorniki wodne, w tym szlaki kajakowe partnerskich LGD. KE LGD i LGD ZL, Elbląg-Kurzętnik 2014.
- 1.16. Założenia do tworzenia koncepcji Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023 wraz z planem komunikacji z lokalną społecznością. KE LGD, Elbląg 2015.
- 1.17. Raport końcowy z badania ankietowego. Aktualizacja, monitoring i ewaluacja LSR. KE LGD, Elbląg 2015.
- 1.18. Raport końcowy z badania ankietowego. Analiza potrzeb mieszkańców do LSR OW KE 2016-2023, Elbląg 2015.
- 1.19. Raport końcowy z badania ankietowego. Plan komunikacji. KE LGD, Elbląg 2015.
- 1.20. Raport końcowy z badania dotyczącego kryteriów wyboru operacji, KE LGD, Elbląg 2015.
- 1.21. Raport końcowy z badania dotyczącego kryteriów wyboru grantobiorców, Elbląg 2015.

2. Dokumenty zewnętrzne

- 2.1. Bank Danych Lokalnych 2006-2013. Główny Urząd Statystyczny w Warszawie. Internet www.stat.gov.pl.
- 2.2. Ministerstwo Finansów, www.mf.gov.pl;
- 2.3. Poradnik dla Lokalnych Grup Działania w zakresie opracowania Lokalnych Strategii Rozwoju na lata 2014-2020. MRiRW, Warszawa 2015, wyd. III.
- 2.4. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. MRiRW, Warszawa 2014.
- 2.5. Regulamin konkursu na wybór strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, MRiRW, Warszawa 2015.
- 2.6. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, *t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 772 z późn. zm.*
- 2.7. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025, Olsztyn 2013.
- 2.8. Strategia Rozwoju Turystyki Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2025 roku. SSWW-M, Olsztyn 2015.
- 2.9. Strategia Polityki Społecznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2020 roku, SSWW-M, Olsztyn 2011.
- 2.10. Strategie powiatów i gmin obszaru planowania.
- 2.11. Ustawa z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 *t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1460 z późn. zm.*
- 2.12. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, *t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 140.*
- 2.13. Ustawa z 20 lutego 2015 roku o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, *t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 562 z późn. zm.*

ZAŁĄCZNIKI DO LSR OW KE 2016-2023

Załącznik nr 1 Procedura aktualizacji LSR OW KE 2016-2023

Realizacja LSR OW KE 2016-2023 zależy od aktywności i współpracy samorządów lokalnych opartej na zaufaniu kapitałów. Szczególną rolę odgrywają organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy i mieszkańcy realizujący własne cele biznesowe i kapitału społecznego. LSR OW KE 2016-2023 jest zgodna z celami rozwojowymi gmin i powiatów. Sprawna realizację LSR OW KE 2016-2023 ma zapewnić poniższy system:

1.1. System realizacji strategii

Za system realizacji LSR OW KE 2016-2023: animowania, zarządzania, monitoringu i ewaluacji odpowiada Zarząd KE LGD, ale w jej wdrażanie są zaangażowani partnerzy społeczni, gospodarczy, lokalne władze publiczne i mieszkańcy. Dlatego tak ważna jest współpraca z tymi podmiotami oraz tworzenie sieci współpracy i kontaktów.

1. W zakresie animacji przewiduje się:

- 1) informowanie zgodnie z Planem komunikacji z lokalną społecznością i Planem szkoleń;
- 2) organizację corocznych spotkań w gminie nt. sposobów realizacji LSR OW KE;
- 3) tworzenie Planów Odnowy Miejscowości oraz zakładania organizacji pozarządowych;
- 4) warsztaty tworzenia projektów grantowych i projektów tworzenia i rozwoju firm na poziomie KE LGD;
- 5) doradztwo indywidualne dedykowane beneficjentom operacji lub grantobiorcom;

2. W zakresie zarządzania LSR OW KE 2016-2023 przewiduje się:

- 1) stosowanie zgodnej z planem procedury ogłaszania naboru wniosków;
- 2) stosowanie przyjętej procedury wyboru, oceny operacji i grantobiorców oraz ustalania kwoty wsparcia;
- 3) stosowanie przyjętej procedury monitoringu i ewaluacji;
- 4) wdrażanie projektów grantowych zgodnie z przyjętą procedurą;
- 5) internetowe badanie ankietowe zadowolenia mieszkańców z postępu w realizacji LSR OW KE 2016-2023.

1.2. Podstawa aktualizacji strategii

Wyniki wewnętrznego monitoringu i ewaluacji LSR OW KE 2016-2023 dadzą odpowiedź, czy stosowany system animacji i zarządzania zapewnia osiągnięcie przewidzianych w LSR OW KE celów, rezultatów i efektów.

Przeprowadzone badanie metodą ankiety internetowej i konsultacje społeczne podczas warsztatów strategicznych wskazały, że podstawą dokonania aktualizacji LSR OW KE 2016-2023 powinny być:

- 1) wyniki monitoringu i ewaluacji (69,23% ankietowanych);
- 2) okazja do uzyskania dodatkowych środków (55,77% ankietowanych);
- 3) zmiany warunków zewnętrznych (93,77% ankietowanych);
- 4) oznaki niezadowolenia społecznego (21,15% ankietowanych).

Uczestnicy V warsztatów strategicznych i konsultacji e-mailowych nie zmienili podejścia do aktualizacji LSR OW KE i zgodnie przyjęto, że podstawą aktualizacji LSR OW KE 2016-2023 będą ankiety monitorujące i ewaluacyjne, na podstawie których będzie opracowywany co 2 lata (w okresie „kamieni milowych”) raport i podejmowana decyzja o wszczęciu procedury aktualizacji LSR OW KE 2016-2023.

1.3. System aktualizacji strategii obejmuje

Podstawą decyzji o aktualizacji LSR OW KE będą wyniki z monitoringu i ewaluacji LSR OW KE oraz:

- 1) wyniki warsztatów refleksyjnych;
- 2) wyniki konsultacji społecznych w gminach;
- 3) wyniki internetowej ankiety badawczej;
- 4) wyniki e-mailingu.

Zmiany polegające na wprowadzaniu nowych celów i przedsięwzięć, zmiany wskaźników realizacji LSR OW KE wymagają decyzji WZC po uprzednim badaniu ankietowym, warsztatach strategicznych i konsultacjach społecznych.

Załącznik nr 2 Procedury monitoringu i ewaluacji LSR OW KE 2016-2023

Przeprowadzone badanie metodą ankiety internetowej i konsultacje społeczne podczas warsztatów strategicznych oraz e-mailingu wskazały, że kryteriami monitoringu i ewaluacji powinny być:

1. Użyteczność – **61,54%** badanych internautów.
2. Skuteczność – **57,69%** badanych internautów.
3. Efektywność i trwałość – po **46,15%** badanych internautów.

W badaniu wskazywano, że monitoring i ewaluacja powinna być wykonywana zarówno wewnątrz jak i zewnątrz (**71,15%** badanych) przez Zarząd KE LGD (**44,9%**). Przedmiotem monitoringu i ewaluacji powinna być :

1. Efektywność aktywizacji społeczności lokalnej (**55,77%** ankietowanych).
2. Efektywność doradztwa **udzielanego** beneficjentom operacji (**55,77%** ankietowanych).
3. Przebieg konkursów (**40,38%**).
4. Komunikacja i przepływ informacji (**36,54%**), efektywność pracy organów KE LGD (**25%** i efektywność pracy Biura KE LGD (**23,08%**).

Jako przedmiot monitoringu w badaniu ankietowym wskazywano:

1. Stopień realizacji wykorzystania budżetu (**50,00%** badanych internautów).
2. Stopień realizacji wybranych operacji (**46,15%** badanych internautów).
3. Jakość kryteriów wyboru (**38,00%** badanych internautów).
4. Jakość procedur i wyboru operacji (**26,92%** badanych internautów).

Za narzędzia wykonywania monitoringu uznano ankiety badawcze skierowane do beneficjentów operacji (**66,67%**), analizę danych i dokumentów własnych (**50,98%**), ankiety badawcze skierowane do mieszkańców obszaru (**37,25%**).

Za optymalną częstotliwość monitoringu i ewaluacji LSR wskazano „raz na rok – **38,46%** badanych”, a moment uruchomienia badania ewaluacyjnego wskazano stwierdzenie „po zakończeniu realizacji inwestycji” – **56,86%** badanych.

2.1. Organizacja systemu monitoringu

- 1) WZC: - rozpatruje i przyjmuje zbiorczy Raport okresowy z realizacji LSR;
- 2) Zarząd: - nadzoruje i organizuje proces monitorowania i ewaluacji LSR;
- 3) Komitet Monitorujący: - przewodniczący WZC, Zarząd, Komisja Rewizyjna, Rada:
 - a) ocenia przebieg, efektywność i skuteczność realizacji LSR,
 - b) ocenia i opiniuje realizację celów LSR,
 - c) ocenia postęp i rezultaty konkretnych działań,
 - d) składa odpowiednie propozycje do aktualizacji LSR,
 - e) przyjmuje okresowe raporty;
- 4) Koordynator: Prezes KE LGD/kierownik Biura KE LGD:
 - a) pozyskiwanie danych,
 - b) współpraca z Komitetem Monitorującym,
 - c) przygotowanie zbiorczego raportu;
- 5) Biuro KE LGD: uczestniczy w procesie realizacji LSR, w tym:
 - a) animacja LSR OW KE,
 - b) zarządzanie procesem wdrażania,
 - c) monitoringiem i ewaluacją,
 - d) odpowiada za terminowe zbieranie danych i przekazywanie koordynatorowi,
 - e) obsługa Generatora Wniosków.

2.2. Tryb i harmonogram prezentacji wyników

- 1) raporty co dwa lata na koniec /2018/2020/2023, w tym:
 - a) realizacja celów i wskaźników finansowych i rzeczowych,
 - b) wskaźniki kontekstowe;
- 2) Harmonogram monitoringu i ewaluacji:

a) zebranie danych	- corocznie	do 30.04.
b) przygotowanie informacji	- corocznie	do 10.05.
c) opracowanie raportu okresowego	- co 2 lata	do 15.06.
d) przyjęcie raportu okresowego	- co 2 lata	do 30.06.
e) przyjęcie raportu końcowego	- za 5 lat	do 30.03.2023.

2.3. Wskaźniki realizacji LSR

Poszczególne poziomy celów będą monitorowane przez 4 wskaźniki kontekstowe z BDL (GUS) i analiz własnych.

1) Wskaźniki kontekstowe do celów nadrzędnych i celu głównego:

Wskaźnik oddziaływania	Pomiar	Źródło informacji	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Wartość docelowa	Wartość docelowa
liczba bezrobotnych na obszarze LSR OW KE	osób	BDL GUS	2013	2018	2020	2023
wskaźnik salda migracji	‰	BDL GUS	2013	2018	2020	2023
wzrost dochodów podatkowych gmin	zł/mieszk.	BDL GUS	2013	2018	2020	2023
liczba ludności na obszarze LSR OW KE	osób	BDL GUS	2013	2018	2020	2023

2) Wskaźniki rezultatu do celów szczegółowych:

Na poziomie celów szczegółowych będzie badanych 7 wskaźników rezultatu wg poniższego schematu w okresach:

Wskaźnik rezultatu	Pomiar	Źródło informacji	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Wartość docelowa	Wartość docelowa
utworzone miejsca pracy	etatów	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
korzystający z infrastruktury T R K	osób	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
korzystający z narzędzi promocji	osób	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
korzystający ze szkoleń	osobodni	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
projekt współpracy międzynarodowej	szt.	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
odbiorcy usług	osób	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
korzystający z infrastruktury społecznej	osób	sprawozdania	2016	2018	2020	2023

3) Wskaźniki produktu do przedsięwzięć:

Na poziomie przedsięwzięć będzie rocznie badanych 15 wskaźników produktów i nakładów wg listy wskaźników:

Wskaźnik produktu	Pomiar	Źródło informacji	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Wartość docelowa	Wartość docelowa
nowe i rozwinięte przedsiębiorstwa	szt.	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
rozwinięte obiekty T R K	szt.	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
odnowione oznakowanie tras turystycznych	szt.	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
wydane publikacje lub aplikacje mobilne	szt.	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
zorganizowane imprezy rozpoczynające cykl	szt.	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
stworzone oferty biznesowe wsi tematycznych	szt.	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
prowadzona strona internetowa	osób	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
opracowane kroniki KE LGD 2016-2023	szt.	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
projekty współpracy	szt.	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
sieci „Ekomuzeum Krainy Kanalu Elbląskiego”	szt.	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
odnowione zabytki	szt.	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
zorganizowane szkolenia, warsztaty, spotkania	szt.	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
podmioty z udzielonym doradztwem	szt.	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
nawiązane i rozwijane kontakty (POM i NGO)	szt.	sprawozdania	2016	2018	2020	2023
operacje w zakresie infrastruktury drogowej	szt.	sprawozdania	2016	2018	2020	2023

Monitoring postępu rzeczowego i finansowego będzie prowadzony na podstawie:

- 1) danych z poziomu operacji - wg kart monitoringu beneficjentów o postępie realizacji operacji/zadania;
- 2) wartości umów – wg danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- 3) danych statystycznych (postęp rzeczowy).

2.4. Założenia ewaluacji LSR OW KE

Dbając o skuteczność, efektywność, użyteczność oraz trwałość interwencji przewidzianych w LSR OW KE 2016-2023 zakłada się prowadzenie badań ewaluacyjnych przez KE LGD w okresach:

- 1) on-going – corocznie raporty uproszczone oraz w okresach 2018 i 2020 raporty rozszerzone wewnętrzne,
- 2) ex-post – 2023 rok raport rozszerzony zewnętrzny.

Założenia i zakres ewaluacji określa Zarząd KE LGD (cele, kryteria badania, harmonogram).

Źródła danych do ewaluacji LSR OW KE 2016-2023 to:

- 1) system monitoringu LSR (kwartalny/roczny, w tym raporty i sprawozdania z realizacji LSR OW KE);
- 2) dodatkowe badania (ilościowe i jakościowe);
- 3) ankieta ewaluacyjna internetowa skierowana do mieszkańców (corocznie);
- 4) analiza innych dokumentów: Kronika KE LGD, coroczne sprawozdania merytoryczne i finansowe.

2.5. Partycypacyjny charakter planowania aktualizacji, monitoringu i ewaluacji LSR OW KE 2016-2023

- 1) badaniu ankietowym – 53 odpowiedzi;
- 2) warsztatach strategicznych – 17 osób;
- 3) e-mailingu skierowanym do – 282 internautów.

2.6. Innowacyjność

Za innowacyjne w przyjętej aktualizacji, monitoringu i ewaluacji LSR OW KE uważa się wprowadzenie partycypacyjnego sposobu decydowania, w tym internetowego badania ankietowego, warsztatów refleksyjnych i konsultacji e-mailowych.

Załącznik nr 3. Plan działania - harmonogram osiągania wskaźników produktu

Plan działania dla celu ogólnego 1. Wysoki rozwój lokalny obszarów wiejskich wokół Kanatu Elbląskiego																		
CEL OGÓLNY 1 PRZEDSIĘWZIĘCIA	Lata	2016-2018				2019-2021				2022-2023				RAZEM 2016-2023		Program	Poddziałanie /zakres Programu	
	Nazwa wskaźnika produktu	Wartość z jednostką pomiaru	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie(zł)	Wartość z jednostką pomiaru	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie (zł)	Wartość z jednostką pomiaru	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie (zł)	Razem wartość wskaźników	Razem planowane wsparcie (zł)						
Cel szczegółowy 1.1. Racjonalnie zagospodarowany potencjał obszaru																		
1.1.1.	Liczba operacji utworzenia nowego przedsiębiorstwa	14	szt.	67	1 360 000	5	szt.	90	426 222	2	szt.	100	200 000	21	szt.	1 986 222	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (PI)
	Liczba operacji rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	9	szt.	50	2 200 000	7	szt.	100	558 696,90	2	szt.	100	500 000	18	szt.	3 258 696,90	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (PI)
1.1.2.	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury Turystycznej, Rekreacyjnej lub Kulturalnej	8	szt.	38	1 052 422	9	szt.	81	1 408 070,63	4	szt.	100	134 234,38	21	szt.	2 594 727,01	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (PI, PG)
	Liczba utworzonych wsi tematycznych	0	szt.	0	0	0	szt.	0	0	0	szt.	0	0	0	szt.	0	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (PG)
	Liczba operacji odnowienia oznakowania szlaków rowerowych	0	operacja	0	0	1	operacja	100	50 000	0	operacja	0	0	1	operacja	50 000	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (OW)
	Liczba operacji odnowienia oznakowania szlaków kajakowych	0	operacja	0	0	1	operacja	100	50 000	0	operacja	0	0	1	operacja	50 000	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (OW)
1.1.3.	Liczba publikacji oraz aplikacji mobilnych	2	szt.	67	76 328,19	1	szt.	100	50 000	0	szt.	0	0	3	szt.	126 328,19	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (PI, PG)
	Liczba przygotowanych projektów współpracy	3	projekt	75	150 000	0	projekt	0	0	1	projekt	100	313 500	4	projekt	463 500	PROW	19.3 PW
	Liczba zorganizowanych imprez rozpoczynających cykl	1	impreza	100	19 900	0	impreza	0	0	0	impreza	0	0	1	impreza	19 900	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (PG)
	Liczba nowo powstałych gier terenowych z AM	0	szt.	0	0	0	szt.	0	0	0	szt.	0	0	0	szt.	0	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (PG)
	Liczba stworzonych ofert biznesowych wsi tematycznych	1	szt.	50	49 837	1	szt.	100	50 000	0	szt.	0	0	2	szt.	99 837	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (OW)
	Liczba prowadzonych stron www	1	szt.	36	15 000	1	szt.	79	18 000	1	szt.	100	9 000	1	szt.	42 000	PROW	19.4 Aktywizacja
	Utworzona Kronika	3	egz.	38	6 000	3	egz.	75	6 000	2	egz.	100	4 000	8	egz.	16 000	PROW	19.4 Aktywizacja
	Skreślony	0	szt.	0	0	0	szt.	0	0	0	szt.	0	0	0	szt.	0	PROW	19.4 Aktywizacja
1.1.4.	Skreślony	0	szt.	0	0	0	szt.	0	0	0	szt.	0	0	0	szt.	0	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (PI)
	Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym międzynarodowych	1 w tym 1	projekt	100	59 000	0	projekt	0	0	0	projekt	0	0	1 w tym 1	projekt	59 000	PROW	19.3 PW

Lokalna Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanalu Elbląskiego 2016-2023

1.1.5.	Liczba sieci w zakresie usług turystycznych,	1	szt.	100	42 614	0	szt.	0	0	0	szt.	0	0	1	szt.	42 614	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (OW)
1.1.6.	Liczba odnowionych zabytków	1	szt.	33	50 000	2	szt.	100	97 233	0	szt.	0	0	3	szt.	147 233	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (PI)
Razem cel szczegółowy 1.1.		2016-2018		53	5 081 101,19	2019-2021		88	2 714 222,53	2022-2023		100	1 160 734,38	2016-2023		8 956 058,10	PROW	19.2 19.3 19.4
Cel szczegółowy 1.2. Wysoki poziom kapitału społecznego																		
1.2.1.	Liczba szkoleń organizowanych przez BO	2	szt.	67	19 999,93	1	szt.	100	50 000	0	szt.	0	0	3	szt.	69 999,93	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (1-PI, 2-PG),
	Liczba szkoleń BO	3	szt.	38	1 500	5	szt.	100	2 500	0	szt.	0	0	8	szt.	4 000	PROW	19.4 Aktywizacja
	Liczba szkoleń dla pracowników LGD	12	osobodni	44	400	15	osobodni	100	500	0	osobodni	0	0	27	osobodni	900	PROW	19.4 Aktywizacja
	Liczba szkoleń dla organów LGD	60	osobodni	44	1 600	75	osobodni	100	2 000	0	osobodni	0	0	135	osobodni	3 600	PROW	19.4 Aktywizacja
	Liczba konferencji	1	szt.	50	12 000	0	szt.	0	0	1	szt.	100	2 500	2	szt.	14 500	PROW	19.4 Aktywizacja
	skreślony	0	szt.	0	0	0	szt.	0	0	0	szt.	0	0	0	szt.	0	PROW	19.4 Aktywizacja
1.2.2.	skreślony	0	szt.	0	0	0	szt.	0	0	0	szt.	0	0	0	szt.	0	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (OW)
1.2.3.	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	150	podmiotów	38	0	200	podmiotów	88	0	50	podmiotów	100	0	400	podmiotów	0	PROW	19.4. Koszty bieżące
	Liczba spotkań informacyjnych LGD z mieszkańcami	36	spotkań	50	0	36	spotkań	100	0	0	spotkań	0	0	72	spotkań	0	PROW	19.4. Koszty bieżące
	Liczba nawiązanych kontaktów ze społecznością lokalną	4	szt.	33	0	6	szt.	83	0	2	szt.	100	0	12	szt.	0	PROW	19.4. Koszty bieżące
	Liczba spotkań	4	szt.	33	0	6	szt.	83	0	2	szt.	100	0	12	szt.	0	PROW	19.4. Koszty bieżące
	Posiedzenia Rady – 15 członków	8	posiedzeń	44	43 200	10	posiedzeń	100	54 000	0	posiedzeń	0	0	18	posiedzeń	97 200	PROW	19.4. Koszty bieżące
	Posiedzenia organów (Zarząd i KR– 8 osób	13	posiedzeń	36	6 600	15	posiedzeń	78	7 200	8	posiedzeń	100	3 600	36	posiedzeń	17 400	PROW	19.4. Koszty bieżące
	Zatrudnienie – 3 pracowników	3	etaty	39	730 100	3	etaty	80	774 000	3	etaty	100	386 900	3	etaty	1 891 000	PROW	19.4. Koszty bieżące
	Usługi tel., Intern., prawne, bankowe - 6	4	usługi	35	16 900	4	usługi	78	20 400	4	usługi	100	10 600	4	usługi	47 900	PROW	19.4. Koszty bieżące
	Oplaty bankowe, sądowe, najem biura	2	usługi	34	32 700	2	usługi	77	40 500	2	usługi	100	22 100	2	usługi	95 300	PROW	19.4. Koszty bieżące
	Zakupy	7	rodzaj	32	33 500	9	rodzaj	73	41 800	6	rodzaj	100	22 400	22	rodzaj	97 700	PROW	19.4. Koszty bieżące
Razem cel szczegółowy 1.2.		2016-2018		38	898 499,93	2019-2021		81	992 900	2022-2023		100	448 100	2016-2023		2 339 499,93	PROW	19.2 19.4
Cel szczegółowy 1.3. Wysoka jakość życia																		
1.3.1.	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury T K R (świećlic)	3	szt.	27	168 898,88	4	szt.	64	329 275,00	4	szt.	100	145 765,62	11	szt.	643 939,50	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (PG i PI)
1.3.2.	Liczba operacji infrastruktury drogowej	2	szt.	33	300 000	4	szt.	100	1 060 502,47	0	szt.	0	0	6	szt.	1 360 502,47	PROW	19.2 Wdrażanie LSR (PI)
Razem cel szczegółowy 1.3.		2016-2018		32	468 898,88	2019-2021		89	1 389 777,47	2022-2023		100	145 765,62	2016-2023		2 004 441,97	PROW	19.2.
OGÓŁEM LSR OW KE		2016-2018		48	6 448 500	2019-2021		87	5 096 900	2022-2023		100	1 754 600	2016-2023		13 300 000	PROW	19.2 19.3 19.4
Razem planowane wsparcie na przedsięwzięcie dedykowane tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy w ramach poddziałania Realizacja LSR PROW (19.2.)																	% budżetu poddziałania	
																	50%	

Załącznik nr 4 Budżet LSR w podziale na fundusze EFSI i zakresy wsparcia

Budżet LSR OW KE w latach 2016-2023 - wg naborów wniosków

ROK	Działanie	PROW	w tym EFRROW
2016	19.2 Wdrażanie LSR	3 340 000,00	2 125 242,00
	19.3 Projekty współpracy	50 000,00	31 815,00
	19.4 Koszty bieżące	158 900,00	101 108,07
	19.4 Aktywizacja	18 500,00	11 771,55
	RAZEM 2016	3 567 400,00	2 269 936,62
2017	19.2 Wdrażanie LSR	3 900 000,00	2 481 570,00
	19.3 Projekty współpracy	100 000,00	63 630,00
	19.4 Koszty bieżące	351 500,00	223 659,45
	19.4 Aktywizacja	9 000,00	5 726,70
	RAZEM 2017	4 360 500,00	2 774 586,15
2018	19.2 Wdrażanie LSR	1 930 000,00	1 228 059,00
	19.3 Projekty współpracy	59 000,00	37 541,70
	19.4 Koszty bieżące	352 600,00	224 359,38
	19.4. Aktywizacja	9 000,00	5 726,70
	RAZEM 2018	2 350 600,00	1 495 686,78
RAZEM 2016-2018		10 278 500,00	6 540 209,55
2019	19.2 Wdrażanie LSR	1 000 000,00	636 300,00
	19.3 Projekty współpracy	0,00	0,00
	19.4 Koszty bieżące	312 000,00	198 525,60
	19.4 Aktywizacja	10 000,00	6 363,00
	RAZEM 2019	1 322 000,00	841 188,60
2020	19.2 Wdrażanie LSR	280 000,00	178 164,00
	19.4 Koszty bieżące	308 200,00	196 107,66
	19.4 Aktywizacja	9 000,00	5 726,70
	RAZEM 2020	597 200,00	379 998,36
2021	19.2 Wdrażanie LSR	0,00	0,00
	19.3 Projekty współpracy	0,00	0,00
	19.4 Koszty bieżące	317 700,00	202 152,51
	19.4 Aktywizacja	10 000,00	6 363,00
	RAZEM 2021	327 700,00	208 515,51
RAZEM 2019-2021		2 246 900,00	1 429 702,47
2022	19.4 Koszty bieżące	297 400,00	189 235,62
	19.4 Aktywizacja	8 000,00	5 090,40
	RAZEM 2022	305 400,00	194 326,02
2023	19.4 Koszty bieżące	148 200,00	94 299,66
	19.4 Aktywizacja	7 500,00	4 772,25
	RAZEM 2023	155 700,00	99 071,91
RAZEM 2022-2023		461 100,00	293 397,93
OGŁEM budżet LSR OW KE		12 986 500,00	8 263 309,95

Poddziałanie	PROW	EFRROW	Wkład własny			OGÓŁEM
			publiczny	prywatny	razem wkład własny	
19.2 Realizacja operacji w ramach LSR	10 450 000	6 649 335,00	3 800 665,00	2 262 056,00	6 062 721,00	12 712 056
19.3 Wdrażanie projektów współpracy	209 000	132 986,70	76 013,30		76 013,30	209 000
19.4. Koszty bieżące i aktywizacja	2 327 500	1 480 988,25	846 511,75		846 511,75	2 327 500
Ogółem budżet LSR	12 986 500	8 263 309,95	4 723 190,05	2 262 056,00	6 985 246,05	15 248 556

Załącznik nr 5 Plan komunikacji

Plan komunikacji z lokalną społecznością w ramach animacji i zarządzania Lokalną Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2016-2023

5.1. Główne cele komunikacyjne

Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania (KE LGD) przeprowadziła w marcu i kwietniu 2015 roku badania ewaluacyjne dotyczące Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2009-2015 (LSR OW KE 2009-2015). Zadano pytanie badawcze mające na celu rozpoznanie potrzeb i oczekiwań dotyczących nowej LSR OW KE 2016-2023. Ankietowani jednoznacznie wskazali, iż są zadowoleni z dotychczasowej działalności KE LGD (97,62% wskazań), jednak w analizie SWOT za jedną z najsłabszych stron KE LGD uznano komunikację (21,74% wskazań). W związku z wynikami badań oraz doświadczeniem KE LGD, jednym z kluczowych aspektów w okresie programowania 2014-2020 dla KE LGD jest zniwelowanie problemu komunikacji ze społecznością lokalną.

Głównymi celami działań komunikacyjnych jest skuteczna animacja i sprawne zarządzanie LSR poprzez:

1. Informowanie o realizacji LSR OW KE 2016-2023.
2. Tworzenie warunków do uczestnictwa społeczności lokalnej w realizacji i aktualizacji LSR.
3. Promocja dobrych praktyk.
4. Skreślony.

W wyniku realizacji powyższych celów problem słabej komunikacji powinien zostać zniwelowany.

5.2. Działania komunikacyjne oraz środki przekazu

KE LGD planuje wiele działań, mających na celu informowanie oraz utrzymanie mobilizacji lokalnych społeczności przez cały okres wdrażania LSR OW KE 2016-2023. W celu jak najlepszego dopasowania do potrzeb odbiorców KE LGD przeprowadziło badanie w postaci ankiety internetowej dotyczącej środków komunikacji. Wyniki ankiety KE LGD wskazują na kontynuowanie dotychczasowych działań mających na celu **dwustronną** komunikację z lokalnymi społecznościami, jak i wdrożenie nowych, innowacyjnych sposobów docierania do mieszkańców, **przy uwzględnieniu** grupy wykluczonych oraz defaworyzowanych **z uwagi** na dostęp do rynku pracy. Kanały komunikacyjne jakimi będzie się posługiwało KE LGD to przede wszystkim Internet, kontakt bezpośredni, publikacje, listy adresowane, ogłoszenia parafialne, tablice ogłoszeń własne i partnerskich gmin.

Do **narzędzi** komunikacyjnych, które KE LGD ma zamiar wdrożyć w ramach LSR OW KE 2016-2023, **zaliczają się**:

1. **Strona internetowa.** <http://www.kanal-elblaski-lgd.pl> skierowana przede wszystkim do beneficjentów, potencjalnych beneficjentów oraz członków KE LGD z przekierowaniem na stronę <http://www.kanalelblaski.eu> przeznaczoną głównie dla turystów i mieszkańców chcących poznać walory turystyczne regionu. W latach 2009-2015 było **52.166** unikalnych użytkowników. Działanie to przyczyni się do realizacji wszystkich celów działań komunikacyjnych.
2. **Facebook.** KE LGD posiada konto na portalu społecznościowym www.facebook.com/pages/LGD-Kanał-Elbląski. Regularnie zamieszczane są tam informacje na temat samego Stowarzyszenia, środowiska w jakim funkcjonuje jak i regionu oraz informacje o wydarzeniach, organizowanych spotkaniach, szkoleniach, naborach wniosków, badaniach ankietowych, działaniach animacyjnych i promocyjnych. Umieszczane są zdjęcia z posiedzeń organów KE LGD, szkoleń i warsztatów, prowadzonych akcji, imprez, działań KE LGD, dzięki czemu poczynania Stowarzyszenia są transparentne. Planuje się nadal korzystać z tego środka komunikacji, gdyż daje on możliwość uzyskania informacji zwrotnej w postaci komentarzy i korespondencji. Skierowany jest on do wszystkich mieszkańców mających dostęp do komputera z połączeniem do Internetu oraz osób zainteresowanych regionem. Zasięg zależy od częstotliwości zamieszczania informacji i ich atrakcyjności. Maksymalny dotychczasowy zasięg to ponad **3.000** odbiorców. Działanie to przyczyni się do realizacji wszystkich celów działań komunikacyjnych.
3. **Warsztaty i szkolenia.** Mają na celu poszerzenie wiedzy o możliwości pozyskiwania środków unijnych/publicznych oraz tworzenia własnych pomysłów na projekty. Skierowane będą do wszystkich mieszkańców mogących się ubiegać o dofinansowanie projektów, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorców oraz osób wykluczonych i defaworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy; do jednostek sektora finansów publicznych, organizacji pozarządowych. W latach 2009-2015 przeprowadzono **101** szkoleń, **2.929** osobodni. Planuje się **8** szkoleń, **160** osobodni. Działanie to przyczyni się do realizacji wszystkich celów działań komunikacyjnych.

4. **Wydawanie publikacji.** W okresie LSR OW KE 2006-2015, wydanych zostało **20** publikacji zwartych, **11** ofert produktu turystycznego, **12** questów, **1** ulotkę, **18** wzorów widokówek, **2** filmy w **129.864** egz. skierowanych do wielu grup odbiorców. KE LGD zamierza kontynuować wydawanie publikacji w celu komunikacji z różnymi grupami odbiorców, w tym m.in. mieszkańcami, członkami KE LGD, turystami, przedsiębiorcami, grupami defaworyzowanymi. Planuje się wydanie **8** Kronik – **160** egz. Działanie to przyczyni się do realizacji wszystkich celów działań komunikacyjnych.

5. **Skreślony**

6. **Spotkania informacyjne i konsultacyjne.** KE LGD planowane są co najmniej raz na rok w czasie wdrażania LSR na lata 2016-2023 w każdej gminie, by poinformować o możliwości pozyskiwania środków oraz zebrać informacje zwrotne na temat oceny działań KE LGD, oceny wdrażania LSR oraz informacje na temat propozycji zmian we wdrażanym dokumencie. W latach 2009-2015 przeprowadzono **50** spotkań animacyjnych, **769** osobodni. Spotkania takie skierowane będą do mieszkańców gmin, szczególnie osób wykluczonych społecznie i defaworyzowanych. Łącznie **72** spotkania – **720** osobodni. Działania te przyczynią się do realizacji wszystkich celów komunikacyjnych.

7. **Skreślony.**

8. **Doradztwo indywidualne.** KE LGD planuje nieodpłatnie udzielać doradztwa wszystkim osobom zainteresowanym pozyskiwaniem środków w ramach LSR OW KE 2016-2023, zarówno w biurze, meblowo, jak i telefonicznie. Ten sposób komunikacji skierowany jest do osób spełniających warunki przyznawania pomocy w ramach PROW 2014-2020 przy pomocy LSR OW KE, w szczególności **osób wykluczonych i defaworyzowanych**. W latach 2009-2015 w Biurze KE LGD udzielono **777** porad. Planuje się udzielenie **400** porad. Działanie to przyczyni się głównie do realizacji celu 2.

Do nowych działań komunikacyjnych, jakie KE LGD planuje wdrożyć w ramach realizacji LSR OW KE 2016-2023 należą:

1. **Możliwość zaktualizowania LSR OW KE** przez mieszkańców. KE LGD planuje udostępnić przez cały okres wdrażania możliwość proponowania zmian w aktualnej LSR. Działanie to przyczyni się głównie do realizacji celu 4.
2. **Ankiety badawcze.** KE LGD zamierza za pomocą internetowych ankiet badawczych poznawać potrzeby i oczekiwania mieszkańców związane z animacją i realizacją LSR, monitoringiem i ewaluacją LGD i LSR.
3. **Zebrania i spotkanie wiejskie** organizowane przez Gminy oraz sesje Rad Gmin i Powiatów. KE LGD planuje coroczny udział w **12** zebraniach wiejskich, spotkaniach lub sesjach Rad Gmin i Powiatów (**72** spotkania).
4. **Wykorzystanie tablic ogłoszeń - własnych, partnerskich gmin oraz powiatów, instytucji** związanych ze wsią i rolnictwem: Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego, Powiatowych Biur ARiMR, Placówek Terenowych KRUS, PUP, Punktów Informacji o Funduszach Strukturalnych, banków, instytucji i organizacji otoczenia biznesu. Do gmin i powiatów – członków KE LGD – będą wysyłane gotowe ogłoszenia o prowadzonych naborach wniosków, potrzebie aktualizacji LSR, z prośbą o zamieszczanie na tablicach ogłoszeń i stronach internetowych (**144** tablic).
5. **Upublicznianie protokołów z posiedzeń Rady.** Aby prace Rady Stowarzyszenia Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalnej Grupy Działania były jak najbardziej przejrzyste, planuje się upubliczniać protokoły z posiedzeń tego organu. Udostępnione one będą na stronie internetowej KE LGD. Planuje się upublicznić **9** protokołów Rady.
6. **Ogłoszenia parafialne.** Gotowe informacje o naborach wniosków będą rozsyłane do parafii z prośbą o ogłoszenie podczas ogłoszeń parafialnych przez **48** proboszczów.

Każde z powyższych działań jest atrakcyjne dla grup, do których zostały skierowane, oraz przyczyni się do wzmocnienia kapitału społecznego oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

5.3. Główni adresaci

Głównymi adresatami działań komunikacyjnych KE LGD są wszyscy **mieszkańcy** terenu objętego LSR OW KE. Jednak, aby działania te były efektywne, wyodrębniono z nich najważniejsze grupy odbiorców. Podczas warsztatów strategicznych oraz konsultacji społecznych przeprowadzono badanie dotyczące nowej LSR OW KE. Wśród poruszonych wątków znalazło się także pytanie odnośnie tego do jakich grup powinny być szczególnie kierowane działania KE LGD. Dzięki badaniu ustalono, że do grup, które wymagają dodatkowych udogodnień należą przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, osoby poniżej 35 roku życia oraz osoby powyżej 50 roku życia, kobiety oraz bezrobotni. Można więc uznać, że te grupy będą wymagały także wzmocnionych działań komunikacyjnych ze względu na ich status grup defaworyzowanych.

Pierwszą z grup docelowych są **członkowie KE LGD oraz beneficjenci**, którzy korzystali ze wsparcia w oparciu o LSR OW KE 2009-2015. Kontakt z tą grupą jest ułatwiony. Osoby te znają już KE LGD, często korzystają ze strony internetowej Stowarzyszenia, przeglądają wpisy na portalu społecznościowym, czy uczestniczą w spotkaniach, szkoleniach i warsztatach. Ponadto KE LGD ma możliwość kontaktowania się z takimi osobami przy pomocy poczty tradycyjnej jak i elektronicznej.

Drugą grupą docelową są **przedsiębiorcy**, którzy w badaniu zostali uznani za grupę, do której należy szczególnie skierować działania KE LGD. W okresie programowania PROW 2014-2020 50% środków LSR kierowana jest na rozwój przedsiębiorczości, dlatego będzie to kluczowa grupa docelowa w działaniach komunikacyjnych. Wielu przedsiębiorców

przedsiębiorczości, dlatego będzie to kluczowa grupa docelowa w działaniach komunikacyjnych. Wielu przedsiębiorców współpracowało już z KE LGD, więc są świadomi, że informacje na temat uzyskiwania środków, można znaleźć na stronie internetowej Stowarzyszenia, telefonicznie czy osobiście w Biurze KE LGD. Jednak aby dotrzeć do większej liczby przedsiębiorców oraz potencjalnych przedsiębiorców, informacje będą zamieszczane w PUP, w urzędach gmin, na spotkaniach w każdej z gmin. Ponadto informacja o LGD i LSR będzie dostępna w **Lokalnym Punkcie Informacyjnym Funduszy Europejskich w Elblągu**.

Kolejną grupą odbiorców są **organizacje pozarządowe (NGO)**. Do tej pory KE LGD dobrze współpracowało i komunikowało się z NGO. Współpraca ta będzie musiała zostać pogłębiona w ramach projektów grantowych. KE LGD planuje komunikować się z NGO poprzez stronę internetową, kontakt telefoniczny i osobisty, przesyłki adresowe do zidentyfikowanych organizacji pozarządowych oraz pocztą elektroniczną. Przedstawiciele tego sektora zapraszani będą na szkolenia oraz warsztaty. Informacje o środkach dostępnych dla organizacji pozarządowych będzie można znaleźć w Urzędach Gmin i Starostwach Powiatowych.

Następną grupą odbiorców są **osoby wykluczone i osoby defaworyzowane** ze względu na dostęp do rynku pracy. Jest to dość szeroka i specyficzna grupa. Z przeprowadzonego badania wynika, że takie osoby to najczęściej ludzie młodzi – poniżej 35 roku życia oraz osoby starsze – powyżej 50 roku życia. Ponadto do tej grupy można także zaliczyć kobiety, bez względu na wiek oraz osoby bezrobotne. Osoby wykluczone skorzystać będą mogły ze szkoleń, warsztatów, o których dowiedzą się ze strony internetowej, ogłoszeń w Urzędach Gmin. Osoby defaworyzowane ze względu na dostęp do rynku pracy to przeważnie osoby młode, bez doświadczenia lub osoby starsze. Środkiem komunikacji z takimi osobami będą ogłoszenia w Powiatowych Urzędach Pracy, spotkania w gminach na terenie wdrażania LSR OW KE 2016-2023.

5.4. Zakładane wskaźniki

KE LGD wykazało w LSR OW KE działania komunikacyjne związane z włączaniem społeczności lokalnej we wdrażanie oraz aktualizację LSR OW KE 2016-2023. Oznacza to, że KE LGD zobowiązało się również do zrealizowania wskaźników związanych z konkretnymi przedsięwzięciami. Kształtują się one następująco:

1. Przez cały okres wdrażania prowadzona będzie **1** strona internetowa przeznaczona dla szerokiego spektrum odbiorców, z możliwymi przerwami technicznymi.
2. Prowadzony będzie również **1** fanpage na www.facebook.com/pages/LGD-Kanał-Elblaski.
3. Warsztaty, szkolenia i spotkania informacyjne odpowiadają na potrzeby mieszkańców i będą prowadzone dwa razy w roku przed naborami wniosków. Planuje się przeprowadzić co najmniej **8** szkoleń i warsztatów dla BO.
4. Szkolenia Rady, pracowników Biura i organów KE LGD – **9** szkoleń z [wdrażania LSR OW KE 2016-2023 i ekonomicznego aspektu projektów](#).
5. **Skreślony.**
6. Konferencje informacyjno-promocyjne, **2** konferencje, **120** osób, w tym **18** członków Rady, organów i pracowników Biura.
7. Kronika – **8** tomów, **160** egz. dokumentujących wydarzenia i działania KE LGD oraz LSR OW KE.
8. **Skreślony.**
9. Spotkania informacyjne – udział w **12** zebraniach lub sesjach Rad Gmin i Powiatów raz na 12 miesięcy, czyli **72** w okresie wdrażania LSR OW KE 2016-2023, **720** uczestników.
10. Spotkania animacyjne – łącznie **24** w celu aktywizacji lokalnych społeczności pod kątem tworzenia organizacji pozarządowych oraz tworzenia planów odnowy miejscowości.
11. **Skreślony.**
12. Upublicznianie protokołów z posiedzeń Rady. Szacuje się, że udostępnionych będzie **9** protokołów z posiedzeń Rady w okresie wdrażania LSR OW KE 2016-2023.
13. Doradztwo pracowników w Biurze KE LGD - **400** osobom zainteresowanym złożeniem wniosków.
14. Promocja szeptana. Zakłada się, że członkowie LGD poinformują przynajmniej **1** osobę o działaniach LGD i LSR.
15. Ogłoszenia na tablicach ogłoszeń **12** gmin, powiatów, urzędów i instytucji związanych ze wsią i rolnictwem.
16. Ogłoszenia parafialne. Zakłada się, że **48** proboszczów poinformuje podczas ogłoszeń parafialnych o planowanych naborach wniosków w ramach realizacji LSR OW KE.

5.5. Planowane efekty działań komunikacyjnych

Każde z działań, które podjęte będzie przez KE LGD zaowocuje konkretnym wskaźnikiem produktu. Każde działanie przyczyni się do osiągnięcia wskaźnika rezultatu, które kształtują się następująco:

1. Z 1 strony internetowej KE LGD skorzysta 50.000 unikalnych użytkowników w okresie wdrażania LSR OW KE.
2. Poprzez fanpage KE LGD na Facebook'u informacje dotrą do około 3.200 odbiorców w okresie wdrażania LSR OW KE 2016-2023.
3. W wyniku przeprowadzonych spotkań, szkoleń, warsztatów przeszkolonych będzie 160 osób, w tym 15 osób z grup defaworyzowanych.
4. Szkolenia Rady, pracowników i organów KE LGD, 9 szkoleń, 162 osobodni, 18 osób podniesie świadomość Rady, pracowników i organów KE LGD z wdrażania LSR OW KE 2016-2023 i ekonomicznego aspektu projektów.
5. Skreślony.
6. Poprzez zorganizowanie 2 konferencji, 3 dni, 60 osób, podniesie się świadomość co najmniej 120 osobom.
7. W wyniku druku Kroniki – 8 Tomów, 160 egz., zostanie 160 osób poinformowanych o działalności KE LGD.
8. Skreślony.
9. W wyniku udziału pracowników Biura KE LGD w zebraniach wiejskich, sesjach Rad Gmin i Powiatów 720 osób skorzysta ze spotkań informacyjno-konsultacyjnych.
10. Założonych zostanie co najmniej 6 organizacji pozarządowych lub grup nieformalnych oraz powstanie 6 planów odnowy miejscowości (podczas 24 spotkań animacyjnych, 240 osobodni).
11. Skreślony.
12. W wyniku upubliczniania 9 protokołów Rady 100 osób podniesie swoją świadomość na temat LGD i LSR.
13. Doradztwo – 400 porad zaowocuje 60 wnioskami o wsparcie z doradztwem pracowników Biura KE LGD.
14. Marketing szeptany wśród członków KE LGD – 100 osób zostanie poinformowanych o działaniach KE LGD.
15. Zakłada się, że w wyniku informacji na 144 tablicach ogłoszeń zostanie poinformowanych 100 osób.
16. Szacuje się, że w wyniku ogłoszeń parafialnych 80 osób zainteresuje się naborem i złoży 8 wniosków.

5.6. Analiza efektywności

Wszystkie działania komunikacyjne przeprowadzane przez KE LGD będą podlegały okresowej analizie efektywności. Wszystkie przewidziane działania komunikacyjne mniej lub bardziej bezpośrednio przyczyniają się do realizacji LSR OW KE 2016-2023. Skuteczność Planu komunikacji w głównej mierze będzie mierzona stopniem zrealizowania LSR OW KE oraz wykorzystaniem środków. Jednak, aby precyzyjnie odnieść się do każdego z narzędzi komunikacji, analizie będą podlegały także pojedyncze działania. Najważniejszym wyznacznikiem skuteczności poszczególnych działań będą informacje uzyskiwane od beneficjentów składających wnioski o przyznanie pomocy. Dzięki temu będzie można ustalić, jakie są najważniejsze kanały komunikacyjne, które najskuteczniej trafiają do odbiorców. Dzięki takim informacjom, będzie można skorygować środki przekazu stosowane przez KE LGD, przesuwając intensywność i środki z mniej skutecznych do bardziej skutecznych działań. Niewykluczone, że w wyniku takiej analizy powstaną nowe kanały informacji.

Na bieżąco monitorowany będzie stopień zrealizowania wskaźników założonych w Planie komunikacji. W przypadku strony internetowej oraz fanpage'u na Facebook'u monitorowana będzie ilość dodawanych artykułów oraz wejścia na strony i artykuły. Uczestnicy szkoleń będą otrzymywali certyfikaty ich ukończenia. Dokumentem będą listy obecności na spotkaniach wiejskich. Wydawane publikacje będą odnotowywane na listach rozpowszechniania. Raz w roku będzie przeprowadzana ankieta internetowa, przez którą każda zainteresowana osoba będzie mogła poddać ocenie zastosowane środki komunikacji oraz zaproponować zmiany czy też nowe kanały. Uzyskane wyniki będą służyć do aktualizowania i zmieniania Planu komunikacji, by dostosować go do bieżących potrzeb społeczności lokalnej, w tym osób wykluczonych i defaworyzowanych.

5.7. Opis wniosków lub opinii

KE LGD planuje także odrębne działania mające na celu pozyskanie opinii o funkcjonowaniu LGD i realizacji LSR. Raz w roku przeprowadzana będzie ankieta internetowa badająca dotychczasowe działania związane z funkcjonowaniem KE LGD oraz realizacją LSROW KE. Badane będzie zadowolenie z dotychczasowej pracy LGD oraz jakość zarówno Planu komunikacji, jak i samej LSR. Przewiduje się także ankiety po każdym szkoleniu, warsztatach, spotkaniach informacyjnych, organizowanych przez KE LGD. Badaniu zostaną poddane procedury wdrażania LSR. Każdy beneficjent będzie zobowiązany do sporządzenia karty monitoringu, co posłuży do bieżącej oceny stopnia realizacji LSR OW KE, a beneficjenci będą mieli sposobność wypowiedzenia się nt. swoich uwag związanych z wdrażaniem LSR. W przypadku, gdy zadowolenie społeczne będzie na niskim poziomie, zostaną podjęte kroki do poprawy akceptacji społecznej. Pomysły zebrane podczas badania zostaną wdrożone, by poprawić funkcjonowanie KE LGD oraz wdrażanie LSR OW KE. Wyniki przeprowadzonych rocznych badań będą upubliczniane na stronie internetowej KE LGD, z kolei wyniki badań dotyczących szkoleń, warsztatów, spotkań informacyjnych organizowanych przez KE LGD będą unifikowane, a zbiorcze wyniki również zostaną udostępnione na stronie internetowej KE LGD.

5.8. Całkowity budżet przewidywany na działania komunikacyjne

Środki przeznaczone na komunikację ze społecznością lokalną przewidziane są w Działaniu 19.4 Aktywizacja w wysokości **81.000 zł**, co przyniesie efekt w postaci **55 398 osób** poinformowanych i **70** skutecznych wniosków.

1. Strony internetowe – **42.000 zł**, **1** www, **50.000** unikalnych użytkowników.
2. Fanpages na Facebook'u – bezkosztowo, **2** art. x 8 lat x 200, **3.200** odbiorców.
3. Szkolenia beneficjentów operacji – **4.000 zł**, **8** szkoleń, **160** osób w tym **15** osób z grup defaworyzowanych.
4. Szkolenia Rady, pracowników Biura i organów KE LGD – **4.500 zł** – **18** osób, **9** szkoleń, **162** osobodni.
5. **Skreślony.**
6. Konferencje – **14.500 zł**, 2 konferencje, **3** dni – otwierająca i zamykająca wdrażanie LSR OW KE 2016-2023, w której łącznie będzie uczestniczyło **120** osób, **180** osobodni.
7. Kroniki KE LGD – **16.000 zł**, **8** Tomów, **160** odbiorców.
8. **Skreślony.**
9. Spotkania na poziomie gmin – **72** spotkania raz na 12 miesięcy w każdej gminie, **720** uczestników.
10. Animacja społeczna – **24** spotkania ze społecznością lokalną w celu aktywizacji pod kątem zakładania organizacji pozarządowych oraz tworzenia planów odnowy miejscowości – **240** osobodni, **6** nowych NGO i **6** POM.
11. **Skreślony.**
12. Protokoły Rady – bezkosztowo, **100** poinformowanych.
13. Doradztwo beneficjentom – bezkosztowo, planuje się **400** udzielonych porad w Biurze KE LGD.
14. Marketing szeptany – bezkosztowo, **100** poinformowanych.
15. Tablice ogłoszeń – bezkosztowo, **100** poinformowanych.
16. Ogłoszenia parafialne – bezkosztowo – **80** poinformowanych.

Część działań nie ma przypisanego budżetu. Mimo, iż są to działania komunikacyjne, to koszty wynagrodzeń pracowników nie są uwzględnione w Planie komunikacji, gdyż nie da się określić, jaka część wynagrodzeń powinna być wyodrębniona z „kosztów bieżących” na rzecz „aktywizacji”. Dlatego też czynności pracowników Biura KE LGD w Planie komunikacji będą ujęte jako „bezkosztowe”.

5.9. Partycypacyjny charakter Planu komunikacji

1. Plan komunikacji został wypracowany na podstawie:
 - a) raportu z badania ankietowego dotyczącego Planu komunikacji,
 - b) wyników IV i V warsztatów strategicznych dotyczących grup odbiorców, grup defaworyzowanych, kanałów i narzędzi komunikacji,
 - c) uwag Zespołu Redakcyjnego i Ekspertów uwzględniających możliwości budżetowe KE LGD;
2. Zmiany w Planie komunikacji zostały wprowadzone w wyniku:
 - a) dyskusji nad Planem komunikacji podczas IV i V warsztatów strategicznych,
 - b) konsultacji e-mailowych po V warsztatach strategicznych i przed WZC,
 - c) analiz możliwości budżetu.

5.10. Innowacyjny charakter Planu komunikacji

Plan komunikacji wprowadza nowe metody informowania, animacji, promocji i kontroli:

1. Możliwość zaktualizowania LSR OW KE 2016-2023 przez mieszkańców;
2. Ankiety badawcze;
3. Zebrania i spotkania wiejskie organizowane przez gminy oraz sesje Rad Gmin i Powiatów;
4. Tablice ogłoszeń własne, partnerskich gmin oraz powiatów, instytucji związanych ze wsią i rolnictwem;
5. Upublicznianie protokołów z posiedzeń Rady KE LGD;
6. Ogłoszenia parafialne.

Elbląg, 7 listopada 2018 roku.